

CERŠAK, SLADKI VRH, ŠENTILJ, VELKA
DECEMBER 2021 | ŠT. 2-3

GLAS-ilo

Občine Šentilj

KAZALO

ŽUPANOVA BESEDA	3
BESEDA UREDNICE	4
OBČINSKA UPRAVA POROČA	5
BESEDA STROKOVNJAKA	14
ZGODOVINA NAŠIH KRAJEV	15
DRUŠTVA, ZAVODI, ORGANIZACIJE	18
INTERVJU	26
KULTURA	31
PRIZNANJA IN DOSEŽKI	37
IZ ŠOLSКИH KLOPI	40
PO OBČINI – MED LJUDMI	47
ŠPORT	56
ZAHVALE	61
VOŠČILA	61
OBVESTILA	63
V SPOMIN	66
OGLASI	67
PROSTI ČAS – KRIŽANKA	68

OBVESTILO IZ UREDNIŠTVA

Naslednja številka GLAS-ila izide meseca junija 2022. Prispevke za naslednjo številko nam lahko pošljete do 22. 04. 2022 na elektronski naslov: urednistvo@sentilj.si ali andreja.ploj2007@gmail.com.

Uredništvo si pridružuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk tako po obsegu kot vsebini glede na prostorske zmožnosti. Prispevkov z nezakonito, žaljivo, zavajajočo, sporno ali moralno neprimerno vsebino se ne objavlja.

Prosimo vas, da članke oddate v Wordovem dokumentu, slike pa oddajte posebej kot priponko v jpg formatu (ne v besedilu). Slike morajo biti zaradi kvalitete vsaj 300 dpi ločljivosti. Besedilo in fotografije morajo biti opremljene z imenom avtorja.

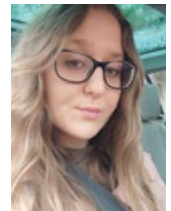
Uredniški odbor

Andreja Ploj,
urednica

Suzana Grobelšek,
lektorica

Nika Vajnhandl

Tina Trnjar Jambrošič

Stanislav Vrtin

Danica Ferk

GLAS-ilo Občine Šentilj

Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Šentilj, Maistrova ulica 2, 2212 Šentilj, Mag. Štefan Žvab, župan

Odgovorna urednica: Andreja Ploj

Elektronska pošta: andreja.ploj2007@gmail.com

Člani uredniškega odbora: Nika Vajnhandl, Suzana Grobelšek, Tina Trnjar Jambrošič, Stanislav Vrtin, Danica Ferk, Darja Farasin

Lektoriranje: Suzana Grobelšek

Naslov uredništva: Občina Šentilj, Uredništvo, Maistrova ulica 2, 2212 Šentilj

Elektronska pošta: urednistvo@sentilj.si

Javno glasilo GLAS-ilo Občine Šentilj je na podlagi 13. člena Zakona o medijih vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo Republike Slovenije za kulturo, pod zaporedno številko 448.

Število tiskanih izvodov: 3100

Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v Občini Šentilj.

Glasilo je dostopno tudi na spletni strani Občine Šentilj: <https://www.sentilj.si/>

Oblikovanje in tisk: COLLEGIUM GRAPHICUM, d. o. o., Štepanjska cesta 11a, 1000 Ljubljana

Fotografija za naslovnico: Občina Šentilj

Fotografija v križanki: Andreja Ploj

Kjer vir fotografije ni naveden, gre za lasten vir.

Oglasi niso lektorirani.

Mnenja in stališča posameznih avtorjev ne odražajo nujno tudi mnenja in stališč uredništva.

ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV ZA NASLEDNJE GLASILO JE: 22. 04. 2022

Številka 2-3/december 2021

Na naslovnici: Narava

Spoštovane občanke in občani,

izteka se še eno leto, ki bo v zgodovini človeštva zaznamovano kot leto boja proti največji in najobsežnejši epidemiji današnjega časa na svetu. Zagotovo lahko rečemo, da je bilo to leto sprememb in nešteto neprijetnih presenečanj. Človeštvo se posledično sooča z velikimi preizkušnjami, psihološkimi vojnami, ideološkimi delitvami, ekološkimi nevšečnostmi, s pomanjkanjem surovinskih virov, z dvigom cen energentov, kar vodi do dviga stroškov gospodinjskih stroškov. Še vedno živimo v upanju, da lahko življenje normaliziramo ter iz te krize odidemo kot zmagovalci. Želel bi si, kot tudi najbrž večina naših občanov, kakšno drugo epidemijo, na primer epidemijo spoštovanja, prijaznosti, dialoga in ljubezni med ljudmi.

Letošnji meseci v delavniku župana in občinske uprave tudi letos niso bili nič manj zaznamovani z zagnanostjo in delom. Opravljenega je bilo veliko dela administrativne narave. Želel bi poudariti, da trenutno živimo v težkih razmerah, kar pomeni, da zaradi primanjkljaja na prihodkovni strani občinskega proračuna v višini najmanj 3 milijonov evrov nismo mogli izvesti vsega zelenega in obljubljenega, za kar se vam globoko opravičujem. Bili smo deležni dviga cen skoraj pri vseh storitvah, kar je imelo za posledico obilico težav z realizacijo vseh investicij občinskega proračuna. Predvidevamo pa, da bomo vseeno zaključili s skoraj vsemi predvidenimi deli na vseh področjih poslovanja.

Veliko del se je že izvedlo, dolgoročneje investicije pa so še v polnem teku; tako lahko opazate največjo investicijo v zgodovini obstoja občine – gradnjo sodobne športne dvorane v Šentilju. Zaključili smo tudi prenovu Maistrove ulice ter trga z novo leseno skulpturo – spomenikom Rudolfa Maistra pred Kulturno prosvetnim domom Vlada Pipana v Šentilju. Skoraj v vseh krajevnih skupnostih smo obnovili ali dodatno postavili otroška igrala. Uredili smo igrišče z igrali in montažni spremljajoči objekt v Selnici ob Muri, zaključili evropski projekt »Kaj nas uči Mura« v Ceršaku, obnovili večji del

cestišč, ki so bila nujno potrebna v vseh naseljih naše občine, dogradili prvo fazo kanalizacijskega omrežja na Zgornji Velki, subvencionirali 130 malih čistilnih naprav gospodinjstvom in še bi lahko naštevali ... Zato bi se ob koncu leta vsem sodelavcem, svetnikom in izvajalcem del, ki so sodelovali in pripomogli k realizaciji plana, iskreno zahvalil. Tudi za leto 2022 smo sprejeli zelo ambiciozen trajnostno in razvojno naravnani občinski proračun v višini 15 milijonov evrov. Največ sredstev bomo namenili obnovi celotne cestne in komunalne infrastrukture ter gradnji nekaterih nujno potrebnih zgradb.

Ljudje smo družbeno socialna in družabna bitja, stiki z najdražjimi, sosedi, prijatelji, klepetanje ob kavi so za naše življenje zelo pomembni, sploh pa v današnjem času. Zaprti med štirimi zidovi se ne počutimo dobro, narava je tista, ki pa nas pomirja, osveži telo in duha. Zato tudi v teh časih ne pozabimo na sprehode in na vzdrževanje stikov, kajti imejmo vedno zavedanje, da naše vedenje vpliva na druge. Samo od nas je odvisno, kako se bo okolica odzivala in nas sprejela. Vze-

mimo si čas za sorodnike in ne pozabimo poklicati ljudi, ki jih imamo radi in jih spoštujemo ... Tudi takšen klic nam lahko polepša dan, nas poveže in da občutek, da smo nekomu pomembni in da nismo sami.

Do ljudi, ki nas obkrožajo, bodimo spoštljivi in solidarni in predvsem pogumni. Naj nas vodijo dobre misli na prihodnost, na lepe trenutke življenja, ki zagotovo pridejo, ko bo virus obvladan. Delajmo za cilje, s katerimi se identificiramo, in ne trošimo lastne energije in časa za nekonstruktivne stvari.

Kakor koli obrnemo, se bodo svet in z njim tudi naša življenja vrteli naprej in samo od nas je odvisno, v katero smer bomo šli.

Srečno in ostanimo zdravi.

Vse dobro in zdravo prihajajoče leto vam želim.

Mag. Štefan Žvab,
župan Občine Šentilj

Spoštovane bralke in bralci!

Živimo v prostoru, ki nas omejuje z vseh strani.

Živimo v času, ki nepredvidljivo beži.

Živimo v družbi, ki je več ne poznamo.

Ter živimo v svetu, ki je postalo neznano.

Kaj je prav in kaj ne? Tega danes ne ve nihče.

Človek je socialno bitje in zato si ni mogoče predstavljati življenja brez soodvisnosti z drugimi ljudmi. In za to so vsekakor potrebni zdravi odnosi. Za zdrav odnos pa se je potrebno neprestano boriti in ga nadgrajevati. Potrebno se je umiriti in misli postaviti na svoje mesto. Vse, kar naredimo, postorimo, je odvisno od naših dejanj in nas samih. Pomembno je, kako bomo to težko obdobje prehodili in odšli iz njega. Pozitivna naravnost, strpnost in spoštovanje do sočloveka so ključ do uspeha. To so vrednote, ki jih imamo in s katerimi živimo.

Ker ne želim razslojevati ljudi in ker si želim predvsem enakopravnosti med nami

vsemi, vam na pot, po kateri boste hodili, podarjam pesem Toneta Pavčka.

SREČNO 2022 iz uredniškega odbora.

Andreja Ploj,
odgovorna urednica

Želim vam, da iščete in najdete pravo pot, da na njej ne obupate, vztrajate ter jo tudi najdete. In naj bo to že v prihajajočem letu.

»Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca.

Spomladi do rožne cvetlice,
poleti do zrele pšenice,
jeseni do polne police,
pozimi do snežne kraljice,
v knjigi do zadnje vrstice,
v življenju do prave resnice,
a v sebi – do rdečice
čez eno in drugo lice.

A če ne prideš ne prvič, ne drugič
do krova in pravega kova,
poskusi:
vnovič
in zopet
in znova.«

(T. Pavček)

23. november – Dan Rudolfa Maistra in otvoritev Maistrove ulice

Besedilo povzeto po spletnih virih in https://sl.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Maister

Rudolf Maister, general in pesnik, rojen 29. marca 1874 v Kamniku, je osnovno šolo obiskoval v Mengšu in Kranju, nižjo gimnazijo v Kranju, 5. in 6. gimnazijski razred v Ljubljani, nato je bil sprejet na kadetsko šolo na Dunaju ter 1894 uvrščen kot kadet v domobranski pešpolk v Ljubljani.

V svojem življenju se je boril za mejo na Koroškem in Štajerskem. Decembra 1914 so premestili Maistra v Maribor in mu določili mesto referenta pri okrožnem poveljstvu črne vojske v Mariboru. 21. junija 1916 je postal začasni poveljnik okrožnega poveljstva v Mariboru. Zaradi ovadbe nemških nacionalistov so ga 8. marca 1917 premestili v Gradec; tam je

bil povišan v majorja. Vrnil se je v Maribor, kjer so ga 1. julija 1917 imenovali za stalnega poveljnika poveljstva številka 26. Tu je ostal do razpada dvojne monarhije.

30. oktobra 1918 je mariborski nemški občinski svet razglasil Maribor z okolico za del nemške Avstrije. 1. novembra 1918 je major Rudolf Maister v vojašnici 26. strelskega polka v Melju pred mestnim poveljnikom podpolkovnikom Antonom Holikom in zbranimi častniki odločno izjavil: »Ne priznavam teh točk. Maribor razglašam za posest Države Slovencev, Hrvatov in Srbov in prevzemam v ime nu svoje vlade vojaško poveljstvo nad mestom in vso Spodnjo Štajersko.« Po sestanku je zbranim slovenskim voja-

kom in častnikom razložil, da je prevzel vrhovno poveljstvo v mestu in jih prosil, naj ostanejo z njim, ker jih nova država potrebuje. Še tisti dan so bile vse vojašnice in drugi pomembni objekti ter mesto Maribor pod Maistrovo vojaško oblastjo.

Upravo na slovenskem Štajerskem je prevzel Narodni svet, majorju Rudolfu Maistru pa je podelil naziv general. Preseščeni Nemci so si kmalu opomogli in so od Narodnega sveta ter generala Maistra izsilili ustanovitev varnostne straže. 3. novembra 1918 je nastala Zelena garda ali t. i. Schutzwehr. General Maister se je odločil za vojaški ukrep. 9. novembra 1918 je razglasil mobilizacijo. Temu so nasprotovali Nemci, pa tudi Narodna vlada v Lju-

bljani. Slovenski fantje so se odzvali klicu generala Maistra, zelo veliko jih je prišlo iz Slovenskih goric. V nekaj tednih je Maister zbral vojsko približno 4000 mož.

20. novembra 1918 so ustanovili mariborski pešpolk. Z njim je nastala prva redna slovenska vojska s slovenskimi častniki in slovenskim poveljevanjem. 23. novembra 1918 je ob 4. uri zjutraj Maister prehitel Nemce in razorožil Zeleno gardo. 27. novembra 1918 so Maistrove enote zasedle

Špilje, nato pa še Radgono, Cmurek, Lučane, Radlje (Marenberg) in Muto. Malgajeva skupina iz Celja je zasedla Mežiško dolino, nato pa Pliberk in Velikovec. Enota iz Ljubljane je zasedla Dravograd, Labot in Šentpavel. Vojaška akcija je potekala skladno s pogodbo, ki sta jo 27. novembra 1918 podpisala polkovnik Rudolf Passy in general Rudolf Maister. Ta je določala, da lahko slovenske čete zasedejo kraje ob narodnostni meji, od Radgone do Šmohorja v Ziljski dolini na Koroškem. Te pogodbe

nista priznali deželni vladi Štajerske in Koroške, pa tudi Narodna vlada v Ljubljani ne. 14. januarja 1919 je prišlo do bojev štajerskega obmejnega poveljstva pri Lučanih, 4. februarja 1919 pa v Radgoni. 13. februarja je bilo podpisano premirje.

Pred drugo svetovno vojno je vsako leto 23. novembra mariborski 45. pešpolk, ki je bil nastanjen v Kasarni viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Melju, s svečano proslavo obhajal svojo krstno

slavo oz. spominski dan. Na ta dan so se spomnili dogodkov iz leta 1918, ko so v noči z 22. na 23. november Maistrovi borci v Mariboru razorožili Schutzwehr in tako prevzeli popoln nadzor nad mestom. Svečane proslave v spomin na te dogodke so se vsako leto na slavnostno okrašenem dvorišču meljske vojašnice ob mestnem poveljniku, mariborskem županu in drugih predstavnikih mariborskega javnega življenja udeleževali tudi številni drugi odlični gostje.

Rudolf Maister je bil tudi umetnik in bibliofil. Kot pesnik se je udejstvoval že zelo zgodaj. V 4. razredu gimnazije v Kranju je bil ustanovitelj in urednik dijaškega lista *Inter nos*, v 5. razredu pa je svoje pesmi objavljaval v *Ljubljanski Večernici*. V reviji *Vesna* je objavljaval pod psevdonimom Vuk Slavič, nato pa še

pod imenom *Vojanov* med drugim tudi v *Ljubljanskem zvonu* in *Slovenskem narodu*. Bil je zunanji član *Zadruga*, gimnazijskega skrivnega društva, katerega člani so bili tudi glavni pisci moderne – Ivan Cankar, Oton Župančič, Dragotin Kette in Josip Murn Aleksandrov. Napisal je pesniški zbirki *Poezije* in *Kitica* mojih.

Rudolf Maister je bil strasten ljubitelj knjig in lastnik ene največjih in najlepših zasebnih knjižnic na Slovenskem. V veliki večini je zbiral samo slovenske knjige in časopise, ki jih je iskal po župniških, šolah, pri premožnejših kmetih, po knjigarnah in starinarnicah. Po generalovi smrti je knjižnica prešla v last sinov, med drugo svetovno vojno je bila zaplenjena s strani nemškega rajha, vendar so po posredovanju Oto-

na Župančiča last zahtevale italijanske okupacijske oblasti, ker je bilo stalno bivališče družine uradno v Italiji. Po vojni so bile knjige iz skladišča v Zagrebu prepeljane v Maribor. Knjižno zbirko, vključno z nekaterimi knjigami sinov in žene, v posebnih prostorih hrani Univerzitetna knjižnica Maribor.

V Občini Šentilj beležimo več spominov nanj. Po njem je poimenovana osnovna šola, v Šentilju deluje *Domovinsko društvo* generala Maistra Šentilj. Osrednja ulica v Šentilju je *Maistrova ulica*, katere prenavo smo zaključili v tem letu in izvedli otvoritev na dan Rudolfa Maistra, 23. novembra 2021. Na trgu pred Kulturnim domom Vlada Pipana smo njemu v spomin postavili leseno klop z njegovo skulpturo, ki ga prikazuje kot generala in kot poeta.

Rekonstrukcija tranzitnih cevovodov na potezi Košaki–Počehova

Občina Šentilj kot vodilni partner v projektu *Rekonstrukcija tranzitnih cevovodov na potezi Košaki–Počehova* je s strani Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko prejela *Odločitev* o podpori k izvajanju navedenega projekta, s katero se je Občina Šentilj in občinam partnericam odobril finančni prispevek iz *Kohezijskega sklada* kot prispevek Evropske unije in pripadajoči nacionalni prispevek kot prispevek RS v skupni višini 1.614.694,11 EUR.

Centralni vodovodni sistem Maribor (ID 1171) zagotavlja danes pitno vodo uporabnikom na območju 10 občin upravičenk, to so občine *Benedikt*, *Sveta Ana*, *Cerkvenjak*, *Sv. Jurij* v *Slovenskih goricah*, *Sv. Trojica* v *Slovenskih goricah*, *Maribor*, *Pesnica*, *Lernart*, *Kungota* in *Šentilj*. Na območju predmetnih občin je danes 135.219 prebivalcev, ki so danes priključeni na centralni vodovodni sistem, od tega je 31.867 prebivalcev v predmetnih

občinah, ki danes zaradi hidravlične neustreznosti odseka tranzitnega vodovoda na potezi *Košaki–Počehova* nimajo zagotovljenega varnega dostopa do zdravstveno ustrezne pitne vode.

Na lokaciji predvidene rekonstrukcije vodovoda potekajo obstoječi vodovodi, ki ne zagotavljajo več ustrezne prevodnosti potrebne količine vode za zagotavljanje nemotene vodooskrbe.

Priključenost na območju občin upravičenk

Občine	Število stalno prijavljenih prebivalcev v občini na dan 31. 12. 2019	Število oskrbovanih prebivalcev iz javnega vodovoda Maribor v občini na dan 31. 12. 2019	Odstotek priključenosti prebivalcev na javni vodovodni sistem Maribor	Število trenutno priključenih prebivalcev na sistem Mariborskega vodovoda (predmet projekta), ki nimajo zagotovljenega varnega dostopa do zdravstveno ustrezne pitne vode
BENEDIKT	2.597	2.374	91 %	2.374
SV. ANA	2.267	1.688	74 %	1.688
CERKVENJAK	2.027	107	5 %	107
SV. JURIJ	2.135	1.559	73 %	1.559
SV. TROJICA	2.137	1.551	73 %	1.551
MARIBOR ¹	105.237	103.352	98 %	
PESNICA	7.327	6.620	90 %	6.620
LENART	7.932	6.488	82 %	6.488
KUNGOTA	4.823	4.256	88 %	4.256
ŠENTILJ	8.380	7.224	86 %	7.224
SKUPAJ	144.862	135.219	93 %	31.867

Vir: Vodovod Maribor, d. o. o., poročanja na IJVS

¹Tranzitni vod na potezi Košaki–Počehova oskrbuje prebivalce s pitno vodo za vse predmetne občine razen Mestne občine Maribor, le-ta pa je vključena v projekt kot občina upravičenka, saj tranzitni cevovod, ki je predmet projekta, leži v Mestni občini Maribor.

Obstoječ cevovod na lokacijah predvidene rekonstrukcije je izveden iz PVC DN 315 mm, JE cevi DN 300 in JE DN160. Cevovod s prečrpalno postajo Košaki in vodohramom VH Počehova je bil zgrajen leta 1977. Celoten sistem je v obdobju svoje življenjske dobe izkazoval kapacitivno ustreznost glede na obseg tedanje oskrbe podrejenega področja, saj je bila predvidena rezerva za širitev območja oskrbe in poselitve, ki je sledila, zadostna, da sistem, res da na svoji zgornji meji, funkcionira še danes. Pretočna količina pitne se je v zadnjih letih vode dvignila na 7.000 do 8.000m³/dan, trenutni pretoki pa presegajo kapaciteto cevovoda in znašajo v kritičnih trenutkih čez 100 l/s.

Z naraščajočo starostjo sistema so havarije na tlačnem cevovodu in tudi izpadi električne energije ali okvare črpalnih agregatov vedno pogostejše. Ponovna vzpostavitev normalne vodooskrbe je zaradi omenjene kapacitete in lokacijske neustreznosti obstoječega VH Počehova izjemno zahtevna. V zadnjih primerih je izpad oskrbe trajal tudi po več dni, kar je posledično pomenilo, da prebivalci nimajo zadostnih in ustreznih količin pitne vode.

Predmetni projekt predstavlja hidravlično izboljšavo celotnega tlačnega voda na potezi od PP Košaki do navezave na JE cevovod DN 400 ter hidravlično izboljšavo dela sesalnega cevovoda v košaškem delu od križišča z ulico Pod vinogradi do hišne številke Košaški Dol 20. Investicija se izvede v treh fazah, in sicer v skupni dolžini 2.642 m. V sklopu projekta je predvidena obnova objekta prečrpališča Košaki, črpalnih agregatov in pripadajoče opreme.

Projekt Rekonstrukcija tranzitnih cevovodov na potezi Košaki–Počehova vključuje gradnjo transportnih cevovodov s pripadajočimi objekti s ciljem večje priključenosti tamkajšnjih prebivalcev na sistem javne oskrbe z zdravstveno ustrežno pitno vodo ter zagotavljanje hidravlično ustreznega vodovodnega sistema.

Projekt sledi specifičnemu cilju Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 v okviru prednostne osi 06 »Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti«, in sicer:

- večja zanesljivost oskrbe z zdravstveno ustrežno pitno vodo.

V okviru tega specifičnega cilja se bodo s projektom dosegli naslednji rezultati in učinki projekta:

- Povečanje števila prebivalcev z zagotovljenim varnim dostopom do zdravstveno ustrezne pitne vode: Na območju vodovodnega sistema Maribor (predmetne občine) bo v letu 2022 zagotovljen varen dostop do zdravstveno ustrezne pitne vode 31.867 prebivalcem.
- Oskrba z vodo: Dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe z vodo – na območju predmetnih občin zaradi projekta neposredno ne bo dodatnih prebivalcev (novo priključenih), bo pa zaradi hidravlične izboljšave povezave tranzitnih cevovodov na potezi Košaki–Počehova omogočeno, da bodo občine lahko priključile še ostale prebivalce na javni vodovodni sistem.

Drugi cilji, ki jih bo projekt dosegal, so še:

- 31.867 prebivalcem bo v letu 2022 zagotovljen varen dostop do zdravstveno ustrezne pitne vode zaradi hidravlično izboljšanega in nadgrajenega vodovodnega sistema s pripadajočimi objekti.
- Izboljšanje pretočnih in tlačnih razmer.

Odvajanje in čiščenje v porečju Drave – Občina Šentilj (aglomeracija Štrihovec)

S strani Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko smo prejeli Odločitev o podpori k izvajanju projekta Odvajanje in čiščenje v porečju Drave – Občina Šentilj, s katero se je Občini Šentilj odobril finančni prispevek iz Kohezijskega sklada kot prispevek Evropske unije in pripadajoči nacionalni prispevek kot prispevek RS v skupni višini 650.633,29 EUR.

Projekt »Odvajanje in čiščenje v porečju Drave – Občina Šentilj« je razvojno naravnani projekt izrednega lokalnega pomena, ki hkrati doprinaša k doseganju rezultatov in kazalnikov Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020.

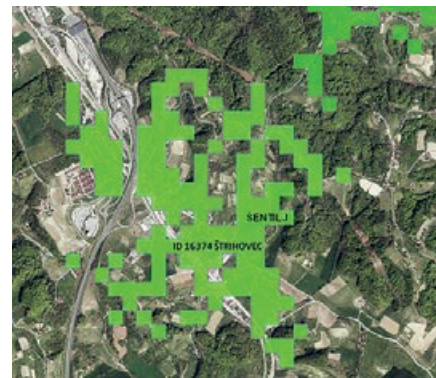
Projekt Odvajanje in čiščenje v porečju Drave – Občina Šentilj zajema izgradnjo kanalizacije na območju Občine Šentilj (v aglomeraciji ID 16374 Štrihovec) s ciljem večje priključenosti tamkajšnjih prebivalcev na odvajanje in čiščenje odpadne vode.

Cilj Občine Šentilj je doseči 100 % opremljenost aglomeracije ID 16374 Štrihovec, kar je skladno z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/15, 76/17 in 81/19).

Projekt sledi specifičnemu cilju Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 v okviru prednostne osi »Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti«, in sicer:

- zmanjšanje emisij v vode zaradi izgradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda in s tem izpolnjevanje zahtev Direktive o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS) na podlagi katere bi morala v skladu s pristopno pogodbo z dne 23. septembra 2003 (Ul. l. št. 263, str. 911) do 31. decembra 2015 zgraditi ustrezno infrastrukturo za odvajanje in čiščenje odpadnih voda (vmesna cilja 31. 12. 2008 in 31. 12. 2010) v območjih poselitve s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2.000 PE.

V okviru tega projekta bo izgrajena ustrezna infrastruktura za odvajanje komunalnih odpadnih voda na območju, ki je v operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda opredeljeno kot območje, ki mora biti opremljeno s kanalizacijo, ki se zaključuje na čistilni napravi, skladno z evropskimi direktivami na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda in s predpristopno pogodbo ter ciljem zmanjšanja vplivov

Aglomeracija ID 16374 Štrihovec
(vir: <https://www.gis.arso.gov.si>)

na okolje onesnaževalcev aglomeracij. Cilji Operativnega programa odvajanje in čiščenja odpadnih voda RS se bodo realizirali v aglomeraciji ID 16374 Štrihovec, ki bo priključena na ustrezno čiščenje. Ukrep za doseganje tega specifičnega cilja je:

- Izgradnja fekalne kanalizacije v skupni dolžini 4.626,64 m, 2 črpališč in enega razbremenilnika.

Zaradi izvedbe projekta bo na območju aglomeracije ID 16374 Štrihovec na sistem odvajanja in čiščenja dodatno priključenih 217 PE prebivalcev.

Obnovitev javne razsvetljave na območju celotne občine

V preteklih mesecih je na območju Občine Šentilj potekala obnova celotne javne razsvetljave. Vsa neustrezna in dotrajana svetila so se zamenjala z led razsvetljavo, prav tako so se uredili drogovi, ki so v lasti občine, hkrati pa so se uredili tudi prižigališča.

Javna razsvetljava se je urejala na podlagi koncesijske pogodbe s podjetjem Petrol, d. d. Pogodba je sklenjena za 234 mesecev. V sklopu obnove javne razsvetljave je bilo zamenjano 715 svetilk. Celotna obnova je bila izvedena v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/2007 in spremembe 109/2007, 62/2010, 46/2013). Nova svetila so znamke podjetja Geolux, moči od 21 W–225 W – v odvisnosti od lokacije in višine namestitve.

Kod in kam v Občini Šentilj

Bogato izročilo narave, kulturne dediščine, zanimivi ljudje, zgodbe in legende, energetske točke, hrana in pijača te vabijo, da se ustaviš, raziščeš in spoznaš Občino Šentilj.

Okolico današnjega območja Občine Šentilj je pred 20 milijoni let prekrivalo plitvo morje, v katerem se je bohotalo življenje z vsemi predstavniki skupin morskih organizmov, kot jih poznamo danes (koralne, morski ježki, polži, školjke, ribe ...). Na morskem dnu, ki je segalo vse do zamučvirjenih predelov, se je odlagal sediment, v katerem so se kopičili ostanki odmrlih organizmov. Ob njihovem razkranjanju se je sediment povezal v trdne kamnite tvorbe okroglih, ovalnih ali podolgovatih oblik. V njihovi notranjosti so nastale razpoke, v katerih se je iz segrete raztopine izločilo več kot deset različnih mineralov. Med njimi so nekateri redki in edinstveni v Sloveniji in svetu. Obiščite RTS Septarijo na starem mejnem prehodu Šentilj, kjer boste v razstavi »Nepozabnega doživetja Panonskega morja« lahko dobili uvid o preteklosti narave našega območja.

Najdbe kamnitih sekir pričajo o poselitvi tega območja v času bakrene dobe, v 4. tisočletju pr. n. št. ali celo v času njej predhodne mlajše kamene dobe. Bronasta sekira pa sega v čas pozne bronaste dobe. Gradišče Novine pri Šentilju je dobro utrjena naselbina nad reko Muro z obsežnejšim gomilnim grobiščem. Najpomembnejšo vlogo je imela v času starejše železne dobe (konec 9. do sredine 6. stol. pr. n. št.). Ponovno je bilo gradišče na Novinah obljudeno v mlajši železni dobi, v 2. in 1. stol. pr. n. št. Vas zanima? Obiščite in prehodite Keltsko pot in RTS Septarijo, kjer so replike gomil, hiše in najdenih predmetov tega območja.

O poselitvi tega prostora v rimski dobi pričajo tudi rimskodobna gomilna grobišča. Območje je bilo pomemben »prometni koridor« tudi v srednjem veku in kasneje. Na visoki in pozni srednji vek nas spominja mogočni grad Trate in današnja cerkev sv. Ilja v Šentilju, saj je njena predhodnica na tem mestu stala že konec 14. stol. V 18. stoletju je industrijska revolucija omogočila razvoj kmetijstva in gospodarstva, skozi Šentilj sta potekali trgovska cesta in dvotirna železnica Dunaj–Trst. Ob koncu 1. svetovne vojne je general Rudolf Mais-

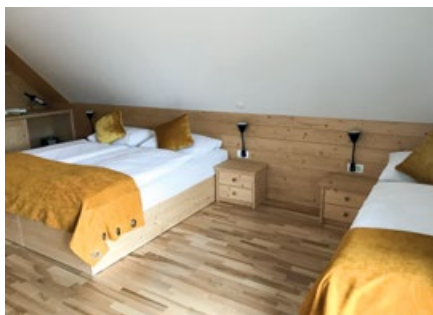
ter dokončno »priboril« območje Sloveniji in od takrat predstavlja reka Mura mejo do sosednje Avstrije. Obiščite cerkev Marije Snežne na Zg. Velki, cerkev sv. Ilja v Šentilju. V Sladkem Vrhu pred tovarno Paloma si lahko pogledate star papirni stroj. Vreden ogleda je tudi Čebelarški muzej v Selnici ob Muri (na »Soplu«). V Methansovi skoraj 200 let stari hiši na Spodnji Velki je etnološka zbirka in likovna galerija, kjer razstavljajo različni avtorji likovnih in kiparskih del. Galerija Gabrijela Kolbiča z razstavami vas nagovori o delu tega pomembnega akademika našega območja, kjer so tudi razstavljena dela drugih umetnikov in likovnikov.

Mura, nekoč mejna reka, danes postaja reka povezovanja in sodelovanja. Predstavlja tudi domovanje številnim rastlinam in živalim. Sprehod po Alter grabi te bo zagotovo prepričal o bogastvu narave na tem območju. Reka Mura je zaradi izjemne biotske pestrosti in naravnih lastnosti od leta 2018 razglašena kot Unescovo Biosferno območje Mura. Občino Šentilj zaznamuje tudi gričevnata pokrajina s

prepletom vinogradov, travnikov, njiv in gozdov, kjer boste v družbi številnih ptic našli svoj mir in sprostitvev.

Bojda se nikoli ne naveličamo lepega vremena in polnega želodca. K obisku Občine Šentilj vsekakor sodita tudi odlična hrana in pijača. Kulinarična doživetja, ki omogočajo poglobljeno spoznavanje in doživljanje območja, stopajo vse bolj v ospredje turistične ponudbe. Tukaj je poskrbljeno za vse vrste jedcev. Ne glede na to ali si želite le hitre malice ali ste »klasič«, ki prisega na krožnik znanih jedi, ali pa želite v prijetnem okolju spoznati mamljive vonjave in okus lokalno pridelane hrane, boste skozi različne okuse in recepte spoznali »dušo« občine.

Podoba šentiljskih vinorodnih gričev vas zgovorno vabi k razvajanju brbončic z vini. Od grozdja, pridelanega z ljubeznijo, do vinske kapljice, skrbno hranjene in negovane v vinskih kletih, vas bo popeljala zgodba, zajeta v različnih domačih, odprtih in buteljčnih vinih. Na svoj račun boste prišli zlasti ljubitelji belih

Turistična kmetija Lilek
(kontakt 040 810 173)

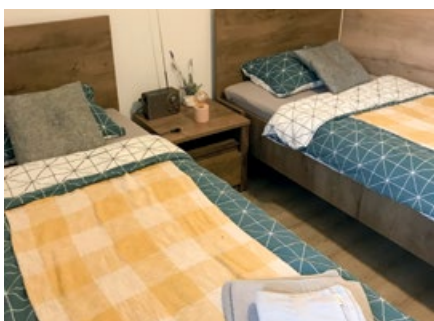
Prenočišča Stanko Ferk
(kontakt: 041 289 675)

vin, saj v vinogradih na sončnih legah uspevajo traminec, laški in renski rizling, beli in sivi pinot, rumeni muškat, chardonnay, kerner ... Zgodbe lokalne vinske tradicije bodo dopolnili hišne dobrote, pridelane doma ali na okoliških kmetijah, ter sokovi domačih sadovnjakov.

Občina Šentilj nudi tudi številne priložnosti za odkrivanje in spoznavanje novega. Peš, s kolesom ali s konji lahko spoznaš naravo, naravne in kulturne posebnosti območja. Na posebej pripravljenih delavnicah, pohodih in tematskih vodenjih pa lahko lokalne posebnosti doživiš zares unikatno, ob druženju z domačini pa boš razkril tudi še kakšne nerazkrite skrivnosti. Znane osebnosti, vaški posebnosti, tihotapstvo, športne aktivnosti, različne prireditve in dogodki te vabijo, da jih odkriješ in doživiš na prav poseben način. Torej – kod in kam: Bobekova trim steza na Brlogi, Keltska pot, Šentiljska planinska pot, kolesarske poti, motorični park Ceršak.

Sladkovrška tradicija brodarstva je stara že 150 let in je kulturni spomenik posebne vrste. V preteklosti so z ene strani Mure na drugo domačinom prevažali predvsem les in poljščine. Danes vožnja nudi zanimivo doživetje tako za potnike kot za brodarja. Brod je z jekle-

Turistična kmetija Sirk
(kontakt: 041 222 537)

nico pripet na prečno vrv med brežinama, premika pa se s pomočjo rečnega toka. Brod je edinstven mejni prehod, uporabljajo pa ga predvsem turisti, saj preko broda vodijo navezave mednarodnih kolesarskih poti in pešpoti.

Stara ljudstva so verjela, da je Zemlja živo bitje in da vse, kar živi na planetu, sodeluje v prepleteni življenjski sili. Verjeli so, da je življenje prisotno v vsem, kar nas obkroža. Naravi so prinašali darila, molili na mestih moči in blagoslovljali pokra-

jino. Duh narave je v mnogih tradicijah predstavljen kot bitje in je lahko rastlina, drevo, kamen. Gozd blagodejno vpliva na tvoje počutje. V njem se umiriš in povežeš z naravo, lahko ti predstavlja tudi mesto za odkrivanje inspiracije, meditacijo, prebujanje intuicije in radosti. Energijo si lahko nabiramo pri energijskih točkah v gozdu Bold.

Turistična kmetija Nikl
(kontakt: 041 296 614)

Po raziskovanju in odkrivanju novih stvari je potreben in seveda pomemben dober spanec. Občina Šentilj je s finančnimi spodbudami soprispevala k večanju nočitvenih kapacitet na območju občine.

Športni park Selnica ob Muri

V Selnici ob Muri se izvaja gradnja Športnega parka Selnica ob Muri, ki bo zajemal travnato nogometno igrišče za mali nogomet, igrišče za odbojko na mivki ter otroško igrišče. Gradnja se izvaja po fazah. Do sedaj se je uredilo nogometno igrišče na travi in otroško igrišče. Postavil se je bivalni kontejner, v katerem so urejene sanitarije ter klubski prostor. Pred kontejnerjem se je uredil tlakovni plato za druženje in pitnik vode. Do konca leta je predvidena izgradnja nadstreška nad platom. Ob dovozu na območje športnega parka se je uredilo parkirišče v asfaltni izvedbi in zasaditev dreves in grmovnic. V prihodnjem letu je po predlogu proračuna za leto 2022 predvidena zaključna faza izgradnje športnega parka, ki zajema ureditev igrišča za odbojko na mivki in razsvetljave igrišč.

Kaj nas uči Mura?

V začetku jeseni smo pri »karavli« v Ceršaku postavili motorična igrala, lesene skulpture petih različnih živali, značilnih za to območje, ter informacijske table, na katerih so informacije o naravi in življenju v okolici reke Mure. Namen postavitve vsega naštetega je dopolnitev vsebin na območju Občine Šentilj, ki nudijo igro, so poučne in zanimive.

Zakaj so igrala tako pomembna pri otrocih? Z igrali otroci sproščajo stres, opravijo s čustvi, učijo se novih spretnosti in imajo občutek zadovoljstva. Igranje ima štiri pomembne vrednosti: evforija, tekmovanje, simulacija in doživetje. Zunanja igrala so koristna tudi za večurno telovadbo na svežem zraku. Otrok bi se moral vsaj eno uro aktivno igrati na zunanjih igralih. Igrala otrokom ponujajo razvoj fizičnih, spoznavalnih, motoričnih in družabnih spretnosti, možnost učenja in predvsem, kar je najpomembnejše, zabavo.

V čem je problem, da se otroci ne igrajo več? Na žalost zaradi popularnosti računalniških igrin in televizije.

Otroška igrala so v zgodnji fazi razvoja otroka najpomembnejša za razvoj motoričnih sposobnosti in s tem tudi živčevja ter možganov. Dokazano je, da če se otrok že zgodaj razvija motorično, se hkrati razvijejo njegovi možgani, kar je bistvenega pomena za nadaljnje življenje.

Kakovostna otroška igrala so raznovrstna in upoštevajo, da se na njih igrajo otroci različnih starosti ter sposobnosti, zato vsebujejo nizke ovire, gredi, klopi, gugalnice kot tudi visoka plezala, vrvi in mreže za plezanje in podobno. Otrok mora razvijati motoriko obeh polovic telesa enako, ne glede na to ali je desničar, levičar ali obojeročen. Če je vaš otrok desničar, morate pri njemu spodbujati uporabo tudi leve

roke in noge, za levičarje pa velja obratno. Obojeročni otroci dostikrat po potrebi menjajo roki, se pa navadijo največkrat na desno roko, ker je naša kultura še vedno tako usmerjena. Obojeročnim otrokom se možganski polovici razvijata hkrati in so uspešni na vseh področjih tako v umetnosti, jezikoslovju, družboslovju kot v naravoslovju. To so mali genialci, kar pa se da doseči z drugimi otroci enako, če se jih spodbuja uporabljati obe roki in nogi enakomerno. Otroška igrala spodbujajo telovadbo otroka z uporabo lastne telesne mase, kar se dogaja pri plezanju, plazenju, teku, visenju in skakanju. To je najboljši in najbolj zdrav način razvoja otroške motorike.

Z namenom ohranjanja narave in promocije naravne dediščine smo ob igralih postavili z interpretativnimi vsebinami v obliki izobraževalnih tabel.

Vsebine tabel je zelo navezana na naše okolje, povzamemo pa jo lahko v naslednjih točkah:

- pomen obrežne vegetacije ter mehkolesni loki vzdolž reke Mure s pou-

darkom na varovanju in ohranjanju pristnih poplavnih logov (Natura 2000 HT),

- raznolikost flore in vegetacije v poplavnih gozdovih v različnih letnih sezonah ter na ekologiji vrst,
- pomen prodnatih nanosov, prodišč in otovko v reki Muri (Natura 2000 HT), njihov nastanek, dinamika, pomen teh habitatov za vrste, gnezdišča za nekatere vrste ptic,
- pomen različnih živalskih skupin (žuželke, ptice, dvoživke ...) na območju reke Mure s poudarkom na njihovi ekologiji ter ohranjanju redkih in ogroženih vrst, kot so npr. rogač, veliki pupek in črna štoklja,
- biodiverziteteta reke Mure v splošnem (habitat, živali, rastline, glive ...),
- vloga in pomen človeka v obmurskem območju kot faktorja spreminjanja prostora.

Vsebine so prilagojene tako odraslim kot tudi otrokom, skupna maskota vseh vsebin pa je bober Bobek, ki na vsaki tabli izpostavlja kakšno pomembno misel.

Trideset let samostojne države Slovenije

Občine Kungota, Pesnica in Šentilj vsakih pet let pripravijo prireditev v spomin na razglasitev samostojne države Slovenije ter dogodkov v osamosvojitveni vojni za Slovenijo v teh treh občinah. Po dogovoru je prireditev vedno v Šentilju, teden dni po dnevu državnosti,

ko so 2. julija 1991 pripadniki teritorialne obrambe in Milice ob pomoči lovcev in domačinov dokončno obranili takrat največji mejni prehod v Jugoslaviji v Šentilju in zajeli skoraj 300 pripadnikov Jugoslovanske vojske in zveznih milicnikov.

Letos, ob 30. obletnici osamosvojitve, je bila prireditev 3. julija 2021 v šotoru na platoju nekdanjega tovornega mejnega prehoda. Poleg vseh treh občin sta pri organizaciji prireditve sodelovali Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo občin Kungota, Pesnica in Šentilj ter Policijsko veteransko

društvo Sever Maribor, pomagala pa je tudi Zveza kulturnih društev občin Kungota, Pesnica in Šentilj ter Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Pesnica. Pred prireditvijo so vsi trije župani in predsednika OZVVS in PVD Sever položili cvetje pred spomenikom v spominskem parku Tri vojne – tri zmage.

Prireditve se je udeležilo skoraj 500 nekdanjih pripadnikov Teritorialne obrambe in Milice, lovcev, pripadnikov Civilne zaščite, gasilcev, društev in organizacij, funkcionarjev vseh treh občin in medijev. Župan Občine Šentilj mag. Štefan Žvab je v pozdravnem nagovoru posebej pozdravil goste iz Slovenije in Avstrije, častne občane, predstavnike veteranskih in domoljubnih organizacij z območja vseh treh občin ter medije. V nadaljevanju je župan izpostavil, da se lahko s ponosom spominjamo enkratnega dogodka osamosvojitve države in da so akterji in udeleženci aktivnosti med osamosvojitveno vojno svojo nalogo opravili učinkovito in zmagovito ter da so se lotili dejanj v duhu uresničevanja cilja, ki je bil sprejet na plebiscitu leta 1990. Cilj je bil dosežen, ker so bili med nami pogumni ljudje, ljudje velikih dejanj. Danes imamo državo, je ena in edina, je naša domovina.

Slavnostni govornik je bil predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo generalmajor Ladislav Lipič. V začetku govora je čestital Sloveniji ob 30. obletnici samostojnosti za vse doseženo in predvsem za ponos vsem državljanom in državljanom, da lahko živijo v samostojni državi. V nadaljevanju je poudaril, da se od polnoletne osebe pričakuje odgovorno in modro ravnanje do sebe in še bolj do drugih, s katerimi živi v neki skupnosti in tako je tudi z državo. Njene institucije preko katerih v demokraciji

vlada ljudstvo, so tiste, od katerih pričakujemo, da bodo delovale v skladu z ustavo ter sprejetimi zakoni in drugimi predpisi. Temeljna dolžnost in naloga na demokratičnih volitvah izvoljenih posameznikov in posameznikov je, da skrbijo za blagostanje naroda, da s svojimi odločitvami zagotavljajo mirno in človeka dostojno življenje. Tako nas je razmišljala večina tistih, ki smo v vročih junijskih dneh 1991 prijeli za orožje ali se na kakršen koli drug način pripravljali za uresničitev ljudske odločitve, sprejete na plebiscitu decembra 1990. Povedal je, da je bilo na območju pesniške doline in samega mejnega prehoda razmeščenih okoli 1.400 pripadnikov obeh strani – obrambnih sil pravkar razglašene samostojne države Slovenije in sil JLA, ki so zapustile mariborske vojašnice, kar ni bilo na nobenem drugem kraju spopadov v Sloveniji. Gre za velik dosežek v vsej osamosvojitveni vojni tako glede števila udeležencev spopadov kot uspešne izvedbe vseh nalog. Predvsem pa je pomembno, da ni bilo človeških žrtev na nobeni strani, so pa umrle štiri civilne

osebe med drugim letalskim napadom na barikado v Štrihovcu. Prepričan je, da nihče od tistih, ki so bili takrat na položajih, ni razmišljal o demokraciji, ampak o svojih družinah in kako se bo spopad končal. Povedal je tudi, da se danes širijo o spopadih v Sloveniji, tudi o Šentilju, različne zgodbe in najbolj neverodostojne so tiste, ki so privlačne za nekatere politike in psevdozgodovinarje. Imamo bogato zgodovino upornišva in ne sme se nam zgoditi, da bi kadar koli kdor koli s prstom kazal na nas veterane in nas obtoževal laži. Laži nam ne more očitati nihče in prav tako ne potvarjanja. Zato moramo mi vojni veterani storiti vse, da bodo rodovi za nami vedeli, da smo svojo dolžnost do domovine opravili častno in pošteno, za to nismo zahtevali ne plačila in ne nobenih bonitet, kajti zavedali smo se, da se ljubezen do domovine ne plačuje – ljubezen do domovine je naš način življenja. Govor je zaključil z zahvalo braniteljem Šentilja in Slovenije.

Kulturni program je izvedel Pihalni orkester Občine Šentilj – Paloma ter člana KUD Jakob, pred prireditvijo pa so udeležence pozdravile, ob pomoči pihalnega orkestra, mažoretke KUD Pernica. Po kulturnem programu je sledilo družabno srečanje pripadnikov veteranskih in domoljubnih organizacij ter drugih udeležencev prireditve. V družabnem srečanju so bili obujeni mnogi dogodki in prigode. Nekaterim smo se nasmejali, v spomin na nekatere pa smo se zamislili. Spomnili smo se tudi tistih, ki jih ni več med nami, pa so bili v tistih junijsko julijskih dneh leta 1991 naši soborci ali kako drugače vključeni v takratna dogajanja.

Mag. Vladimir Maher,
podžupan Občine Šentilj
Foto: Vasja Šabeder

S pogumnimi koraki naprej

Dve leti velikih sprememb za vse nas smo pustili za seboj in pogumno bomo odkorakali novim izzivom naproti. 2020 in 2021 je bilo čisto nasprotje od vsega, kar smo pričakovali, vendar smo se kljub vsemu naučili nekaj novega, se včasih zasmejali, četudi bolj grenko, pa vendarle upam, da dorasli vsem težavam.

Mali virus je s seboj prinesel velike spremembe načrtov in s tem nove izzive, kjer je bilo potrebno ujeti povsem drugačen ritem življenja. »OSTANI DOMA« je za marsikoga pomenila težavo, za večino pa neplanirano podarjen čas za družino, za dokončanje odloženih projektov, za katere je prej kar naprej zmanjkovalo časa.

Izkazalo se je, da smo kot družba dovolj iznajdljivi, da poiščemo načine, kako kulturo postreči širši javnosti kljub popolnemu krču socialnega življenja zaradi omejitev zbiranja. Marsikatera razstava ali dogodek, pa tudi koncert Pera Lovšina, adventni čas s pravljičami za otroke, obisk Božička, božično-novoletna voščila, slovenski kulturni praznik ... so se tako preselili na splet in potekali v obliki virtualne predstavitve ali predvajanj v živo (live-stream).

V najrazličnejših situacijah smo se tako »srečevali« virtualno. Objave so bile zelo obiskane s strani vseh starostnih skupin. Trudili smo se po svojih močeh, da bi v Vaš dom prinesli vsaj nekaj. Vem, da se to ne da primerjati z obiskom prireditve, kjer srečaš tega ali onega in izmenjaš kakšno besedo, čeprav samo vljudnostno. Je pa vsekakor bolje, kot pa nič in popolnoma izgubiti stik z Vami, ki nam običajno polnite tribune, dvorane ali razstavne prostore.

Spomladanski veter je prinesel odprtje javnega življenja, v poletje pa smo že zakorakali v druženje. Društva ste ena za drugim hitela z občnimi zbori, pregledujoč svoje aktivnosti, ki se niso uresničile, in z nestrpnim pričakovanjem zrla v preostale mesece do konca leta. Začele so se vrstiti prireditve: kulturne, športne, družabne, ki pa zaradi omejitev in upoštevanja ukrepov niso bile obiskane kot po navadi. Ampak nekako je bilo potrebno začeti!

Izvedena sta bila dva koncerta: koncert Ditke, ki je gostovala v Sladkem Vrhu, Brod na Muri in koncert Ota Pestner-

ja na Zgornji Velki. Oba farna praznika tako snežničina kot Ilgovo sta ob sončnem vremenu beležila množico obiskovalcev. Tudi druge prireditve in dejavnosti, organizirane v času praznovanja, so bile zelo obiskane. Vrstili so se poletni pikniki, pa jesenski kostanjevi, sledilo je martinovanje, nato obisk Miklavža ... organizirani so bili pohodi, kolesarjenja in izleti ter dve likovni koloniji ... Z veliko slovesnostjo smo se poklonili tudi trideseti obletnici samostojne Slovenije.

Življenje je pač takšno, da se nenehno spreminja. Vsaka kriza, vsak težaven trenutek v življenju nosi v sebi tudi nekaj dobrega. Izkoristite ga! Naj duh božiča napolni Vaše domove in poskrbi za srečo in mir, novo leto 2022 pa naj bo polno osebnih in poslovnih uspehov v družbi zdravja in dobre volje. Povezujejo naj Vas lepe misli in iskrene želje, da skupaj obogatimo življenjski vsakdan.

*Lidija Šarić,
podžupanja Občine Šentilj*

Škodljive rastline iz rodu *Ambrosia*

Tujerodne invazivne rastline so se začele širiti in izpodrivajo domorodne rastline. Domorodne vrste so del biotske raznovrstnosti in so nezamenljivo bogastvo, hkrati pa ohranjajo naravno ravnovesje. Kjer se je zaradi vdora tujerodnih vrst ravnovesje porušilo, občutimo posledice tudi ljudje. Invazivne rastline povzročajo veliko težavo

v kmetijstvu, ogrožajo naravne ekosisteme, nekaj vrst pa je tudi škodljivih za zdravje človeka, med nje sodi pelinolistna ambrozija, ki je alergena rastlina za ljudi in domače ljubljence. Povzroča dihalne težave.

Je enoletna, precej razrasla rastlina s tanko, ravno korenino. Listi so zeleni,

Ambrozija ob cesti

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MARIBOR

dvakrat pernato deljeni, brez dlačic, ki so po obliki podobni listom pelina. Listni pecelj je porasel z redkimi, dolgimi štrlečimi dlakami. Moška socvetja so viseči koški v dolgem pokončnem enostavnem grozdu na vrhu poganjkov. Ženska socvetja se razvijajo v zalistjih. Seme je ovalno cca. 3 x 2 mm veliko in se zlahka prime na dlake (krzno) ali na oblačila. Povprečno razvite rastline imajo od 2.000–3.000 semen. Seme je v zemlji kalilo tudi do 40 let, zato je pomembno, da nahajališče ambrozije pre-

Cvetenje ambrozije

verjamo do konca rastne dobe in tudi v naslednjih letih.

Po Odredbi o ukrepih za zatiranje ško-

dljivih rastlin iz rodu *Ambrosia*, UL. RS, št. 63/2010 z dne 3. 8. 2010 mora imetnik zemljišča, na katerem raste omenjena škodljiva rastlina, z namenom preprečeva-

nja širjenja in za zatiranje škodljive rastline izvesti naslednje ukrepe:

- Pred cvetenjem odstraniti škodljive rastline s koreninami vred ali odstraniti njihov nadzemni del na način, da se škodljiva rastlina v tej rastni dobi ne obraste več.
- POZOR! Rastlina je alergena, zato pri odstranjevanju uporabimo rokavice, v času cvetenja pa tudi masko. Izpuljenih cvetočih rastlin nikoli ne odlagati na kompost!
- Odstranitev škodljive rastline se izvede na stroške imetnika zemljišča.

Prijave najdb rastišč ambrozije, kjer imetniki niso ukrepali, lahko oddate pri INŠPEKTORAT RS ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN HRANO, FITOSANITARNA INŠPEKCIJA MARIBOR TEZNO, tel.: (02/ 333 8654)

Avtor prispevka: KGZS Zavod Maribor
Fotografija iz arhiva KGZS Zavod Maribor

150 let poštne službe v Občini Šentilj

Poštno službo v avstrijskih deželah sta v drugi polovici 18. stoletja postavila cesarica Marija Terezija in cesar Jožef II., Slovenec Lovrenc Košir pa je leta 1835 prvi na svetu predlagal uvedbo poštne znamke. Maribor je leta 1845 že imel poštni urad (v nadaljevanju pošta) z najvišjim inšpektorjem za Spodnjo Štajersko, dvema kontrolorjema, ekspeditorjem, pismonošem in zavijačem. V manjših krajih so bile pogodbene pošte do konca prve svetovne vojne leta 1918.

Pošta Šentilj 1871

Šentilj na razglednici, 1910

15. septembra 1871 je avstro-ogrsko trgovinsko ministrstvo na predlog poštne direkcije v Gradcu ustanovilo državno pogodbeno pošto tudi v takratnem

Šentilju, po železniškem postajališču imenovano Egydi-Tunnel.

Trgovec Alojz Swaty, nečak tovarnarja v Mariboru, je prišel v Šentilj leta 1869 in od leta 1871 opravljal poštne storitve kar na »pultu« v svoji trgovini (danes nadvoz avtoceste). Leta 1897 je pošto na zahtevo inšpektorja prestavil v prvo nadstropje, kjer je imel pisarno in urad za stranke, zamrežena okna in s pločevino obložena vrata.

1871–1900

Prvo zvezo za prenos poštних sklepov je pošta vzpostavila 15. septembra 1871 s kolodvorsko pošto v Mariboru. Prvih devet let je pošta iz Maribora prihajala z vlakom ob desetih zvečer, potem pa zaradi roparskega napada v nočnih urah z jutranjim vlakom. Prenos poštних sklepov med železniško postajo in pošto je sprva opravljal najeti pešec, zatem pa je poštne sklepe nosil ali vozil z ročnim vozičkom poštni dostavljač. Tak način prevoza je trajal vse do leta 1967. Zatem so do leta 1977 prevoz opravljali z avtobusom iz Maribora, od takrat pa poštne sklepe dostavlja poštni furgon.

Do leta 1884 je pošto enkrat tedensko raznašal en pismonoša. 1. maja 1903 je bila uvedena dvakratna vaška dostava v tednu,

1. marca 1905 pa trikratna dostava. Leta 1908 so ob uvedbi šestdnevne dostave po današnjih krajevnih skupnostih Ceršak in Šentilj nastavili tretjega pismonoša.

1900–1906

Druga pošta v Šentilju, Sladkogorska cesta 3 (Fotografija iz leta 1937)

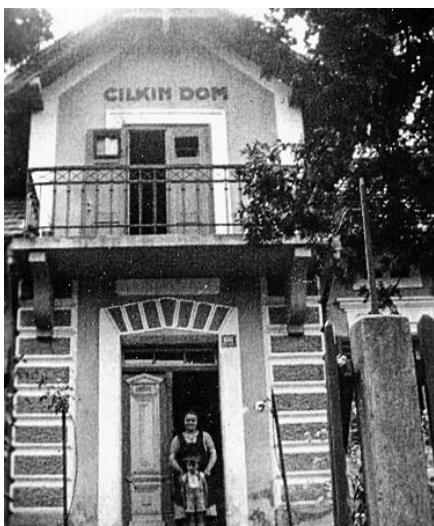
Leta 1900 je pošto prevzel državni poštni uradnik Jakob Šegula in jo preselil v hišo kovača Brega na Sladkogorski cesti 3 in jo leta 1906 preselil v svojo novozgrajeno hišo na Sladkogorski cesti 13. Ko je bil po dveh letih prestavljen v Grobelno, je hišo prodal trgovcu Karlu Swatyju, pošto pa je prevzela Alojzija Schatz iz Rač. Ta je leta 1912 od krojača Alojza Lorenčiča kupila hišo v Slovenski ulici 13 in v njej vodila pošto do leta 1918, ko je bila v novi državi Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev kot Nemka odpuščena.

1906–1912

Tretja pošta v Šentilju, Sladkogorska cesta 13 (Fotografija iz leta 1976)

1912–1918

Četrta pošta v Šentilju, Slovenska ulica 13 (Fotografija iz leta 1940)

1918–1920

Peta pošta v Šentilju, Slovenska ulica 2 (Fotografija iz leta 1978)

14. novembra 1918 so čete generala Rudolfa Maistra zavzele pošte na Spodnjem Štajerskem, državno poštno in brzojavno ravnanje v Ljubljani je uvedlo poslovanje v slovenskem jeziku, poštarji Slovenci pa so ostali v službi. Pošta se je z upravnikom Gabrijelom Sfiligojem z Zg. Velke, po rodu pa s Primorske, za dve leti preselila v

Slovenski dom, od tam pa po njegovi poroki z Marijo Zelzer v njeno hišo v Slovenski ulici 24, kjer je ostala 37 let, do leta 1957.

1920–1957

Šesta pošta v Šentilju, Slovenska ulica 24 (Razglednica, 1910)

Nastanek državne meje med Republiko Avstrijo in Kraljevino SHS je povzročil razvoj različnih dejavnosti in priseljevanje in tako je nekoč neznatna pošta v Šentilju že leta 1922 dobila telefon, prvi telefonski naročnik pa je leta 1927 postalo pretovorno skladišče z žičnico Sladkogorske tovarne papirja pri železniški postaji. Leta 1930 je pošta dobila telegraf, leta 1934 dodatnega poštnega uradnika in leta 1938 telefonsko centralo, njeni prvi naročniki pa so bili orožniška postaja, gostilna Majc in mlin na Tratah. Do leta 1941 je število telefonskih naročnikov naraslo na 15. Med okupacijo v drugi svetovni vojni je bil nastavljen četrti poštar, ukinjen pa je bil telegraf.

Po upokojitvi Gabrijela Sfiligoja leta 1952 je vodenje pošte prevzela njena uslužbenka Pavla Hvalec, pozneje poročena Klemenčič.

1957–2002

Sedma pošta v Šentilju, Mariborska cesta 32 (Sladkogorčan, 1973)

Sedma pošta po prenovi (Fotografija iz leta 2014)

Pošta je leta 1957 od občine kupila hišo pri gasilskem domu na Mariborski cesti 32. V njej je leta 1964 postavila avtomatično telefonsko centralo, saj je število naročnikov naraslo že na 38, in leto pozneje teleprinter. Poštne pošiljke je do leta 1967 prejela in pošljala po železnici do leta 1977, ko je uvedla svoj prevoz s poštnim furgonom, pa z avtobusom tudi za Sladki Vrh in Zg. Velko. Še dolgo po drugi svetovni vojni so si poštarji, da bi si olajšali naporno delo, sami kupovali kolesa, njihovi nasledniki pa so okrog leta 1980 že dobili mopede. Po upokojitvi Pavle Klemenčič leta 1971 so pošto najdlje vodile Štefka Oraič, Lidija Hanžič in Nevenka Šipek. V jubilejnem letu jo vodi Snežana Zdravkovič.

2002

Osma pošta v Šentilju, Maistrova ulica 2 (Fotografija iz leta 2017)

Po drugi svetovni vojni je poštna služba doživela več reorganizacij, med drugimi ustanovitev PTT podjetij (pošta, telefon, telegraf) leta 1960 in njihovo preoblikovanje v Pošto Slovenije in Telekom Slovenije leta 1995. Leta 2002 se je pošta preselila v novo poslovno stavbo v Maistrovi ulici 2, Telekom Slovenije pa je ostal v dotedanji skupni stavbi.

Pošta Zgornja Velka
Stara Avstrija, pred letom 1918

Prva pošta v trgovini Tomažič pri cerkvi (Razglednica, pred letom 1918)

Leto ustanovitve pošte na Zg. Velki ni znano, že v stari Avstriji pa je bila v trgovini Tomažič pri cerkvi Marije Snežne, vezana na pošto v Cmureku. Druga pošta je bila od nastanka državne meje med Republiko Avstrijo in Kraljevino SHS od leta 1919 do leta 1925 v Zg. Cmureku, vezana na pošto v Šentilju. Leta 1925 se je preselila v tretjo stavbo na Zg. Velki 4 in prenehala poslovati prek pošte v Šentilju, najdlje pa jo je vodila ga. Sfiligoj. Tam je ostala do leta 1974, ko se je preselila v takratni krajevni dom na Zg. Velki 40. Od leta 1998 domuje v peti, svoji stavbi na Zg. Velki 41 c. Dolgoletno upravnico Hedviko Plavec nasleduje Robert Majhenič.

1918– 1925

Druga pošta v Zg. Cmureku (Razglednica)

Žig pošte Marija Snežna v Kraljevini Jugoslaviji (Dopisnica)

Gospa Sfiligoj (sedi na sred) pred njeno pošto na Zg. Velki 4

1925–1974

Tretja pošta na Zg. Velki 4 (Sladkogorčan, 1973)

1998

Peta pošta na Zg. Velki 41 c (Fotografija iz leta 2021)

Pošta Sladki Vrh 1978

Prva pošta na Sladkem Vrhu 3 a (Fotografija iz leta 2021)

2021

Druga, pogodbena pošta, Sladki Vrh 2 (Fotografija iz leta 2021)

V stari Avstriji je bila Sladkogorska tovarna vezana na pošto čez Muro, po letu 1919 pa so pošto za Sladkogorsko tovarno papirja peš po takratnih kolovozih na pošto v Šentilju prenašali poštni in tovarniški sli, med njimi Jožef Bauman in Jožef Majhenič z Zg. Velke in Avgust Dajčman z Novin. Kljub temu, da so prenašali velike vsote denarja, niso bili napadeni. Leta 1927 je tovarna postavila žičnico od Šentilja do Sladkega Vrha in po njej so tja prevažali tudi poštno

pošiljke vse do uvedbe avtobusa leta 1964, tovarna pa je ostala vezana na šentiljsko pošto vse do odprtja pošte v Sladkem Vrhu leta 1978. Po krajšem zaprtju je leta 2017 poslovala kot pogodbena pošta v trgovini Jager, potem pa se je konec leta vrnila v svojo stavbo v Sladkem Vrhu 3 a. Njena zadnja upravnica je bila Slavica Spasković. Od januarja 2021 spet posluje kot pogodbena pošta v Gostilni Perner v Sladkem Vrhu 2, vodi pa jo Mitja Bračko.

Pošta Ceršak 1982–2016

Pošta Ceršak, Ceršak 21 (Google)

Do ustanovitve pošte v Ceršaku leta 1982 je področje današnje Krajevne skupnosti Ceršak oskrbovala šentiljska pošta. Leta 2016 jo je Pošta ukinila, poštno storitve pa spet opravljajo pismonoši šentiljske pošte. Njena upravnica je bila Slavica Spasković.

Bilo je ... poštno zgodbe Poštni voz

Poštni voz na znamki, 2005

V letih 1895 do 1919 je kmet in kolar Peter Hamer iz Prisojne ulice 2 v Šentilju s poštnim vozom na konjsko vprego ob zvokih poštnega roga dnevno prevažal pošto v Jareninski in Jakobski Dol. Na črno-rumeno pobarvan voz je poleg nemškega dodal tudi slovenski napis »C. kr. pošta« (Cesarsko-kraljeva pošta), zato so ga Südmarmkovci napadali, toda naš »Martin Krpan« se jih je zlahka obranil. Za 1. maj je voz okrasil s štirimi smrečicami in črno-rumeni avstrijskimi, belo-zelenimi štajerskimi, slovenskimi in rdečimi trakovi.

Uboj poštarja

Bela pika označuje mesto uboja, fotografija v časopisu, 1936

16. novembra 1936 je domačin Karl Adler pri nekdanjem mostu čez železniško progo pri današnjem Kulturno prosvetnem domu Vlada Pipana v Šentilju v meglenem večeru s sekiro umoril poštarja Ludvika Žunka in pobegnil s 14.000 dinarji. Izsledili so ga,

ko je v neki mariborski trgovini nameraval unovčiti zadnji tisočak in ga obsodili na dosmrtno ječo, a je za njim izginila sled ob bombardiranju Maribora med drugo svetovno vojno.

Prvi imetniki telekomunikacijskih naprav

Ko je leta 1925 začela delovati slovenska radijska postaja v Ljubljani, so naročnino pobirale pošte. Prvi radijski sprejemnik je kupila Sladkogorska tovarna papirja leta 1926, v Šentilju leto pozneje gostilničar Vaupotič na Novinah, leta 1928 pa si ga je privoščil tudi Franjo Ferluga, šolski upravitelj na Zg. Velki.

Leta 1941 je bilo na območju današnje občine Šentilj že 73 radijskih sprejemnikov. Prvi televizor si je leta 1956 kupil dentist Jožef Fekonja v Šentilju, čez dve leti sta mu sledila Sladkogorska tovarna papirja in Rado Lah, ravnatelj osnovne šole na Zg. Velki.

Bruno Jelenko,
Domovinsko društvo generala Maistra Šentilj

Viri:

Anton Šeško: Razvoj poštnih služb pri Šentilju, Sladkogorčan, 1973, Pošta Slovenije. Za objavo slikovnega gradiva je avtor prispevka pridobil soglasje lastnikov.

70 let PGD Velka in prevzem novega gasilskega vozila – GVM-1

PGD Velka je lansko leto dopolnila 70. obletnico obstoja in delovanja društva. Praznovanje ob visokem jubileju je bilo v soboto, 4. 9. 2021, na Zg. Velki. Ob tem praznovanju pa smo se gasilci PGD Velka še posebej razveselili prevzema in blagoslova novega gasilskega vozila za prevoz moštva – GVM1.

Novo vozilo je znamke Volkswagen, tip Cavelle, opremljen s 4-kolesnim pogonom, kar je posebno pomembno zaradi hribovitega terena in vožnje v različnih vremenskih razmerah.

GVM-1 je v upravljanje društvu predal mag. Štefan Žvab, župan Občine Šentilj, blagoslovil pa domači župnik dr. Boštjan Lenart. Ključje sta prevzela poveljnik društva Milan Golob in voznik novega vozila Branko Zelenik.

Na prireditvi sta predsednik Branko Plošnik in poveljnik Milan Golob podelila zahvalne plakete za botrstvo in Zbornik ob 70-letnici delovanja PGD Velka.

Prireditev je vodila Lidija Šarič, podžupanja Občine Šentilj, dogodek pa je popestril tudi Pesniški oktet in mlada dva gasilca Anej in Anže, ki sta veselo zaigrala. Na slovesnosti tudi nista manjkala fotografa Franc Berlič in Srečko Brumen.

Gasilci se zahvaljujemo vsem, ki ste nam priskočili na pomoč, in seveda tudi vsem botrom in Občini Šentilj.

Renata Plošnik,
tajnica PGD Velka

Konjeniški tabor 2021

Po letu dni premora je zopet zaživel konjeniški tabor v Ceršaku. Odvijal se je na kmetiji Ferk. Vodja tabora sta bila Stane in Darja Ferk. Trajal je tri dni, in sicer od 18. 8 do 20. 8. 2021. Tabora se je udeležilo 46 otrok.

Prihod otrok je bil vesel, razigran in poln pričakovanj, saj so prišli iz bližnje in daljne okolice ter se tako tudi spoznavali. Razdelili so se v tri starostne skupine ter se spoznali s svojimi vodji. Delo je potekalo po predhodnem načrtovanju, ki je obsegalo različne dejavnosti, ki so se medsebojno prepletale. Dejavnosti so bile usmerjene k delu na kmetiji, posebno pa delu s konji in v hlevu. Cilj tabora je bil usmerjen v dru-

ženje in gibanje v naravi, saj so otroci ves čas preživeli v maneži, gozdu, travniku ali na igrišču. Vsakodnevno načrtovanje dela skupin je uredila vodja tabora. Otroci so se naučili osnov jahanja, čiščenja in pripravo konja za jahanje. Posebno veselje pa je bila vožnja s kočijo. Spoznali so tudi različne igre v gozdu ali na igrišču. Velik živžav je bil na napihljivih igračah. Razvijali so tudi ročne spretnosti s pomočjo mentorice, tako da so sami uredili prostor za zaključno prireditev. Za dobro počutje so skrbeli mentorji, za dobro in okusno hrano pa kuharska ekipa. Zadnji dan so se staršem in vsem povabljenim gostom predstavile skupine s svojim programom. Vsak udele-

ženec je dobil majico ter priznanje za sodelovanje na taboru. Vsi udeleženci tabora so bili navdušeni in obljubili so, da se naslednje leto spet srečajo.

V imenu organizatorja tabora se bi zahvalila vsem sponzorjem in donatorjem za darovana finančna ali materialna sredstva, vsem, ki so nam pomagali pri organizaciji in izvedbi tabora, posebno pa staršem, ki so omogočili svojim otrokom, da so preživeli tri nepozabne dni v naši družbi. Vidimo se naslednje leto na konjeniškem taboru 2022.

Danica Ferk
Foto: KK Branka

Prostovoljno gasilsko društvo Šentilj

Leto 2021 se počasi izteka, zato je sedaj primeren čas, da se ozremo nazaj in predstavimo številne dejavnosti in dosežke, ki smo jih uspeli realizirati v našem PGD Šentilj.

Ob vseh nujnih gasilskih zadevah, kot so intervencije in razne gasilske obveznosti, nam je prav tako uspelo izpeljati ogromno projektov, čeprav je delovanje društva bilo občutno omejeno zaradi znanih zdravstvenih razmer. Posledica teh razmer je vsaj na začetku epidemije bila tudi okrnjena komunikacija med samim članstvom, saj si večjih sestankov in srečanj nismo upali oz. smeli privoščiti. Naši razgovori so se zato vršili predvsem elektronsko z uporabo različnih spletnih orodij. Zaradi lažje organizacije dejavnosti društva smo tako tudi uvedli par bistvenih novosti. Prva bistvena pridobitev v začetku leta je bila uvedba sistema Fire-App (<https://fireapp.eu>), ki poleg alarmira-

nja nudi tudi enostavno organizacijo delovanja gasilskega društva (Slika 1). Naslednja pridobitev je bila lastna aplikacija, ki smo jo sami ustvarili za spremljanje dejavnosti društva, in nam služi kot elektronska dežurna knjiga (Slika 2). S to lastno aplikacijo sedaj elektronsko beležimo vse dejavnosti društva in pripadajoče delovne ure sodelujočih članov.

S pomočjo omenjene aplikacije lahko hitro analiziramo dosedanje aktivnosti društva (slika 3). Hiter pregled pokaže, da smo do sedaj skupaj izvedli več kot **150** aktivnosti, kar v povprečju pomeni po eno aktivnost vsak drugi dan v letu! Pri tem smo bili na intervencije alarmirani **13**-krat, **44** je bilo raznih delovnih akcij (prekrivanje strehe, priklop na omrežje zemeljskega plina, košnja trave, vzdrževalna dela, čiščenje ...), **22**-krat smo opravili gasilske storitve (pre-

Slika 1: Sistem FireApp montiran v garaži PGD Šentilj

Slika 2: Elektronska dežurna knjiga – lastna aplikacija za spremljanje dejavnosti (pokazane so dejavnosti za mesec september 2021)

gled hidrantov, prevozi vode, pranje cestišč ...) in ostalo (delo z mladino, sestanki ...). V oktobru, mesecu požarne varnosti, smo tudi izpeljali člansko in mladinsko operativno vajo ter se udeležili občinske operativne vaje v organizaciji PGD Velka.

Ogromno časa smo letos namenili delovnim akcijam, kot je razvidno iz zgornjih podatkov (Slika 2). Naš največji projekt je bila menjava dotrajane strešne kritine na našem gasilskem domu. Dela smo se lotili v lastni režiji in tako privarčevali ogromno sredstev, ki jih potrebujemo za operativno delovanje. Z lastnimi močmi in s pomočjo prijateljev našega društva nam je v nekaj delovnih akcijah uspelo v celoti obnoviti streho. Pri tem se moramo iskreno zahvaliti družini Lilek, predvsem našemu poveljniku Primožu in njegovemu očetu Edvardu, ki sta že vrsto let tudi naša podpora člana. Primož in Edvard sta prevzela celotno organizacijo projekta in prispevala ogromno svojega časa, orodja in opreme ter tako bistveno pripomogla pri uresničitvi dolgo-

Slika 3: Dan odprtih vrat PGD Šentilj

letne želje. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste žrtvovali svoj prosti čas ter aktivno prispevali pri obnovi strehe. Na svoje opravljeno delo in končen izgled strehe smo lahko vsi skupaj upravičeno ponosni.

Posledice epidemije je bilo čutiti tudi na področju dela z mladino, saj so zaradi zdravstvenih razmer odpadle razne aktivnosti, kar je posledično privedlo tudi do zmanjšane zanimanja za gasilstvo. S septembrom smo tako aktivno začeli s promocijo gasilstva ter privabljanjem novih članov. Prvo soboto v septembru smo organizirali **Dan odprtih vrat PGD Šentilj**, kjer smo razkazali naš gasilski dom in opremo ter prikazali gasilsko delo. Otroci so se lahko pomerili v različnih gasilskih igrah in se preizkusili v gašenju. Zelo zanimiva je bila vožnja z gasilskimi vozili, česar so se še posebej razveselili naši najmlajši obiskovalci. Za vse prisotne je bila na voljo razna pijača in brezplačni gasilski golaž. Upamo, da bomo

Dan odprtih vrat PGD Šentilj lahko pripravili vsako leto, saj je bil odziv krajanov odličan. Veseli nas, da nam je uspelo z minimalnimi stroški in malo truda razveseliti tolikšno število otrok (in odraslih). V tednu otroka smo obiskali tudi Vrtec Šentilj, kjer so si otroci lahko pobližje ogledali gasilsko vozilo in opremo ter se preizkusili v gašenju.

Vse te aktivnosti so občutno pripomogle k boljši prepoznavnosti našega društva ter posledično k večjemu zanimanju otrok za gasilstvo. V drugem tednu septembra smo tako s prenovljeno ekipo mentorjev lahko ponovno pričeli z gasilskimi vajami z mladino. Glede na dosedanjo udeležbo se lahko naslednje leto nadejamo dveh pionirskih in ene mladinske ekipe. Veseli nas zelo pozitiven in vzpodbuden odnos otrok in njihovih staršev, saj nam njihova podpora vliva moči za dobro delo tudi v bodoče.

Z našimi otroki smo tudi opravili zbor mla-

Ivan Hinek – prejemnik priznanja za 70 let aktivnega dela v gasilstvu

Matej Danko – naj gasilec PGD Šentilj 2020

dine, na katerem je po dolgem času bilo prisotnih več kot 20 otrok. Otroci so iz rok gospoda župana mag. Štefana Žvaba prijeli zaslužena priznanja in zahvale, kar jim bo ostalo še posebej v spominu. Po uradnem delu je sledila pogostitev ter nato operativna vaja mladih gasilcev, kjer so prikazali gašenje in reševanje pod geslom »PO POTRESU LAHKO TUDI ZAGORI«. Na koncu smo v zahvalo in vzpodbudo otrokom in staršem spekli kostanje in pripravili presenečenje v obliki velikega napihljivega igrala.

V septembru smo v ožjem krogu izpeljali tudi zakasneli letni občni zbor društva, kjer smo tudi formalno sprejeli poročila za leto 2020 in plan dela za leto 2021. Podelili smo tudi zaslužena napredovanja, odlikovanja in priznanja ter zahvale. Posebno omembo si zasluži naš veteran Ivan Hinek, ki je prejel priznanje in značko za 70 let aktivnega dela v gasilstvu. Letos smo prvič tudi uvedli glasovanje za »naj gasilca PGD Šentilj«, kjer člani glasujejo za gasilca, ki je v celotnem letu najbolj izstopal na vseh področjih delovanja našega društva. Za preteklo leto 2020 je zaslužno največ glasov zbral Matej Danko in tako osvojil simbolično nagrado. Vsem prejemnikom priznanj še enkrat iskreno čestitamo in se jim zahvaljujemo za njihovo delo.

Pred kratkim smo v ožjem krogu obiskali našega člana Maksa Robina, ki je praznoval častitljivi 90. rojstni dan. Ob tej priliki mu še enkrat iskreno čestitamo in želimo vse dobro.

Vseh ostalih aktivnosti, ki smo jih izvedli v tem letu, je nemogoče opisati v tem kratkem prispevku. Dovolj zgovoren je podatek, da so vse aktivnosti skupaj trajale približno **520** ur. To pomeni ogromnih **2700 prostovoljno opravljenih delov-**

Naš član Maks Robin je praznoval 90 let

nih ur, če upoštevamo vsakokratno število sodelujočih članov. Ustrezen ekvivalent vrednosti v evrih si naj vsak izračuna sam. Ob upoštevanju, da smo komaj v 44. tednu leta, to posledično pomeni, da smo v povprečju vsak dan v tednu vsaj 8 ur aktivno namenili gasilskemu poslanstvu. V to vsoto pa še zdaleč niso vštete vse ure, ki jih preživimo ob računalniku in telefonu, kadar urejamo raznorazne zadeve, potrebne za nemoteno delovanje društva. Na tem mestu gre iskrena zahvala vsem članom, ki s svojim delom in trudom pomagajo uresničevati poslanstvo in cilje našega društva.

Poudariti je potrebno še, da smo se vedno vestno držali navodil NIJZ ter skrbeli za naše zdravje in zdravje vseh ostalih. Posledično v našem društvu ni prišlo do izbruha virusa oz. okužb, kar pomeni, da naša operativna pripravljenost v vsem tem težkem času nikoli ni bila okrnjena. Naše delo pa za to leto

pa še zdaleč ni končano. Ob mnogih ostalih idejah si želimo ponovno organizirati božično obdarovanje, kot smo ga izvedli v lanskem letu. Upamo, da nam bo uspelo, saj je bil odziv otrok ob obisku našega Božička v spremstvu gasilcev neprecenljiv. V teh zapletenih časih je vsaka gesta, ki prinese nasmeš na obraze še kako dobrodošla.

Vseh naštetih aktivnosti in projektov pa ne bi mogli izpeljati brez podpore Občine Šentilj in donacij krajanov ob koncu leta. Najlepša hvala vsem, ki nas kakor koli podpirate in omogočate naše delovanje in udejstvovanje na različnih področjih.

NA POMOČ!

Dr. Gregor Plohl, univ. dipl. fiz.,
predsednik PGD Šentilj
Foto: PGD Šentilj

O delu Društva upokojencev Zgornja Velka

Predstavljamo predsednico Društva upokojencev Zgornja Velka Dragico Kraner

Dragico Kraner, ki je bila rojena leta 1950 in vse aktivno (delovno) življenje posvetila delu v Palomi Sladki Vrh in bila tudi dva mandata članica Občinskega sveta Občine Šentilj. Tokrat jo predstavljamo zaradi njenega aktivnega delovanja v Društvu upokojencev na Zgornji Velki. V društvo se je včlanila takoj potem, ko se je leta 2003

upokojila. V začetku je pomagala takratnemu tajniku, potem pa so jo na to funkcijo tudi uradno imenovali in jo je opravljala kar 15 let. Po odstopu predsednika društva v lanskem letu, s katerim so vsa ta leta dobro sodelovali, pa so se v vodstvu društva odločili in vodenje društva zaupali njej.

Tako sva ob kavi »predelali« dogajanje, delo in probleme društva, ki je eno najštevilčnejših v naši občini in tudi eno najaktivnejših.

Tu se vedno nekaj dogaja, oni vedno nekaj »delajo«, organizirajo, se družijo, hodijo, zabavajo, zbirajo na najrazličnejših prireditvah. Najbrž se prav zato lahko pohvalijo, da se v društvo zadnje čase včlanjujejo upokojenci iz vseh krajev občine. Danes šteje društvo že 536 članov.

Malo problemov jim v tem zadnjem letu in pol gotovo povzroča prisotnost »neprijljubljenec« corone, saj je ta največ omejitvev

prinesla prav na področju druženja ljudi, upokojenci Velke pa so ravno pri tem najbolj aktivni. Ampak se niso dali, pravi Dragica, tudi letos jim je uspelo organizirati letovanje svojih članov na morju v Izoli, kar počnejo že nekaj let (v prejšnjih letih so to izvedli celo po trikrat na leto), izpeljali so kar nekaj pohodov in tudi sam občni zbor, ki je bil številčno zelo dobro obiskan in je potekal na prijetni lokaciji okrog lovskega doma na Dražen Vrhu. »Nadaljujemo tudi z organizacijo izletov, ki so pri nas vedno številčno popolnoma zasedeni, dodatna težava so le nova pravila glede združevanja, ampak se držimo zakona in vseh omejitev, da ne ogrožamo zdravja svojih članov.«

Še eno aktivnost je Dragica omenila za to zadnje obdobje, namreč udeležbo na literarnem večeru, ki so ga organizirali v Društvu upokojencev Občine Rače, na njem se je pa predstavila naša članica Marija Vučetič, ki piše pesmi in smo bili na njeno predstavitev zelo ponosni, saj je bila lepo sprejeta.

Dragica je ob koncu najinega razgovora posebej poudarila, da vse, kar počnejo, opravlja z veliko veselja in želje ustreči članom društva, da pa vsega ne bi zmogla, če ne bi imela ob sebi tako dobre ekipe sočlanov, ki nesebično pomagajo vsak trenutek, nič jim ni težko. V takšni ekipi

se da delati, se da izvajati tisto, kar ostale člane pritegne, jih veseli, najdejo tam svoje zadovoljstvo in se dobro počutijo. »To je moj cilj,« pravi Dragica. »Namreč, dobro počutje in sprostitev naših članov, ker to menda upokojenci v tem času najbolj rabimo, ali ne?« Tako je, Dragica, to rabimo, vse ostalo je nepomembno. Živimo v času, ko se človeške vrednote postavljajo spet med prve vrste potreb človeka, zlasti starejšega, ki večkrat čuti osamljenost in pozabo. No, in če lahko neko društvo te stvari nekemu »vrne«, potem jim čestitajmo in pomagajmo. Sam človek težko zmore premagovati osamljenost, če smo skupaj, če nas je več z istimi problemi in če imamo pogoje, da to delamo skupaj, potem res stopimo skupaj. Pomagajmo vodstvu Društva upokojencev Zgornja Velka, morda lahko to postane vzorec tudi za kakšno drugo »združenje«. Negativne energije nikjer ne potrebujemo, nič dobrega ne prinese, nikomur, ne nam ne drugim.

Dragica je z mano soglašala in dejala: »Trudila se bom še naprej, da bo naše društvo kljub tej krizi delovalo dokaj dobro, da ne bodo ljudje tako samevali, da se vsaj malo podružimo, seveda pa vse ob upoštevanju PCT pogojev.«

Marta Muster

Tabor mladih planincev, Ribniško Pohorje

V sodelovanju s PD Paloma smo letos mlade planince OŠ Sladki Vrh popeljali na jesenski tabor mladih planincev. Tabor se je odvijal od 10. 9. 2021 do 12. 9. 2021 na Ribniški koči na Pohorju.

Dvanajst mladih planincev je v petek po kosilu odložilo svoje šolske torbe ter na ramena zavihtelo planinske nahrbtnike in se s tremi spremljevalci odpravilo proti Ribniškemu Pohorju. Tam nas je pričakala čudovita narava ter še lepši razgled.

Najprej je bila na vrsti izbira sob in postelj ter dogovarjanje, kdo bo spal na pogradu zgoraj in kdo spodaj. Sledila je igra ter raziskovanje bližnje okolice planinske kočice. Prišle so nas pozdraviti tudi krave, ki so se pasle na pašniku tik ob koči. Po večerji nas je čakal prvi pohod. Odpravili smo se proti Ribniškemu vrhu. Ko smo prispeli na vrh,

nas je pričakal osupljiv sončni zahod. Malo smo si odpočili, se zaigrali in predvsem naužili še zadnjih sončnih žarkov. Ker je postalo temneje, smo na glave pripravili nočne luške ter se podali še do zbiralnika vode in nazaj do kočice. V gozdu je bilo precej temno, zato je bil ta pohod prava adrenalinska poslastica. S pesmijo pa smo pregnali vse strahove.

Naslednje jutro smo se že pred zajtrkom na svežem zraku dobro razgibali. Po zajtrku pa nas je čakala daljša pot proti smučarskemu središču Kope. Pot nas je peljala mimo številnih grmičkov borovnic, brusnic, jesenskega vresja, lišajev ter drugega rastlinja. Ustavili smo se na Črnem vrhu, ki je najvišji vrh Pohorja in meri 1543 m. Ker je delno neporaščen, smo lahko opazovali okoliške hribe. Po kratkem postanku smo pot nadaljevali proti našemu cilju. V Luko-

vem domu na Kopah smo imeli kosilo, čas pa smo izkoristili tudi za igro. Vračali smo se po isti poti. Preostali del sončnega popoldneva smo izkoristili za izpolnjevanje planinskih dnevnikov in družabne igre. Večer smo preživeli ob pravem tabornem ognju, kjer smo si pekli hrenovke in penice.

Ker pa je nebo kar vabilo k ogledu zvezd, smo si vzeli čas tudi zato. Videli smo pla-

neta Saturn in Jupiter ter si ogledali nekaj ozvezdij.

Zadnji dan smo izvedli orientacijo s pomočjo igre lov za zakladom. Otroci so s pomočjo zemljevida, kompasa in namigov iskali točke, ki so jih privedle do zaklada. Zaklad pa ni bil samo skrit v vreči, ampak je bil zaklad tudi čudovita narava ob Ribniškem jezeru, ki smo si ga ogledali.

Tam smo prisluhnili legendi o povodnem možu Jezerniku. Med potjo proti koči smo si vzeli čas za nabiranje borovnic, ki so še čakale na nas. Po kosilu smo se polni pozitivnih vtisov odpravili domov.

Jasmina Jančič,
učiteljica in mentorica mladih planincev

Poni šola je več kot jahanje

V zavodu Konji pri zeleni hiški, Ceršak deluje edina tim poni šola v Sloveniji, ki svoje aktivnosti za otroke izvaja po Team Pony Concept-u®. Ta stoji za igrivim prenosom znanja o konjih in celostno podporo razvoja otroka. Gre za učenje za življenje.

V Tim poni šoli Šentilj tako otroke spremljajo na njihovi poti, da postanejo pravi poni prijatelji. Njihova jahalna pedagogika za to postavlja temelje. Otroci tako med tednom v rednih programih obiskujejo poni šolo in vsi tisti, ki niso dobili še svojega mesta v tedenski skupini ali živijo malo dalje, prihajajo na poni jahalna doživetja, ki jih izvajajo

enkrat na mesec. V poletnih mesecih pa so že petič zaporedoma izvedli poni tedne po programu jahalni junak.

Otroci tečejo, skačejo, jezdijo, plešejo, kričijo, se smejejo, plezajo, plazijo, pojejo, lovijo, stopajo in in in. Otroci se igrivo učijo prestopati meje, iskati ravnotežje in aktivno spoznavajo sebe in svoje zmožnosti. Stik s konji pomeni gibanje in je sproščujoč fizično in psihično. Igranje je preprosto dobro! Otroci rastejo s svojimi nalogami! Ideja tim poni šole je ponuditi otrokom prijazno igro in oblike gibanja, ki so primerne otrokovemu

Potep ob Muri

razvoju in jim prinašajo veselje do gibanja ter spodbujajo psihomotorični razvoj. Konjeniške vaje in teme, povezane s konji, pa je mogoče na tak način z lahkoto obdelati.

V zavodu Konji pri zeleni hiški pa ob izvajanju jahalnih programov za otroke s svojo dejavnostjo skrbijo tudi za približanje konjev in konjeništvu večjemu številu otrok in odraslih. Tako mesečno pripravljajo vsebine, namenjene otrokom, v edini sloven-

Tečaj prve pomoči

Miniji v poni šoli

ski reviji o konjih. Tudi v letošnjem tednu otroka so se s ponijem Luckyjem podali na obisk v Vrtec Šentilj in Ceršak. Otroci so se prepustili božanju ponija v poni čohalnici in z igro spoznali dogajanje in življenje konjičkov v čredi in na pašniku.

Varnost je pri izvajanju jahalnih programov v zavodu zelo pomembna. Tako otroci v poni šoli spoznavajo svet konjev s poni prijatelj pravili. Poniji preživijo večji del dneva na pašniku, v čredi in v zavodu v njihovo šolanje vložijo veliko časa, dela in denarja. Velik poudarek je tudi na dodatnih izobraževanjih jahalnega

pedagoga, razvoju in oblikovanju raznih didaktičnih materialov, ki jih pri delu z otroki in poniji ne zmanjka. Prav tako je v zavodu velik poudarek na ustrezni opremitvi tako ponijev kot jahačev. Tako so v začetku poletja v sodelovanju z Društvom študentov medicine Maribor organizirali obnovitveno delavnico prve pomoči za učitelje jahanja. S pomočjo malih jahačev – modelov ponesrečencev je bila izvedba delavnice zelo poučna in uspešna.

Tekst in foto: Zavod Konji pri zeleni hiški, Ceršak

Občinska gasilska vaja

V naravnih in drugih nesrečah je zelo pomembno, kako hitro in varno lahko poskrbimo za ogrožene. V letošnjem mesecu požarne varnosti smo gasilci občinskega poveljstva Občine Šentilj s sosednjimi društvi prikazali vajo tehničnega reševanja.

Tehnično reševanje je gasilska dejavnost, s katero želimo rešiti, zavarovati ali ohraniti:

- življenje in zdravje ljudi ali živali
- materialne dobrine
- okolje

Gasilska vaja občinskega gasilskega poveljstva Občine Šentilj je bila v petek 15. 10. 2021 s pričetkom ob 17. uri. Za organizacijo vaje so bili zadolženi gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Velka.

Vaja je potekala v gozdu na mokrem in spolzkem terenu na kmetiji Nikl za domačijo Jauk na Tratah.

Gasilci so prikazali reševanje oseb pri delovnih nesrečah v gozdu, ki so lahko posledica pri podiranju dreves, reševanje ukleščene osebe v avtomobilih ali pri prevrnjeni prikolici, pri poškodovanju oseb pri vožnji z motorjem v gozdu.

V vozilih in pod preverjeno prikolico so bile ukleščene poškodovane osebe, da pa je bilo delo še težje, so bila na avtomobilih podrtja drevesa in prevrnjena prikolica v potoku in pod njo tudi ukleščena oseba, ki se je najverjetneje prevažala kar na prikolici.

Gasilci so uspešno rešili vse ponesrečence, jim nudili prvo nujno zdravstveno pomoč,

odstranili podrtá drevesa, izvlekli avtomobile in prikolico.

Gasilci so tako prikazali reševanje zelo pogostih nesreč, ki se lahko zgodijo ob različnih aktivnostih, pa naj bo to delo v gozdu ali pa prehitra in nepremišljena vožnja motornih vozil v gozdu.

Na vaji so gasilci uporabljali vozila GVC, GVM in zahtevne naprave za tehnično reševanje: motorno verižno žago, orodja in

naprave za vleko in dvig ter drugo orodje. Vajo je vodil občinski poveljnik Občine Šentilj tov. Andrej Kmetič s pomočjo poveljnice civilne zaščite Občine Šentilj in gasilke tov. Valentine Ošlovnik.

Pri izvedbi vaje so sodelovali gasilci in gasilke: PGD Velka, PGD Šentilj, PGD Ceršak, PGD Paloma Sladki Vrh in tudi sosednja društva: PGD Sv. Ana z enoto Lokavec in PGD Sv. Jurij.

Vajo so si ogledali: podpoveljnik GZ Slov. gorice: Dušan Gojič, častni poveljnik GZ Slov. gorice: Jože Repa, župan Občine Šentilj: mag. Štefan Žvab, podžupan Občine Šentilj: mag. Vladimir Maher, poveljnica civilne zaščite Občine Šentilj: Valentina Ošlovnik, predsednik PGD Velka: Branko Plošnik, tajnica PGD Velka: Plošnik Renata.

Gasilci iz PGD Velka se zahvaljujemo vsem gasilcem iz društev, ki so se udeležili občinske vaje in prav tako vsem krajanom, ki so si ogledali vajo. Prav tako se iskreno zahvaljujemo podpoveljniku Gasilske zveze Slov. gorice tov. Dušanu Gojiču, častnemu poveljniku GZ Slov. gorice tov. Jožetu Repi, poveljnici civilne zaščite in gasilki tov. Valentini Ošlovnik, gospodu županu mag. Štefanu Žvabu, podžupanu mag. Vladu Maherju.

V službi ljudstva NA POMOČ

Pripravila: Renata Plošnik,
tajnica PGD Velka

Naše aktivnosti v okviru praznovanja krajevnega praznika ali kako smo praznik počastili upokoјenci z Velke

Krajevna skupnost Velka praznuje letos svoj 68. krajevni praznik. Vsled tega smo v Društvu upokoјencev Velka pripravili turnir v kartanju in kegljanju ter pohod.

Turnir v kartanju članov Društva upokoјencev je potekal v prav prijetnem vzdušju in na koncu s podelitvijo pokalov. Vodja kartaške sekcije Maks Gungl je zelo lepo poskrbel na koncu s pogostitvijo, seveda pa je bila tu nepogrešljiva njegova pomočnica Danica Nikl.

Zelo so se potrudili tudi kegljaši kegljaške sekcije Društva upokoјencev Velka, ki jo vodi Viktor Pohorec ter v sredo pripravili tekmovanje, potem malo domače glasbe ter na koncu pogostitev, da se ve, da Zg. Velka praznuje svoj praznik.

Ob zaključku naših dejavnosti ob krajevnem prazniku pa pohod po Zg. Velki, ki se ga je udeležilo 80 članov našega društva. Vreme nam je bilo pisano na kožo, tako da smo v treh urah prehodili

kar 3 km. Prehodili bi lahko res nekaj kilometrov, če ne bi bilo na poti do ključne destinacije družine Milana Kajbiča in njegove partnerke Mimike Jarc ter 500 metrov naprej družine Dragice Turnšek in Franca. Povsod so nas tako lepo sprejeli ter pogostili, kar pa seveda ni mačji kašelj pri številu 80. Zato se Društvo upokoјencev Velka svojim članom gostiteljem najlepše zahvaljuje. Posebej pa se zahvaljujemo g. županu in gospodu župniku, da sta si vzela čas in nas pred odhodom na naš pohod lepo pozdravila, nam zaželela zdravja in obilo dobre volje. Tudi molitev ni manjkala.

Nato nas je čakala še dolga pot, približno 500 metrov do družine Branka Pohorca in žene Erike. Tam nas je pričakala malica, pogostitev z dobrimi gibanicami ter žlahtna kapljica, ki smo jo že potrebovali po tako dolgi poti. Hvala tudi vsem, ki ste pomagali na domačiji Pohorec.

Vseskozi nas je spremljal naš muzikant

Ratek, da smo lahko zapeli in zavriskali zraven.

Ko so bili naši želodci že prepolni vsega, pa smo se sprehodili do domačije Bojana Vežjaka, kjer smo si tam ogledali etno zbirko starin. Vsi, ki si še tega niste ogledali, vam priporočamo, da si to ogledate, ker je res vredno ogleda. Hvala tudi družini Vežjak za lep sprejem.

Naše druženje se je nadaljevalo s prelepo pesmijo, saj imamo v našem društvu čudovite pevce in seveda našega Rateka.

Ker pa se je počasi sonce začelo skrivati, smo se morali odpraviti nazaj do bivše gostilne Fifolt, kjer so nas čakali naši jekleni konjički.

Tako smo člani Društva upokoјencev Velka počastili naš krajevni praznik.

Kraner Dragica,
predsednica DU Velka

Med je nagrada za čebelarje

V tej številki se nam bo predstavil novozvoljeni predsednik čebelarjev Čebelarškega društva Velka - Sladki Vrh g. Darko Rebernik.

Prosim vas, da se nam predstavite.

Sem Darko Rebernik, v zgodnjih šestdesetih letih, in sem aktivni ljubiteljski čebelar. Moja karierna pot je večino mojega aktivnega življenja temeljila na moji lastni podjetniški iznajdljivosti. 25 let sem bil lastnik zasebnega podjetja, ki se je ukvarjalo s trženjem prehrabnenih izdelkov. 15 let sem bil zaposlen na Zavarovalnici Maribor, kjer sem bil zadnja leta vodja in direktor hčerinskih podjetij zavarovalnice za trženje raznih zavarovanj.

Moji hobiji so: ob čebelarstvu še ustvarjanje drobnih izdelkov iz lesa in potovanja. Moji športni aktivnosti, ki mi izpolnjujeta prosti čas, sta pohodništvo in igranje golfa.

Ali nam lahko opišete vaše delo s čebelami?

S čebelarstvom se ukvarjam že 12 let. Čebelarim s 70 čebeljimi družinami na štirih različnih lokacijah.

Delo s čebelami je v vsakem primeru prijetno, a hkrati zahtevno opravilo. Mnogi rečejo, da s čebelami ne bi nikoli mogli delati, ker čebele pikajo. In prav imajo, čebele res pikajo, vendar le, če čebelar ne spoštuje nekaj osnovnih pravil, ki veljajo za delo s čebelami. Po drugi strani pa smo čebelarji navajeni čebeljih pikov, skoraj bi lahko rekel, da čebeljega pika več ne čutim.

Resno delo s čebelami se začne meseca marca, takrat ko se čebelje družine začnejo pripravljati na intenziven razvoj družin. V tem času se začnejo prvi pregledi panjev po zimskem počitku čebel. Čebelarji takrat ugotavljamo, v kakšnem stanju je čebelja družina preživela zimo, ugotavljamo zdravstveno stanje čebeljih družin in po potrebi tudi ukrepamo. Za večino ljubiteljskih čebelarjev so na prvem mestu čebele in njihova vloga v naravi, med je za nas dobrodošla nagrada za letoletno delo. Ko se tako čez leto čebelarji pogovarjamo na naših čebelarških debatnih sestankih o delu in ukrepih pri čebelah, skoraj nikoli ne pridemo do

pogovorov o slabih letinah, kar se medu tiče, vedno teče beseda o čebelah in kaj se še lahko naučimo, da izboljšamo preživetje naše kranjske sivke, *Apis mellifera carnica*, tako se namreč imenuje naša avtohtona čebela.

Delo čebelarja s čebelami se konča v mesecu decembru, takrat so zadnji posegi k čebeljim družinam.

Zakaj ste se odločili za takšno delo in kaj vas fascinira pri tem?

Iskreno rečeno, za delo s čebelami sem se odločil iz radovednosti. Sem namreč človek, ki se mu ves čas mora dogajati nekaj novega. Ko sem začel razmišljati, kaj bi lahko počel, sem s spomnil na čebele in od ideje, da bi imel čebele, in do nakupa prvih dveh družin ni preteklo prav veliko časa. Najbolj zanimivo je bilo, ko sem domov pripeljal prvi dve družini in ko sem prvič odprl panj ter pogledal, kako to izgleda od znotraj, je sledil en ogromen vprašaj, kaj sedaj s tem. Nič mi ni bilo jasno, vse novo in kaj narediti ... kako se tega lotiti. V živem spominu imam svojo prvo izkušnjo ob odprtem panju, moram priznati, da mi gre prav na smeh, ko se tega spomnim. Vedel sem, da pred panjem ne smem stati, ker so tam čebele, nisem pa pomislil na to, da ko panj odprem z zadnje strani, da bodo tudi tam čebele, ki bodo še kako pikale in so pikale. Takrat še nisem bil pripravljen na to, da me lahko naenkrat piči tudi po 10 čebel. To je bilo zares prvo in boleče srečanje s čebelami, kot da bi me hotele vprašati – Ej, si pripravljen na to? Tisti trenutek nisem bil, ko pa sem spoznal prvega čebelarja z izkušnjami in ko mi je prvič pokazal, zakaj se zgodijo nekatere stvari pri čebelah in kaj narediti, da tega ni, je postalo vse lažje.

Prva moja naloga je bila, da moram obiskati vse možne tečaje o čebelarstvu, predelati čim več literature in poiskati mentorja. V najkrajšem možnem času sem opravil začetni tečaj za čebelarja, vključno z enoletnim izobraževanjem za apiterapevta. Ob vsem tem sem istočasno iskal vse mogoče informacije o čebelah in o njihovem življenju. Sedaj po 12 letih čebelarjenja in stalnega izobraževanja lahko mirno rečem, da je življenje čebel ena nikoli končana zgodba. Zelo rad poudarim, da čebele obstajajo približno 50 milijonov let, po nekaterih najdbah bi naj

čebele obstajale 110 milijonov let. V času njihovega obstoja se niso spreminjale, najbolj zanimivo pa je to, da so za svoj obstoj razvile popoln način preživetja. Čebele za svoje preživetje uporabljajo le štiri živila: med kot osnovno živilo, cvetni prah kot vitaminsko beljakovinsko hrano, propolis kot naravni antibiotik, razkužil, oziroma propolis je njihova domača lekarna in matični mleček kot osnovno živilo čebelje matice, ki zagotavlja obstoj in razvoj čebelje družine. Vsa ta štiri živila, ki jih uporabljajo čebele, so tudi za ljudi izjemno koristna in podpirajo človeško odpornost in zdravje.

Ali je življenje čebel ogroženo?

Apis mellifera carnica v naravi ne preživi. Iz tega vidika bi lahko rekli, da je obstoj čebel ogrožen. Razlogi za to trditev so naslednji: hrane za čebele je v naravi vse manj. Podnebne spremembe, to kar čutimo in vidimo tudi ljudje, so zares izrazite in vse to močno vpliva na bioritem življenja čebel. Drugi dejavnik, ki ogroža življenje čebel, pa so bolezni, ki so prisotne v čebeljem panju. Recimo »varoja«, ki

je zajedalec čebel, in ga še pred približno 35 leti nismo poznali, danes pa, če smo v jeseni neučinkoviti pri zatiranju varoje, v čebeljih družinah spomladi več nimamo čebel, ker jih varoja čez zimo uniči. Varoja je samo ena od nevarnosti za čebele. Za vse to skrbimo čebelarji in naša veterina, ki zagotavlja ustrezne preparate, ki so povsem sonaravni, da obvarujemo čebele. Glede na to, da v zadnjih letih raste število čebelarjev in število čebeljih družin, bi lahko rekli, da bomo uspešno ohranili našo *Carnico mellifera*.

Ali so med in ostali izdelki res tako zdravi, kot nam svetujejo?

Če govorimo o domačem medu, pridelanem pri lokalnem čebelarju, je med zdravo biodinamično živilo, zelo zdravo živilo, ki najmanj, kar nam nudi, je izjemna podpora našemu imunskemu sistemu. Med in ostali čebelji pridelki so še mnogo več, vendar če želimo govoriti o tem, potem za to potrebujemo poseben intervju, toliko koristnega bi bilo za povedati. Če govorimo o kakem nizkocenovnem sladkem izdelku, potem tukaj ne

bi izgubljal besed. Domači med vsebuje preko 200 sestavin, vsebuje enostavne sladkorje, fruktozo, glukozo, vse minerale, ki so nujni za človekovo zdravje, vsebuje vitamine B kompleksa, encime, aminokisliline, hormone, za zdravje potrebne flavonoide in še vrsto drugih snovi. Ljudje radi rečejo – Ja, med je cukrer. Na tem mestu jih moram razočarati, cukrer je sladkor ali saharoza. V medu pa so monosaharidi, fruktoza in glukozo, ki so enostavni sladkorji in so glavni vir energije v telesu. So še pa tudi drugi monosaharidi, vendar v mnogo manjšem deležu. Z eno besedo, med je funkcionalno živilo, ki bo z vsako zaužito žlico človeškemu telesu samo koristil. Res pa je, da je med potrebno uživati na pravi način.

Kot novoizvoljeni predsednik ste si zagotovo zadali cilje, ki vodijo k uspehu. Ali nam lahko zaupate nekaj vaših idej?

Idej je kar nekaj, težko sedaj tukaj govorim o vseh idejah. Vse ideje tudi morajo skozi soglasje vseh članov društva, v vsakem primeru pa bi rad delovanje Čebelarstva društva Velka - Sladki Vrh približal lokalni skupnosti. Želim si, da bi ljudje bolj spoznali življenje in pomen čebel. Prav tako bi rad našel način, da bi vsak naš član postal prepoznaven čebelar v svoji okolici.

Kako boste pridobivali podmladek v vaše vrste in sodelovali z ostalimi društvi in ustanovami v Občini Šentilj?

Iz svojih preteklih izkušenj sem se naučil, da brez sodelovanja ni napredka. Tako kot moramo čebelarji, člani društva sodelovati med seboj, tako morajo sodelovati sosednja čebelarska društva. Sodelovanja z Občino Šentilj si seveda želim, se pa tudi zavedam, da nas občina ne potrebuje tako, kot mi potrebujemo njo. Če bomo kaj potrebovali, bomo najprej morali kvalitetno opraviti funkcijo društva v domačem okolju, šele potem se lahko obrnemo na občino za kakšno sodelovanje, ki bi ga občina lahko podprla. Ena od

mojih prvih idej, ki si jo želim realizirati, je, da bi v okolici društvenih prostorov postavili informativne table na temo čebel v smislu ene take učne poti o čebelah in medu. To bi bil prvi korak k ozaveščanju pomena čebel za naše življenje. Malokdo ve, da morajo čebele za en kg naboranega medu preleteti razdaljo, kot bi 4x obkrožile svet. Malokdo ve, da je življenje čebele 3 x 20 dni. 20 dni je od jajčke do izleganja, 20 dni je panjska čebela in 20 dni je pašna čebela. Vse to bi lahko bilo zanimivo branje naključnih obiskovalcev. Naslednji korak, ki ga želim narediti, je, da bi kot društvo v bližini društvenih prostorov postavili manjši društveni čebeljak, ali pa vsaj kakšen panj ali dva. S tem bi ljudem v okolici lahko zelo približali delo čebelarja. Naslednji korak bi bila povezava z OŠ Šentilj in Sladki Vrh s predlogom izvajanja čebelarskega krožka. Veliko je idej, vendar je za vse potreben čas.

Kaj vam pomeni pregovor: Učimo se pri čebelah: Pridnost bogati, pogum jača, enotnost nas napravi močne?

To je pregovor, ki je lahko vodilo vsakomur, ne samo čebelarjem.

Tukaj imam še jaz en čebelarski pregovor: »Kar so pri čebelah piki, to so pri ljudeh jeziki.«

Danica Ferk

Foto: Darko Rebernik

Lovci v Sladkem Vrhu

V nedeljo, 20. junija 2021, se je vršil redni letni občni zbor Lovske družine Paloma Sladki Vrh, ki je bil tudi volilni.

Izvolili so starešino lovske družine gospoda Petra Nikla in vse organe lovske družine.

G. Nikl, kaj nam boste povedali o sebi?

Moje udejstvovanje v lovski družini izhaja že iz otroških let, saj sem z očetom hodil krmiti fazane in tudi na lov kot gonjač. Oče Lojze je bil ustanovni član Lovske družine Sladki Vrh. Kot pripravnik sem začel sodelovati leta 1981, izpiti pa opravil leta 1983. Več kot 30 let s ponosom nosim lovski prapor naše družine na vseh prireditvah in pogrebih. V lovišču sem opravljal nalogo vodje revirja, prav tako sem bil član nadzornega odbora.

Kako se je razvijala lovska družina v tem času?

V uvodu želim predstaviti nekaj mejnikov razvoja Lovske družine Sladki Vrh, kasneje je bil dodan naziv Paloma. Takoj po osvoboditvi leta 1945 se je v tem območju zbralo nekaj lovcev v Šentilju in ustanovilo prvo lovsko zadrugo. Kmalu za tem je bil sprejet prvi lovski zakon in na podlagi tega je bila ustanovljena Lovska družina Selnica ob Muri. Leta 1950 so se takratne lovske družine združile v eno, ki se je imenovala Lovska družina Jarenina. Leta 1953 je bil sprejet nov lovski zakon, ki je omogočal, da se lahko ustanovijo lovske družine od 2000 ha površine naprej. Tako je bila 16. maja 1954 ustanovljena Lovska družina Sladki Vrh. Ustanovni občni zbor je bil v hiši Alojza Gornika v Selnici ob Muri. Z ustanovitvijo so se njeni člani zavzeli za temeljito gojitev divjadi in preobrazbo LD. Leta 1963 je bila na občnem zboru izražena velika želja po izgradnji lovske kočice. Večletna želja članov se je uresničila. Prav na severnem koncu Slovenskih goric med sadovnjaki in gozdovi so si člani zgradili lovski dom, ki je bil 29. novembra 1963 po streho, naslednje leto 16. avgusta 1964 pa slovesno odprt. V sam lovski dom in ureditev okolice je bilo vloženih okrog 26.000 prostovoljnih delovnih ur. Pri tem velja omeniti, da je izgradnja potekala s spontanimi akcijami lovcev in krajanov ob veliki pomoči Sladkogorske tovarne, ki je dala donacijo za njegovo dograditev. Kasneje so sledila

dela: izgradnja obore in lovske kočice za fazane, strelišče za glinaste golobe in bežečega merjasca, nadstrešnice pri lovski koči, asfaltiranje ceste do lovske kočice, dograditev lovskega doma, izgradnja lovske ute, saniranje plazov pri lovski koči po naravni nesreči. Vsa ta dela smo lahko izvršili le z veliko zagnanostjo vseh članov.

Gospodarjenje lovske družine je skrb vseh lovcev. Na kakšen način vam uspe to delo?

Lovska družina Paloma Sladki Vrh gospodari z loviščem skladno z določbami zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi. Lovišče ima v upravljanju na osnovi dodeljene koncesijske pogodbe, kar tudi letno plačuje. Gojivitvene naloge izvaja na osnovi letnega gospodarskega načrta, ki ga usklajuje z Zavodom za gozdove v okviru Ministrstva za kmetijstvo in prehrano. Lovska družina ima v upravljanju 2068 ha lovišč, kar pa se nenehno zmanjšuje zaradi urbanizacije ter ekoloških posegov v naravo. Stalež srnjadi je primeren, stalež male divjadi pa se je pričel zniževati, ko so v kmetijstvu pričeli uporabljati pesticide. V lovišču imamo razne lovske naprave: visoke preže, krmišče za fazane, solnice, ptičnice, lovske njive in remize. Od leta 1993 izvajamo čistilne akcije v naravi s pomočjo Občine Šentilj. V tem času je bilo odstranjeno mnogo železnih konjičkov in druge navlake, med njimi so bile tudi nevarne snovi. Poudarek dajemo tudi lovski kinologiji z uvajanjem lovskih psov, tistih pasem, ki so glede na značaj našega lovišča najbolj primerni.

Sodelovanje in povezovanje lovskih družin je stalnica vašega druženja. Nam lahko opišete nekaj vašega druženja?

Lovska družina se povezuje z Lovsko zvezo Maribor in Lovsko Zvezo Slovenije. Sodelujemo z Občino Šentilj, Policijsko postajo Šentilj, sosednjimi lovskimi družinami, z društvi v kraju, posebno pa še Ribiško družino Mura. Vsako leto organiziramo srečanje s kmetovalci. Sodelujemo z Osnovno šolo Sladko Vrh, kjer organiziramo predstavitev naše dejavnosti, kot so varovanje narave in skrb za živali.

Že pred 40. leti smo navezali prijateljske vezi z Lovsko družino Zemon in podpisali listino o pobratenu. Navezali smo stike z Lovsko družino Kanal in Anhovo, s kateri

ma smo leta 1990 podpisali listino o pobratenu. Lovska družina skrbi tudi za družabnost svojih članov. Tako organiziramo zaključke leta s svojimi ženami ter lovske krste. V preteklosti je bilo organiziranih mnogo lovskih ekskurzij in izletov, ki so ostali nepozabni. Prirejali smo tudi razne prireditve in veselice.

Športno-strelska dejavnost je kot tekmovanje med lovci. Kakšni so bili uspehi?

Lovska družina Sladki Vrh ni strmela samo za dobrim gospodarjenjem, temveč se je razvijala tudi kot športno-strelsko dejavnost. V severno slovenje goriškemu bazenu smo prvi organizirali streljanje na glinaste golobe in tarčo srnjaka. Nekaj časa smo celo tekmovali v streljanju na bežečega zajca. Lovsko-športno strelstvo se je vedno bolj razvijalo, v lovske vrste so prišli mlajši člani in doprinesli mnogo svežine v strelsko ekipo. Vršila so se razna strelska tekmovanja v okviru Lovske zveze Maribor, s pobratenimi lovskimi družinami, med Kozjakom in Slovenskimi goricami, tekmovanje med lovci slovenskih papirnic ob 100-letnici tovarne ter sindikalne igre med Sladkogorsko in Istraplástico iz Pazina. Nekaj časa je strelska ekipa tekmovala v slovenski TRAP ligi. Tekmovali smo tudi v Avstriji in Italiji. Na vseh tekmovanjih smo osvojili mnogo pokalov, ki krasijo lovski dom in lovsko kočico.

Z gotovostjo lahko trdim, da smo v obdobju 1990–2000 bili zelo uspešna lovska družina in zelo poznani v Sloveniji.

5. Kaj so vaše prioritete pri vodenju lovske družine?

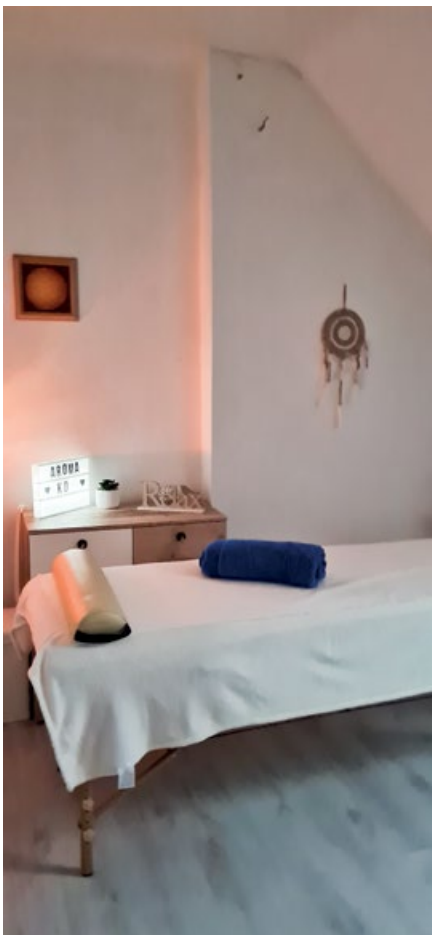
Prioritetne naloge pri vodenju lovske družine so: lovsko družino želim voditi in predstavljati po načelih lovskega etičnega kodeksa. Želim si tudi ureditev vodovoda do lovske kočice in izgradnjo drvarnice, redno vzdrževanje lovskih objektov in naprav v loviščih. Ponovno želim obnoviti sodelovanje med pobratenimi lovskimi družinami in obeležiti 40 let pobratenuja z lovci iz Zemon in 30 let z lovci iz Kanala in Anhovega. Zavzemal se bom za skupne interese vseh članov, posebno pozornost bom posvečal druženju in medsebojnemu spoštovanju.

Danica Ferk

Od parfumov do aromaterapevtskih masaž

Tokrat sem se odločila, da bi napisala članek o eni izmed svojih »strasti«, to so parfumi, saj odkar sem že v osnovni šoli odkrila, da neki izbrani vonji zelo blagodejno vplivajo na moje razpoloženje in čustveno počutje, sem njihova redna »uporabnica«.

Rada sem in še vedno brskam po knjigah in drugih virih o tej temi, kjer sem našla tudi veliko informacij o »rojstvu« parfuma in prvo uporabo dišav, saj so to bila aromatična zelišča, ki so jih sprva zažigali v religiozne namene. Tudi današnje poimenovanje parfuma izvira iz tega obreda, saj izhaja iz latinskih besed per fumus, kar pomeni skozi dim. In tako se je moje raziskovanje nadaljevalo in me privedlo do še dragocenejših informacij, tem, kako je že grški antični zdravnik Hipokrat zapisal, da človeka pot pelje mimo vsakodnevne dišeče kopeli in aromamasaže. Seveda sta mi bila takrat izraza aromamasaža in aromaterapija popolni neznanki.

Dandanes takšno informacijo najdemo v trenutku s pomočjo elektronskih naprav, takrat, v srednji šoli, pa sem zavila v knjižnico in iskala po knjigah. In našla, da izraz izvira iz grške besede aroma, ki pomeni pikanten vonj ali okus, danes pa ima širši pomen in označuje dišavo, ter terapijo, ki pomeni zdravljenje ali nega. Tako bi morda lahko zapisala, da je aromaterapija zdravilna nega s pomočjo dišav in da aromatične snovi zelo dobro učinkujejo na telo in dušo.

In tokrat vam bi rada predstavila našo soobčanko, gospo Katjo Doplihar, ki tudi sicer izhaja iz zdravstvene stroke in se je strokovno posvetila ravno področju, o katerem sem pisala. Prosila sem jo za kratek pogovor, na katerega je prijazno pristala in ji postavila nekaj vprašanj.

Gospa Katja, ste diplomirana aromaterapevтка. Kdaj se lahko zatečemo k vam in vas prosimo, da nas malo razvajate in poskrbite za nas?

Življenje, še posebno v zadnjem času, nas vsakodnevno sooča s številnimi izzivi, zato smo nemalokrat podvrženi izčrpanosti, izgorelosti in seveda stresu. S pomočjo aromaterapevtske masaže in pravilno izbiri eteričnih olj pa poskrbimo za dobro počutje, krepimo odpornost in preprečujemo stres. Tako eterična olja izberem za vsako stranko posebej glede na želje in težave posameznika.

Kateri pa so učinki takšne masaže?

Učinki pri tej masaži so številni, saj eterična olja delujejo preko kože in dihal

ter tako prodrejo globoko v tkiva, kjer spodbudijo cirkulacijo telesa, pospešujejo razstrupljanje, izboljšujejo spanec, krepijo imunski sistem, blažijo bolečine v sklepih in mišicah, zmanjšujejo stres, razdražljivost, anksioznost. Torej podprejo naše telo, da te funkcije, ki jih naše telo že opravlja, pospešijo proces samozdravljenja.

Komu priporočate aromaterapevtsko masažo?

Aromaterapevtska masaža se priporoča ljudem, ki so nenehno pod stresom v življenju, imajo težave s spincem, napetost mišic, zastajanje toksinov v telesu in vsem tistim, ki želijo popolno sprostitev duha in telesa.

In če se odločimo za aromaterapevtsko masažo, kje vas lahko najdemo?

Najdete me na Maistrovi ulici 7 v Šentilju, lahko pa me seveda predhodno pokličete za vse informacije na telefonsko številko 041 786 256 (Katja Doplihar, sp. – Sprostitvena aromamasaža hrbta in svetovanje, Aroma KD).

Zahvaljujem se vam za najin pogovor.

Hvala tudi vam.

Če je nekoč že sam Hipokrat »oče medicine« dejal, da aromaterapija pomaga pri zdravljenju, mu pa že moramo verjeti, mar ne?

*Suzana Grobelšek
Foto: Katja Doplihar*

Lukaš Keyzlar: Podjetje Paloma lahko postane del evropske lige

paloma[®]
since 1873

Tokrat smo se pogovarjali z Lukašem Keyzlarjem, generalnim direktorjem podjetja Paloma, d. d. 45-letni inženir je rojen v slovaškem mestu Liptovský Mikuláš, ima dva otroke, šola pa se je na Žilinski univerzi.

Kako se je začela vaša službena pot?

Svojo poklicno pot sem začel v Mondi SCP Ružomberok (ki je največji integrirani obrat za proizvodnjo celuloze in papirja v Slovaški republiki) leta 1996 kot pomočnik vodje skladišča. Nato sem kariero nadaljeval v kadrovski službi, kjer sem bil odgovoren za razvoj ljudi in družbeno odgovornost. Nato sem šel skozi različne vodilne položaje v proizvodnji. Odgovoren sem bil za predelavo lesa, kjer sem vodil približno 150 zaposlenih v lesarstvu, železnici in proizvodnji palet. Moj zadnji položaj je bil MD Sloppaper Recycling, ki je hčerinska družba Mondi SCP. Glavni poudarek je bil zagotoviti in zgraditi dobavno verigo papirja za recikliranje za nov papirni stroj v Ružomberku.

Kaj zajema vaše naloge?

Sem generalni direktor Palome, hkrati pa tudi podpredsednik uprave, kar pomeni, da sem odgovoren za celotno Palomo – proizvodni in administrativni del, varnost in vse ostale stvari, povezane z vsakodnevnim poslovanjem v tovarni.

Kako izgleda vaš delovni teden?

Teden začnemo z oceno uspešnosti proizvodnje preteklega tedna in rezultate delimo z ostalimi tovarnami v skupini SHP. Od torka naprej imamo vsako jutro kratke dnevne sestanke, kjer vsak vodja poroča o uspešnosti zadnjega dne in z ekipo deli izzive, ki jih je treba rešiti. Vsak dan sem v tovarni ob 8. uri in pisarno zapustim 18. uri. Večino dneva imamo interne sestanke in včasih tudi sestanke s strankami in dobavitelji. Vsak dan pa posku-

šam obiskati tudi proizvodnjo, da vidim, kako potekajo linije in da sem v stiku z zaposlenimi.

Koliko ljudi je trenutno zaposlenih v Palomi, d. d.?

Trenutno imamo v Palomi, d. d., in Paloma PIS, d. o. o., skupaj blizu 500 zaposlenih.

Nova investicija v letu 2021 je zagotovo pomembno vplivala na delovanje in širitev vaših storitev. Nam lahko na kratko predstavite investicijo in njen vpliv na poslovanje?

Novo investicijo v nov papirni stroj 9 smo izvedli lani v oktobru. Naša naložba je sestavljena iz novega papirnega stroja 9, previjalca, avtomatiziranega skladišča matičnih zvitkov. Z novim papirnim strojem lahko proizvajamo veliko boljše kakovost na stroškovno učinkovitejši način. Trenutno naše proizvodne zmogljivosti papirja presegajo konfekcijske zmogljivosti, zato pripravljamo novo investicijo v novo visokoregalo skladišče in nove konfekcijske linije. Verjamemo, da bomo, zahvaljujoč naložbi in dolgoletni zavezi našega lastnika g. Milana Fila, našo tovarno spravili na višjo raven in bo Paloma postala del EU lige. To se lahko zgodi le z veliko podporo slovenske vlade in lokalne skupnosti.

Kako pomembno je za vas sodelovanje z lokalno skupnostjo?

Sodelovanje z lokalno skupnostjo je ključnega pomena. Gradimo dobre odnose z lokalno skupnostjo in jo podpiramo z denarnimi ali izdelčnimi donacijami. Verjamemo, da je to del naše družbene odgovornosti do skupnosti. Po drugi strani verjamemo, da smo kot podjetje velika opora lokalni skupnosti kot odličen delodajalec. Poleg tega je eden od naših ciljev nenehno izboljševanje okolja. V Palomi smo konec leta 2019 pridobili novo okoljevarstveno dovoljenje v skladu z evropskimi smernicami za papirno industrijo. Glede na že uvedene ukrepe za varovanje vseh okolijskih vidikov smo se novemu dovoljenju hitro prilagodili. Dejstvo, da smo ustavili proizvodnjo recikliranega papirja na lokaciji Sladki Vrh, pomeni dodatno varstvo okolja na tej lokaciji, saj reciklažna proizvodnja ni vedno v vseh pogledih prijazna do okolja.

Mimo epidemije koronavirusa, in z njo povezane gospodarske krize, ne moremo. Kako je kriza vplivala na vaše

podjetje, kakšne bodo posledice in kako gledate na prihodnost papirniške industrije? Kaj bo po vašem mnenju drugače?

Koronavirus je popolnoma spremenil poslovanje in gospodarstvo v celem svetu in temu se moramo prilagoditi. Nas v Palomi je koronavirus prizadel predvsem konec lanskega leta, ko je bilo okuženih veliko naših sodelavcev. Z vsemi veljavnimi ukrepi smo se lahko prebili skozi te težke čase in proizvodnja ni bila prizadeta. Najlepša hvala našim zaposlenim, ki so pokazali močno predanost, bili so zelo odgovorni in so vse ukrepe vzeli zelo resno. To je bil pomemben del našega uspeha. Verjamemo, da je način izhoda iz te pandemije cepljenje, zato podpiramo ta program in tudi organiziramo srečanja z zdravniki, ki zaposlenim razlagajo pozitivne učinke cepljenja. Glede prihodnosti industrije higienskega papirja pričakujemo, da se bo poraba higienskega papirja na osrednjih trgih še naprej povečevala. Pandemija dobro služi ozaveščanju o higienskih navadah. Pričakuje se, da se bo upad povpraševanja v segmentu AfH – profesionalna raba, postopoma popravljala. Svoje tržne deleže krepiamo na ključnih trgih. Trajnost je visoko na dnevnem redu.

Kakšni so vaši cilji oz. ambicije za naprej?

Trenutno je moj cilj zagotoviti, da Paloma nenehno napreduje k izpolnjevanju svojega kratkoročnega in dolgoročnega cilja ter vizije našega podjetja – vodilnega in inovativnega dobavitelja ter proizvajalca visokokakovostnih higienskih papirnih izdelkov za vsakodnevno uporabo v Adria regiji, osrednji Evropi in širše.

Za konec nam zaupajte še, kako preživljate čas, ko niste v službi.

Uživam v času s svojo družino. Živimo zelo aktivno, veliko se ukvarjamo s športom, rad tečem s svojim psom ali pa preživim večer s prijatelji in družino. Ko sem v Sloveniji, rad raziskujem vašo lepo deželo in kulturo. Rad tečem, kolesarim ali plavam. Rad igram tudi namizni tenis s svojimi odličnimi sodelavci ali pa smučam, kadar je to mogoče.

Ines Jurić in Vasja Šabeder
Foto: Paloma, d. d.

Likovniki likovne sekcije KUD Gabrijel Kolbič smo ponosni na letošnje dosežke

Spoštovanje kulturne dediščine je temeljna pravica in dolžnost vsakega prebivalca, kakor tudi pravica sodelovati v kulturnem življenju skupnosti in uživati umetnost. Hkrati pa je umetnost tudi potreba vsake civilizirane družbe, tisto nekaj več, kar nas bogati in čustveno izpolnjuje. Je posebno bogastvo, ki ga lahko uživamo sedaj in tukaj, je potovanje v bogatejši, ustvarjalnejši in boljši svet.

SAMOSTOJNA LIKOVNA RAZSTAVA NADE TOMAŽIČ

V Likovnem razstavišču **Gabrijela Kolbiča** na Zgornji Velki (poročna dvorana) je 17. junija 2021 postavila na ogled svoja likovna dela **Nada Tomažič**.

Andrej Velikonja, profesor likovne umetnosti in likovni pedagog na Osnovni šoli Sladki Vrh, za Nadino slikarstvo pravi, da je njeno ustvarjanje prepletanje med realističnim in abstraktnim slikarstvom, pri čemer se naslanja na tradicijo informela. Pri slikanju lazurnih nanosov na, pogosto nekoliko reliefno obdelano površino, se vedno znova vrača k naravi, barvi zemlje, rjavim odtenkom in ostankom sive modrine neba. V njenem slikarstvu je pomembna komponenta načrtovanje procesa, razmišljanje o abstrahiranju oblik, kompoziciji, iskanje ravnovesja med svetlimi in temnimi barvnimi ploskvami ter razporejanje linij in oblik v kompozicijsko celoto.

Otvoritev razstave: Lidija Šarič, Nada Tomažič in Manca Zorko

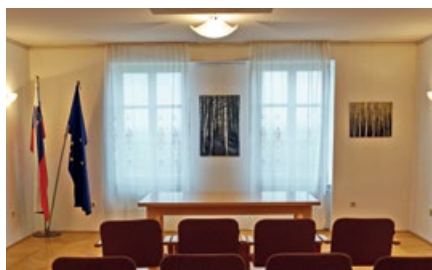
V kulturnem programu se je tokrat prvič predstavila Manca Zorko, učenka 4. razreda kitare na Konservatoriju za glasbo in balet Maribor. Za prešerno vzdušje pa so, kot je že tradicija, poskrbeli tudi Pevci ljudskih pesmi KUD Gabrijel Kolbič.

Naš fotograf Jože Marinič je pripravil video predstavitev razstave, ki je bila objavljena na uradni spletni strani likovne sekcije KUD Gabrijel Kolbič ter s tem poskrbel, da si je lahko likovna dela pogledalo veliko več ljudi, kot bi si jih lahko v razstavišču.

Nadina dela so bila v Likovnem razstavišču Gabrijela Kolbiča na Zgornji Velki na ogled do 15. oktobra 2021, nakar je bila razstava prenesena v razstavišče okrepčevalnice CaliMery na Zgornji Velki.

15. KOLBIČEVA KOLONIJA IN NOVA POSTAVITEV STALNE ZBIRKE KIPOV GABRIJELA KOLBIČA

15. Kolbičeva kolonija je potekala 16. septembra 2021 v lepem vremenu na osrednjem trgu na Zgornji Velki. Z otvoritvijo razstave nastalih del smo počakali na krajevni praznik, jo vključili v program prireditve 68. krajevnega praznika Krajevne skupnosti Velka, 16. oktobra 2021. Na razstavi so sodelovali: Zlatko Brečko, Liljana Cafnik, Jožef Horvat, Jožica Kocbek, Dragica Marinič, Jože Marinič, Jože Pohorec – Pepi, Arpad Šalomon, Hedvika Vidmar Šalomon, Jasna Šosterič, Nada Tomažič, Tea Uran in Andrej Velikonja.

Kolbičeva likovna kolonija

Skupni imenovalec vseh razstavljenih del je ustvarjalna raznolikost, saj izhajamo likovniki iz različnih kulturnih okolij, z različnimi videnji sveta. Na raznovrstnost motivike in likovni izraz ustvarjalcev vselej vplivata okolje in umetniški izziv, ki si ga zadajo avtorji.

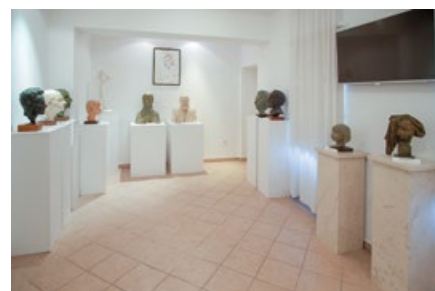
Razstava del 15. Kolbičeve kolonije bo na ogled do decembra 2021.

Na Zgornji Velki v predprostorih likovnega razstavišča (poročna dvorana) je bila v okviru krajevnega praznika tudi otvoritev pred letom prenešene stalne zbirke del rojaka, kiparja **Gabrijela Kolbiča**.

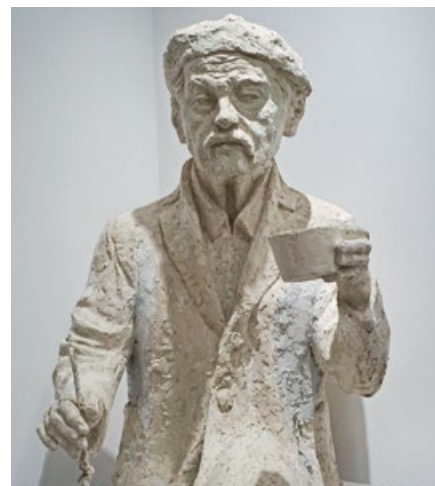
Galerija Gabrijela Kolbiča: vodja likovne sekcije Andrej Velikonja in župan Občine Šentilj Štefan Žvab. Foto: Vasja Šabeder

V prenovljenih prostorih Galerije Gabrijela Kolbiča, ki jih je pomagala prenoviti Občina Šentilj, so člani likovne sekcije KUD Gabrijel Kolbič uredili oziroma postavili novo postavitev del.

Stalna zbirka del v Galeriji Gabrijela Kolbiča

V stalni zbirki se nahajajo tudi osnutki pomembnih del njegovega opusa: avtoportret, portret očeta in matere Gabrijela Kolbiča, hči Gabrijelca in portreti znanih Slovencev (Ivan Cankar, Leon Štukelj, Rudolf Majster in drugi).

Gabrijel Kolbič, Avtoportret

Jože Marinič (*Jesen*) in Dragica Marinič (*Brezmejnost*)

Prenovljeno razstavo si je ogledalo veliko domačinov in gostov, ki so bili na krajevnem prazniku, pa tudi pohodniki in turisti iz Slovenije in tujine.

Obisk Likovnega razstavišča in Galerije Gabrijela Kolbiča je možen po predhodni najavi likovni sekciji.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA DRAGICE IN JOŽETA MARINIČA V KNJIŽNICI ŠENTILJ

Že v predhodnih izdajah Glas-ila Občine Šentilj smo omenili, da imamo med člani tudi dva odlična fotografa, **Dragico in Jožeta Mariniča**. Tokrat sta v razstavišču Knjižnice Šentilj, 20. oktobra 2021, postavila razstavo svojih fotografij pod naslovom »Neminljivost podob«.

Jože Marinič, dolgoletni član Fotokluba Maribor, s fotografijami predstavlja podobe narave v različnih letnih časih iz kulturnih krajin. Pri tem izpostavlja vprašanje ekološkega vpliva dediščine in sodobne tehnologije. Dragica Marinič s fotografijami predstavlja kaj je svetloba v odnosu do sence, pri čemer vstopa v vidne in tudi nevidne prostore. Gledalcu dopušča svobodo potovanja in doživetja. V Knjižnici Šentilj bo fotografska razstava na ogled predvidoma do začetka pomladi.

18. Velikonočna Horvatova likovna kolonija: Oto Vogrin (*Bela konjenica*) in Andrej Velikonja (*Gore*)

OSTALI DOSEŽKI ČLANOV LIKOVNE SEKCIJE KUD GABRIJEL KOLBIČ

Kmalu po tem ko so epidemiološke razmere omogočale, je bila 29. maja 2021 v **Likovnem razstavišču Jožefa Horvata**, na družinski kmetiji Dreier, na Spodnji Velki postavljena razstava del **18. Velikonočne Horvatove likovne kolonije**, na kateri so sodelovali: Liljana Cafnik, Jožef Horvat, Jožica Kocbek, Jože Pohorec – Pepi, Carmen Šeruga, Jasna Šosterič, Nada Tomažič, Andrej Velikonja, Oto Vogrin in Nada Zidarič s slikarskimi deli; Zlatko Brečko z lesenim reliefom ter Dragica in Jože Marinič ter Andrej Velikonja s fotografijami.

Razstava bo odprta predvidoma do novembra 2021, nakar jo bodo zamenjala slikarska dela starešine likovne sekcije, **Jožefa Horvata**.

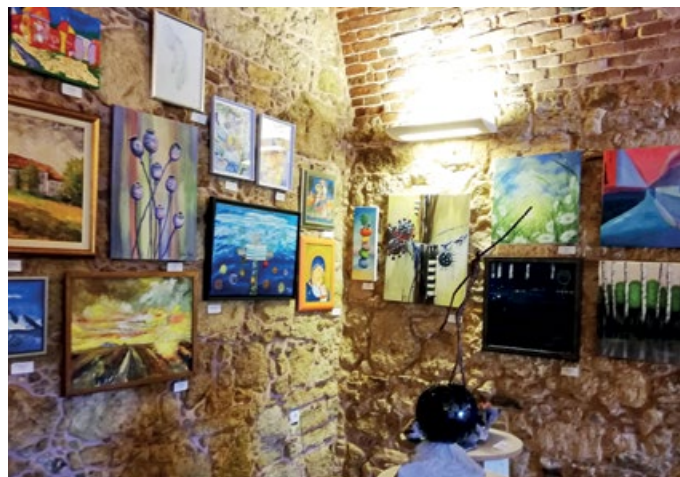
S samostojno razstavo likovnih del se je

meseca maja 2021 v **Termah Olimie v Podčetrtku**, v razstavišču Aparthotela, ponovno predstavila **Nada Tomažič**.

Fotograf Jože Marinič je sodeloval na **26. mednarodni razstavi fotografij »Otok i more«**, v **Kukljici na Hrvaškem**, s tremi fotografijami: *Pomlad*, *Privez* in *Starost*. Razstavo so odprli 1. junija 2021 v galeriji Otok.

Na **17. mednarodni likovni koloniji v Gornji Radgoni**, ki je potekala 12. in 13. junija 2021, so s svojimi deli sodelovali trije člani Likovne sekcije KUD Gabrijel Kolbič: **Nina Viktorija Baškarad, Andrej Velikonja** in **Nada Zidarič**.

Na regijski likovni razstavi »**Ponovno prosto 2020**« so prav tako sodelovali trije naši člani: **Liljana Cafnik, Jasna Šosterič** in **Jožica Kerenc**. Otvoritev razstave, v organizaciji JSKD Lenart, je bila 19. junija 2021 v

Razstava v razstavišču samostanske kleti v Sveti Trojici

razstavišču samostanske kleti v Sveti Trojici.

Naš rezbar in kipar **Zlatko Brečko** se z dvema reliefoma predstavlja od 16. oktobra 2021 v okrepčevalnici CaliMery na Zgornji.

Tudi v prihodnje imamo smelega načrte, katerih realizacijo bo pod okriljem naše članice Jasne Šosterič, urednice spletnih strani, mogoče videti tudi na uradni spletni strani sekcije.

Decembra se bo s svojimi deli v Likovnem razstavišču Gabrijela Kolbiča predstavila Nuša Košti, doma iz Sladkega Vrha. V prvem polletju leta 2022 pa se želimo pokloniti našima dolgoletnima članoma, Arpadu Šalamonu in Jožetu Foltinu.

Likovna sekcija KUD Gabrijel Kolbič
Fotografije: arhiv KUD Gabrijel Kolbič

68. praznik Krajevne skupnosti Velka

Priznanja za najzaslužnejše ...

Na Zgornji Velki v Občini Šentilj, ki leži na severu osrednjega dela Slovenskih goric, in se z imenom Velka (Welich) prvič omenja leta 1319, so v soboto praznovali 68. praznik Krajevne skupnosti Velka.

Na osrednjem prireditvenem prostoru so pripravili bogat kulturni program, v katerem so nastopili učenci OŠ Sladki Vrh, Podružnične šole Velka, Glasbena šola Munda, Pihalni orkester Občine Šentilj Paloma, Monika Bezjak, Moški pevski zbor KUD Gabrijel Kolbič, Pevci ljudskih pesmi KUD Gabrijel Kolbič, Ljudski godci Marija Snežna ter Anej Zver in Anže Kvas kot duet »Levja kri«. Zbrane so nagovorili in k prazniku čestitali – predsednica Sveta KS Velka **Vesna Knuplež** in župan Občine Šentilj mag. **Štefan Žvab**.

»Praznovanje je bilo zaradi znane epidemiološke situacije tudi letos pod vprašajem. Le 14 dni je bilo na voljo časa za organizacijo, ko je padla odločitev Turističnega društva Klopotec, da pa letos praznovanje bo. Izjemno smo zadovoljni, da je bila naša tribuna na prostem polna obiskovalcev tako kot že dolgo ne, služilo pa nam je tudi vreme,« je povedala domačinka in podžupanja Občine Šentilj **Lidija Šarić**, ki je povezovala program. V nagovoru je še poudarila, da lanskega praznika zaradi znane situacije niso obeležili, zato se tudi niso izpostavljali uradnim otvoritvam pridobitev v kraju (asfaltirana cesta, prenovljeno šolsko igrišče ...).

Najzaslužnejšim vaščanom so podelili priznanja za doprinos k razvoju in prepoznavnosti kraja. Prejemniki priznanj za leto 2020 so bili **Amir Muratović**, prof. dr. **Rajko Muršič** in **Karli Kvas**, za leto 2021 pa **Anton Friš**, **Srečko Lorbek** ter **Branka** in **Zlatko Brečko**.

Podpredsednik Območnega združenja Rdečega križa Maribor **Stanislav Žebela** in predsednica Krajevne organizacije Rdečega križa Velka **Paula Hedl** pa sta podelila priznanja in plakete za večkrat darovano kri: za 20-krat je bil prejemnik Aleks Berlič, za 40-krat Jože Breg, 50-krat sta darovali kri Zinka Weber in Alojz Breg, celo 70-krat pa je daroval kri Feliks Kotar.

Predsednik Zveze borcev Velka - Sladki Vrh **Franjo Bezjak** in **Jelka Krašovec**, predsednica Območnega združenja zveze borcev občin Kungota, Pesnica in Šentilj, so skupaj z učenci Podružnične šole Velka položili cvetje k spominskemu obeležju padlim za svobodo.

Med proslavo so opravili trgatvev potomke stare trte z Lenta, za katero vsa leta budno skrbi **Bogomir Dreier** in dobro uspeva sredi trga pri Mariji Snežni že 14 let. Prvi grozd je odrezal šentiljski župan mag. Štefan Žvab, pridružili pa so se mu tudi drugi. Družbo potomki delajo še druge vinske trte, vino pa so poimenovali »Žametno Snežna zvrst«.

V prostorih Galerije Gabrijel Kolbič so likovniki odprli razstavo likovnih del, ki so nas-

tala na 15. Kolbičevi likovni koloniji, hkrati pa je na ogled tudi stalna razstava kiparja Gabrijela Kolbiča v prenovljenih prostorih Poročne dvorane na Velki, za katero so, v skrbi za kulturno dediščino kraja, zaslužni člani likovne sekcije KUD Gabrijel Kolbič.

V spremljevalnem programu so čez popoldan na osrednjem prireditvenem prostoru gostili **Mišo Pušenjak**, specialistko za zelenjadarstvo s KGZ Maribor, ki je bila voljo za vsa vprašanja glede pridelave zelenjave in drugih rastlin ter ostale praktične nasvete in **Mojca Polak** z Višje šole za gostinstvo in turizem Maribor, ki je pripravila degustacije sezonske zelenjave in vrtnin ter razodela nekaj zanimivih receptov. Na stojnicah so se predstavila nekatera društva in ponudniki domačih izdelkov.

Anita Kirbiš

Foto: Vasja Šabeder

Intenzivne vaje v Izoli

Kljub težkim razmeram smo uspeli izpeljati intenzivne vaje v Izoli. Ulovili smo še zadnje tople jesenske dni, ki so nam omogočili tako martinčkanje na plaži kot kopanje v morju. Letos smo prvič bivali v hotelu San Simon in imeli smo se čudovito kot prejšnja leta v hotelu Delfin. Tradicionalnega koncerta v Izoli zaradi ukrepov nismo mogli izvesti, vendar nam to ni preprečilo spontanega petja po ulicah Izole in Pirana, kjer smo navdušili mimoidoče. Bivanje na slovenskem primorju smo si popestrili z ogledom tamkajšnjih znamenitosti. Med drugim smo obiskali klet Vina Koper, kjer je vinska pesem donela po ogromnih kletih. Ogledali smo si tudi Sečoveljske soline, kjer nas je pričakala prijetna vodička in nam predstavila potek pridobivanja soli ter zgodovino solin. V soboto smo obpluli slovensko obalo. Krajši postanek smo imeli v Piranu, kjer smo si lahko ogledali mesto z njegovo okolico.

Vse lepo hitro mine in tudi naše intenzivne priprave so zaradi dobrih ljudi in trenutkov hitro minile. Tako je bila že nedelja, ko se je vsak odpravil proti svojem domu.

Igor Nikl,

KUD Gabrijel Kolbič, Pevci ljudskih pesmi

Skodelica besed orje ledino svoje

7. kulturne sezone

Rdečo nit druženj v kulturni sezoni 2021/22 sem zasnovala tako, da nas bo vsak mesec obiskal povabljen gost.

V okviru šentiljskega farnega praznika Ilgovo 2021 je našo družino v začetku septembra 2021 obiskala Lidija Šarić, podžupanja Občine Šentilj. Skupaj smo prisostvovali polaganju temeljnega kamna za novo športno dvorano v Šentilju in se nato preselili v čitalniški kotiček Knjižnice Šentilj.

Z nami je delila svojo življenjsko in poklicno pot. Orisala je naloge, ki jih opravlja kot podžupanja. Pravi, da je po značaju večna optimistka in verjame, da se da vsako težavo odpraviti, če obstajata volja in vera v rešitev.

V skupini smo jo prepoznali kot človeka, ki se zna vživljati v druge, ljubečo ženo, skrbno hčer, mater in babico.

Oktobrski gost Skodelice besed je bil upokojeni mariborski policist **Mirko Ploj**. Za predstavitev njegovega avtobiografskega romana me je nagovoril šentiljski podžupan mag. Vlado Maher. **Znamovano otroštvo** je pretresljiva, a hkrati hudomušna in pronicljiva življenjska izpoved. Bralec se v njej poda na pot fantiča Marka od

Lidija Šarić

Mirko Ploj v sredini

njegovih najzgodnejših let preko trnovih življenjskih etap skozi boleče temne predore v zaslužno svetlo prihodnost. Otroštvo in mladostna leta je avtor preživel v različnih krajih občin Pesnica in Šentilj, saj se je njegova družina pogosto selila. »Knjiga ni le dokument nekega časa in krajev ter konkretne družine (...), je več. Je neko tiho človeško zadoščenje in pomirjenje – odpuščanje,« piše **Tone Partljič** v spremni besedi. Mirka Ploja je učil na Osnovni šoli Sladki Vrh in z njim še vedno sodeluje v pekrski ljubiteljski gledališki skupini.

Novembra 2021 je Skodelica besed gostila dva izjemna gosta. **Ksenijo Trs**, potujočo knjižničarko brez dlake na jeziku na Bibliobusu Mariborske knjižnice, je spremljal **Stane Kocutar**, agronom, novinar, profesor geografije in zgodovine, mestni viničar in skrbnik stare trte v Mariboru. Kot avtor spremne besede je predstavil gostjin knjižni prvenec **Kdo se boji črnega moža**. Gre za avtobiografsko pripoved, zapisano v preprostem, humornem tonu, ki izžareva optimizem in neizmerno življenjsko energijo. Trsovo je življenje temeljito preizkušalo. Brezskrbno mladost je preživljala na prleškem Humu. Iz objema narave, živali, gozda, travnikov, knjig jo »ugrabi« črni mož, ki v imenu ljubezni gospodarji z njo. Dolgo, predolgo išče pot iz začaranega labirinta, a jo naposled najde.

Stalnemu in občasnemu občinstvu ter podpornikom dogodkov, ki jih organizira

Naslovnica knjige z naslovom *Kdo se boji črnega moža*

Skodelica besed, želim prijazne praznike. Leto, ki prihaja, naj vam omogoči obisk muzejev, galerij, gledališč, koncertov. Naj vas nagovori z veljavo znanosti, spoštovanjem kulture in umetnosti, prepoznavanjem vrednosti branja.

Naj bo leto 2022 leto zdravja in veselja. Srečno!

Vida Koren

Fotografije: Tilka Cehl in Založba Pivec

V Ceršaku se je rodila glasbena skupina Conventus Cerris

Conventus Cerris je melodična death/black metal zasedba, ki je dobila ime po domačem kraju Ceršak; natančneje po hrastu imenovanem Cerr, ki je to vas poimenoval in ji tako spisal zgodovino, v kateri je tudi zapisano, da bo ta kraj postal valilnica metal skupin. Tako se je leta 2019/2020 začelo zborovanje štirih oseb, ki so svoje glasbene izkušnje nabirale že v drugih metal skupinah. Jure Vandur (Decatholicize; ex. To Hate), David Kupčič (ex. Catacomb) ter Milko Kraner (ex. Catacomb, Indigo Child), ki so precej let preživeli skupaj v skupini Sabaium, so se odločili za novo poglavje. Pridružil se jim je basist Oliver Čepek (ex. Mor Zabeth, To Hate, I vs. I) in zgodba je dobila svoje prvo poglavje – album z naslovom TEMNA VODA, ki nosi 9 pesmi in je izšel v letošnjem letu. Na njihovem YOU TUBE ka-

Conventus Cerris

Album Temna voda

nalu si lahko ogledate 4 videospote. Fantje so tudi člani novonastalega društva, in sicer delujejo preko KULTURNO UMETNIŠKEGA DRUŠTVA CERŠAK, ki ima prenovljene prostore v kleti Krajevne skupnosti Ceršak, čeprav teh prostorov za vaje ne koristijo, saj so že od prej nastanjeni drugje. V Ceršaku bo torej pestro, saj v kolikor se bodo ukrepi sprostiti, se bodo organizirali koncerti!

Facebook: <https://www.facebook.com/conventuscerris>

You Tube: <https://www.youtube.com/channel/UC5P2F5jscbQFXz1g8ZIWDDQ>

Diskografija:

*TEMNA VODA

- Studenec želja
- Temna voda
- Stari hrast
- Črnemu soncu naproti
- Neskončno hrepenenje
- Vrnitev sanj
- Mlinarjeva smrt
- Otrok upanja
- Razprta krila

Oliver Čepek

Uspešno poletje Društva Ivo-As

Društvo Ivo-As s sedežem v Svečanah 16 je bilo letošnje poletje neverjetno in nadpovprečno aktivno ter uspešno na področju kulturnih aktivnosti.

Začelo se je maja 2021, ko sta Ivo in Marinka AS sodelovala na likovni koloniji v Polzeli, čez dva dni v Andražu in kar naslednji dan, bila je sobota, v Piranu.

Tudi junija 2021 se je začelo z likovnimi kolonijami v Mengšu. V začetku julija je v Mozirskem gaju potekal veliki tabor likovnih umetnikov, ker sta prav tako sodelovala Ivo in Marinka. Naslednji vikend je bila kolonija pri Bukovniškem jezeru. Sredi julija sta sli-

Tabor slikarjev v Mozirskem gaju

Slikarji na Madžarskem

karja Marinka in Ivo odpotovala na Hrvaško, ker sta sodelovala na mednarodni likovni koloniji v Knegincu na Hrvaškem. Prav Ivo in Marinka sta pripomogla, da je bila kolonija mednarodna, saj sta bila edina iz Slovenije.

Društvo je 7. avgusta organiziralo veliko mednarodno kolonijo z naslovom »POLETJE V KONJIŠČU 2021«. Sodelovalo je 41 slikarjev iz Evrope in Nepala. Nastale so čudovite umetnine, ki so na ogled v Občini Apače. Med gosti je bila tudi sekretarka z Ministrstva za kulturo Ljubljana, mag. Minka Jerebič, ki je kolonijo obiskala že drugo leto. Dve soboti v avgustu sta slikarja preživela z madžarskimi slikarji, kjer sta ustvarjala na različnih koncih ter spoznavala kulturo in znamenitosti Madžarske.

Marinka in Ivo sta se odpravila spet na Hrvaško, ker sta sodelovala v koloniji v Goričanu in pot ju je zanesla še do Hlebin, kjer slikarji ustvarjajo na steklo. Dogovorjeno je že za prve razstave z njimi v Sloveniji. Prva razstava bo postavljena v decembru 2021. Vljudno vabljeni. Konec avgusta pa je potekala prva tridnevna mednarodna likovna kolonija v Punatu na otoku Krku. Pobudnik zanjo je bil podpredsednik Območnega združenja Rdečega križa Maribor, Stanislav Žebela. Strokovno vodstvo likovne kolonije pa sta prevzela Ivo in Marinka As. Začela se je nova velika zgodba.

Dogodkov še zdaleč ni bilo konec. Prav tako se je v mesecu septembru začel nov projekt

Kolonija Goričan

Otvoritev razstave »POLETJE V KONJIŠČU 2021«

Društva Ivo-As – Art Akademija Ivo As in Kulturverein Ehrenhausen Kunst-Ausstellung iz Avstrije. Le nekaj kilometrov čez mejo je zgodovinsko in kulturno mesto z imenom Ehrenhaus. In prav tukaj se je začela nova zgodba in novo sodelovanje na kulturnem področju med Občino Šentilj – Slovenija in Občino Ehrenhaus – Avstrija. Sodelovalo je 23 slikarjev iz Slovenije, Avstrije in Nepala. Ustvarjene so bile prečudovite slike, ki še vedno krasijo galerijo v tem kulturnem mestecu. Prav tako bo razstava teh slik tudi v Sloveniji.

Slikarja Marinka in Ivo As sta se letos v septembru udeležila velikega mednarodnega dogodka na otoku Rabu. Sodelovala sta na sedemdnevni likovni koloniji, ker je ustvarjalo dvanajst slikarjev in ustvarilo 60 umetniških del. Le Marinka in Ivo sta narisala 13 del, ki so v celoti ostala v lasti organizatorja. Povedati je potrebno, da je bila prijetna in dobra nova izkušnja v čudovitem vzdušju ustvarjati in se družiti s prijetnimi in dobrimi slikarji ter prijatelji iz drugih držav. Slikarja sta sodelovala tudi na likovni koloniji v Polzeli s svojimi slikami.

Ivo in Marinka sta v mesecu septembru sodelovala tudi na mednarodni likovni koloniji v Šentjurju – Ipavčeva paleta IV, ker sodelujeta že od vsega začetka.

Še eno zgodbo sta Marinka in Ivo letos oktobra začela. To je zgodba Občine Plitvička Jezera in Občine Šentilj. Bila sta edina slikarja, povabljeni iz Slovenije, in prav zaradi njiju je bila slikarska kolonija mednarodna. S ponosom sta povedala, da prihajata iz Občine Šentilj, nakar so stekli pogovori z načelnikom za sodelovanje med Občino Plitvička Jezera in Občino Šentilj. Zgodba se nadaljuje. Društvo je veselo, da sklepa nova poznan-

Sočerga

stva, povezuje države in tako bogati kulturo med slikarji. Prav tako sta bili za Marinko in Iva še dve koloniji v oktobru, in sicer na Primorskem v Sočergi – JESEN V SOČERGI 2021, ker je tudi močna naveza že nekaj let med slikarji. Primorski slikarji sodelujejo v štajerskih kolonijah društva, kar pa slikarja vračata na Primorskem.

Oktober sta slikarja zaključila s sodelovanjem v koloniji v Jeruzalemu na MALEKU s slikami.

Poleg vseh naštetih kolonij, ki sta se jih umetnika udeležila, sta imela v tem času tudi štiri samostojne razstave, dve razstavi iz kolonije »POLETJE V KONJIŠČU 2021« ter vseh skupinskih razstavah, kjer sta sodelovala na kolonijah kot umetnika.

Poletje je za nami. Vtisi, občutki, zadovoljstvo – umetnine ostajajo. Društvo pa že razmišlja in deluje naprej, kajti pred njimi je še kar nekaj otvoritvenih razstav, ustvariti nove slike za tradicionalno decembrsko razstavo, ki bo v Mariboru konec leta 2021, medtem pa že potekajo pogovori za nove projekte v letu 2022, ki jih pa ne bo malo.

Trenutno si lahko ogledate samostojno razstavo Marinke in Iva v domu starejših v Medvodah. V Občini Apače je na ogled razstava slik iz kolonije »POLETJE V KONJIŠČU 2021«, v Dobrovniku Ocean orhidej je postavljena razstava »POLETJE V KONJIŠČU 2020«, v galeriji Hiša družjenja v Mariboru pa je postavljena na ogled skupinska razstava društva LIKUDO Ormož.

Na sedežu društva v Svečanah 16 pa vam je na ogled trajna razstava umetnin Iva in Marinke As. Veseli vas bodo, da se oglasite in pokramljate z umetnikoma ter v slikah najdete svoj duševni mir.

Marinka As, predsednica društva

Foto: Ivo As

Pismo Božičku

Ljubi Božiček! Pišem ti v teh zadnjih dneh jubilejnega tridesetega slovenskega demokratičnega leta. Zunaj se v vetru vrtinčijo snežinke. Uživam. Nič mi ne manjka. Lepo mi je. Še lepše bi bilo, če ne bi bilo te suhcene sosede in njenega vabila na kavo. Ne k njej, k meni. Dragi Božiček, tega, za kar te bom prosila, nisem ne Miklavža ne Dedka Mraza. Onadva sta čisto navadna bleferja, ti pa si božji odposlanec, za Boga pa se ve, da ne tepe tistih, ki jih ljubi. Bleferjev imam za letos dovolj.

Dragi Božiček, na kolenih te prosim, reši me tečne sosede.

Vedno sem bila nekje globoko v sebi prepričana, da je ljubezen prijetno, prijazno čustvo naklonjenosti. Zdaj pa vse bolj dvomim, da je v ljubezni še sploh kaj lepote. Mislim, da sem prestroga do sebe. Da je s sosedsko ljubeznijo nekaj podobnega kot z državljanstvo. Poglej, kolikim ljudem daje država kruh direktno iz proračuna, plačuje nam zdravstvo, šolstvo, večji del kulture, socialo, finančno podpira brezdelneže ... Namesto da bi jo neskončno ljubili, jo kar naprej kritiziramo in bentimo čeznjo.

S sosedo se nikoli nisem prepirala, ampak se je ona z mano. Zdaj pa se spreneveda in okrog razglaša, kakšna nedemokratična soseda da sem, da z mano že ne more sodelovati, ker sem za vse njene dobronamerne nasvete gluha. Še hujša je postala, ko je njen mož postal predsednik stranke, ki mi že desetletja kravžlja živce. Odkar je njen mož na tako visokem položaju, se z njo sploh ne da več pametno pogovarjati. Ves čas samo naklada, da jo človek sploh nič ne razume. Mislim, da ji je vloga gospe tovarišice predsednikove preveč stopila v

glavo in ji je zameglila presojo. Jaz bi ji vzela pravico do svobode govora. Vprašanje je, če sploh še razlikuje med ljubeznijo in sovraštvom. Bojim se, da me čez čas sploh ne bo več spoznala ali pa se bo celo odselila, za kar bi ji bila neskončno hvaležna. Najbolj verjetno bo v kratkem porušila ograjo med hišama in mojo po hitrem postopku nacionalizirala. Trdi, da njen mož govori, da bojo vse poddržavili, ko bo njegova stranka spet na oblasti.

Moja napaka je bila samo v tem, da sem bila v svoji ljubezni do leve sosede slepa, gluha in duševno zmedena. Očitno sem se zmotila v svojih prizadevanjih za samozadostno sosedsko ljubezen. Zdaj pa se po nepotrebnem žrem.

Veš, Božiček, razmišljala sem že, da bi jo tožila. A sem si kmalu premislila. Sosede vendarle ne bom vlačila po naših neodvisnih sodiščih, saj bi v najkrajšem času bankrotirala. Advokati so dragi, brez njih pa na sodišču nimaš kaj iskati. Sodišča pa tudi rada kaj zaračunajo. Božiček, kaj mi ti, ki živiš po božjih zakonih, svetuješ? Če me soseda udari po licu, naj ji nastavim še drugo? Ji bom tako dokazala, da sem jo vseskozi ljubila, ne pa ji sovražno nagajala? Če je to ne zatolče, potem je nekaj hudo narobe z našo pregovorno ljubeznijo do soseda.

Biti ali ne biti. Cepiti se ali ne. To je zdaj vprašanje za dve tretjini Slovencev, ki so prepričani, da vedo vse o virusu in ne razumejo, zakaj jih oblast sili v cepljenje, kar je zelo naivno tako na glas priznati, da vemo, da nič ne vemo. Naše Društvo upokojencev je eno redkih društev, ki dosledno izvaja ukrepe za zaježitev covid-19. Na letošnjem zboru društva je predse-

dnik upokojencev osebno poskrbel, da ni v prostor vstopil nihče z virusom. Ob vходу v prostor je pregledoval potrdila o PCT, delil maske in bi odslovil vsakogar, ki bi kakorkoli nasprotoval njegovim zahtevam. Vendar to ni bilo potrebno, naši člani skrbijo za svoje zdravje in zdravje drugih. Prepričana sem, da bi bil naš predsednik Društva upokojencev najbolj primeren za predsednika Desusa, kar bom Desusu tudi predlagala. Hvaležni smo lahko vladi, ki skrbi, da nam je lepo na Zemlji. Med zvezdami pa bomo še videli, kaj bo. Jutri je nov dan. Razen za tiste, ki covid-19 ne bodo preživeli.

Tako se bori proti virusu, ne pa kot to počnejo tisti vročekrvneži, ki se hodijo hladiti na Triglav, tam napadajo nič hudega sluteče planince ali kolesarjijo in svinjarijo naše najlepše mesto na svetu in igrajo košarko z granitnimi kockami, petardami in raketaми pred parlamentom. Tega se pred našim hramom demokracije vendarle ne počne, pa če ti še tako hudo primanjkuje malih sivih celic. Sploh pa človeka takšne aktivnosti ne ohladijo, ampak še bolj pogrejejo.

Ljubi Božiček, prosim te, očisti svet tega grešnega virusa, ki ljudi spravlja ob pamet in je tudi tistim najbolj hladnim zavrela kri. Tam gori na hladnem severu imate gotovo veliko zdrave pameti. Če je imate nekaj odveč, pripelji jo zraven, da bomo Slovenci znova enotni kot pred tridesetimi leti.

Dragi Božiček, vem da si želim preveč. Če katere ne boš mogel izpolniti, bom že preživela. Vseh želja se pač ne da uresničiti, četudi imaš zlato srce. Prihodnje leto bomo vsi boljši. Tvoja čistilka Marija.

Zofka Krapša

Izjemna mlada pesnica

Ob 90-letnici rojstva slovenskega pesnika Kajetana Koviča je OŠ Kajetana Koviča Poljčane v šolskem letu 2021/2022 razpisala 5. literarni natečaj z naslovom Beseda je beseda in večbeseda. S tremi pesmimi se je predstavila tudi devetošolka iz OŠ Sladki Vrh, **Tamara Vajngerl**. Zasedla je odlično 7. mesto in prejela posebno priznanje in knjižno nagrado. Mlada pesnica je že lani na natečaju Župančičeva frulica – mladi pesniki prejela posebno pohvalo komisije, kar je organizator ZIK Črnomelj objavil tudi v zbirki pesmi na njihovi spletni strani. Zagotovo bosta pesniško ustvarjanje in ljubezen do knjige Tamaro navduševali tudi v prihodnje.

Iris Strelec,
mentorica

Cvetka Kraner – dobitnica Šilihovega priznanja za leto 2020

Letošnji svetovni dan učiteljev je bil za OŠ Sladki Vrh še posebej slovesen, saj je naša učiteljica Cvetka Kraner, 12. oktobra, prejela Šilihovo priznanje za leto 2020 za izjemno pedagoško delo.

Veliko je sledi njenega izvrstnega dela, saj poučevanje zanjo nikoli ni bil le poklic, temveč življenjska pot. Podružnični šoli je vsa leta vlivala dušo in skrbela za prijetno klimo in spodbudno učno okolje.

Njena vloga učiteljice v prvem razredu je izjemna, saj je na prvi šolski dan sprejela v prvi razred številne generacije malčkov, ki jim je s svojo srčnostjo, predanostjo in toplino pomagala premostiti prehod iz vrtca v šolo. Otroci, ki jih je poučevala vseh najpomembnejših korakov, in njihovi iskreni nasmehi, njihova hvaležnost in navezanost, so ji bili neusahljiv vir energije za sleherni šolski dan.

Učiteljica Cvetka je poleg svojega učiteljskega poslanstva svoje življenje posveti-

la tudi negovanju slovenske kulturne dediščine. Vsa leta je vodila otroški pevski zbor in glasbeni krožek, zelo aktivno je sodelovala kot scenaristka in glasbenica pri folklorni skupini. Ni je šolske ali krajevne prireditve, na kateri ne bi sodelovali učenci pod njenim mentorstvom. Je dobitnica številnih nagrad JSKD, folklorna skupina je bila nagrajena tudi z zlatim priznanjem.

Izjemno bogato je tudi drugo strokovno delo, saj je aktivno sodelovala v timu, ki je vodil prenovo devetletke, prav tako pa je leta 1999 vodila medresorske delovne skupine za izvedbo številnih nalog na področju poučevanja razrednega pouka, kar je zagotovo pripomoglo k podelitvi Kumerdejevega priznanja OŠ Sladki Vrh.

Pri svojem delu je z vzorčnimi urami pouka svoje bogato pedagoško znanje prenašala tudi na številne študente.

Učiteljica Cvetka Kraner se je 4. sep-

tembra 2021 upokojila, na OŠ Sladki Vrh pa ostaja neizbrisani pečat njenega izjemnega pedagoškega dela.

Na učiteljico Cvetko smo ponosni tako delavci šole kot tudi številne generacije učencev in staršev in ji za Šilihovo priznanje iskreno čestitamo.

Andreja Košti,
ravnateljica OŠ Sladki Vrh

Tekmovanje iz razvedrilne matematike

V preteklem šolskem letu se je 31. tekmovanja iz razvedrilne matematike, ki je potekalo zaradi trenutnih razmer šele v mesecu marcu, udeležilo 55 učencev naše šole. Dosegli so 18 bronastih priznanj.

Udeleženci državnega tekmovanja, ki je potekalo 17. 4. 2021 kar na naši šoli, so bili **Jaša Unger** iz 6. a, **Mitja Vavkan** iz 8. a ter **Devi Grobelšek** iz 9. a. Odrezali so se več kot odlično, saj je Devi dosegla **srebrno državno priznanje**, Jaša in Mitja pa **zlato državno priznanje**. Posebne čestitke pa so namenjene Jaši, saj je dosegel 3. mesto v državi in si z znanjem zapletenih nalog priboril 3. nag-

rado. Nagrada mu je bila podeljena ob zaključku šolskega leta na šoli, na spletni strani DMFA <https://www.dmfa.si/ODrustvu/NovicaPrikaz.aspx?itemid=458> pa so bili objavljeni vsi obrazi **bistroumov** iz tekmovanj iz matematike, ki so dosegli prva tri mesta na državnem tekmovanju v svoji kategoriji. Med njimi je bil seveda tudi naš učenec **Jaša Unger**.

Jaša je tako v svojo zbirko doseženih priznanj za preteklo šolsko leto, poleg zlatega priznanja iz Matemčka in Logičnih pošasti, dodal še tretjega iz razvedrilne matematike. Vsem dobitnikom priznanj iskreno čestitam!

Lidija Jug,
mentorica tekmovanja

Tekmovanje iz matematike

57. tekmovanja iz matematike za Vegova priznanja se je v preteklem letu udeležilo 80 učencev naše šole. Dosegli so 34 bronastih Vegovih priznanj.

Na državno tekmovanje, ki je potekalo v soboto, 15. 5. 2021, kar na naši šoli, so se uvrstili **Jaša Unger** iz 6. a, Rok Dvoršak iz 7. b, **Mitja Vavkan** iz 8. a ter **Klara Grubelnik** iz 8 b. Odrezali so se več kot odlično, saj sta Jaša Unger in Rok Dvoršak dosegla srebrno državno priznanje.

Vsem dobitnikom priznanj iskreno čestitam!

Lidija Jug,
mentorica tekmovanja

Tekmovanje iz Logične pošasti

Tudi v lanskem šolskem letu so se učenci od 2. do 8. razreda udeležili tekmovanja Logične pošasti, kjer so spretno izpolnjevali različne miselne naloge, kot so sudoku, futošiki, gobelini, logične razpredelnice, izjave ... Na šolskem tekmovanju so prejeli številna bronasta in biserna priznanja, kar 17 se jih je pa uvrstilo tudi na državno tekmovanje, ki je bilo 21. 5. 2021. Srebrna državna priznanja so prejeli naslednji učenci: **Mitja Vavkan**, **Nikola Kolman**, **Žiga Viher**, **Iza Unger** in **Klara Grubelnik**. Zlato priznanje pa je usvojil Jaša Unger, ki je bil tudi najboljši v državi. Iskrene čestitke vsem tekmovalcem.

Iris Strelec,
koordinatorka tekmovanja

Peter Šipek, prejemnik priznanja Matevža Haceta

V Kongresnem centru Celje je v soboto, 2. 10. 2021, potekala 3. seja plenuma Gasilske zveze Slovenije, na kateri so bila v slavnostnem delu podeljena najvišja priznanja v gasilski organizaciji za leto 2021. Plenuma se je udeležil tudi minister za obrambo, mag. Matej Tonin.

Med drugimi priznanji je kot najvišje državno priznanje, **priznanje Matevža Haceta**, prejel **tov. Peter Šipek**, upokojeni poklicni gasilec in dolgoletni prostovoljni gasilec PGD Malečnik, sicer pa že 20 let občan Občine Šentilj.

Pravilnik o priznanjih in odlikovanjih v prostovoljnih gasilskih organizacijah v svojem 23. členu določa: »**Priznanje Matevža Haceta se podeljuje enkrat letno na plenutih ali kongresih Gasilske zveze Slovenije samo članom gasilske organizacije kot posebno in najvišje priznanje gasilske organizacije za izjemne življenjske zasluge, pomembne za razvoj ter napredek gasilske organizacije in požarnega varstva v Republiki Sloveniji.**« Isti pravilnik določa tudi najnižjo starostno mejo prejemnikov, in sicer 60 let.

Predlog za najvišje priznanje je na Gasilsko zvezo Slovenije podal mariborski Regijski svet, ki je med drugim v obširno obrazložitev zapisal, da je Petra Šipka življenjska pot vodila k temu, da se je že kot otrok in mladenič skozi prostovoljno gasilstvo odločil postati poklicni gasilec in se izsolal za poklicnega gasilca ter se zaposlil pri sedaj imenovani Poklicni brigadi Maribor. Ker je bil vseskozi aktiven tudi v prostovoljnem gasilstvu, je pridobil čin gasilskega častnika. Zaradi svojega nesebičnega zalaganja za razvoj in napredek v prostovoljnem gasilstvu na področju operative in preventive so mu bile posledično zaupane naloge vodenja v društvu že od leta 1979.

Najprej je prevzel nalogo podpoveljnika gasilske enote II. kategorije v letih 1979–1981. Nato je postal poveljnik gasilske enote III. kategorije v času 1981–1986. Vodja voda je bil od leta 1986 do 1989, ko je prevzel funkcijo predsednika društva in jo je opravljal do leta 2003. Nato je od leta 2003 pa do 2013 opravljal funkcijo podpredsednika. Član upravnega odbora v društvu je vse od leta 1979. Še danes mu je v društvu zaupana naloga predsednika komisije za delo s starejšimi gasilci. Za svoja opravljena dela v društvu je v letu 2019 bil imenovan za častnega predsednika društva.

Tudi na nivoju Gasilske zveze Maribor je opravlja različne vidne funkcije že od leta 1995 dalje.

Od leta 1995 do 2003 je bil član predsedstva GZ Maribor in njen podpredsednik vse do leta 2013. Od takrat dalje do danes pa je namestnik predsednika iste organizacije.

Od leta 2008 opravlja pomembno funkcijo predsednika komisije za veterane v GZ Maribor. V istem časovnem obdobju ima tudi funkcijo predsednika komisije za veterane na nivoju mariborske gasilske regije, kamor spada tudi Gasilska zveza Slovenske gorice (ta zajema območje občin Kungota, Pesnica in Šentilj). Kot predsednik komisije za veterane v regiji ima tudi funkcijo člana komisije v Gasilski zvezi Slovenije.

Tov. Peter Šipek je še danes zelo aktiven namestnik predsednika GZ Maribor. Rad se vključuje v vse gasilske aktivnosti na območju društva, zveze, regije in države. Kot predavatelj še vedno aktivno sodeluje pri izobraževanjih mladih gasilcev. Njegov »hobi« pa so seveda gasilski veterani. Pri vodenju komisij na nivoju GZ in regije

je že od leta 2008 in je leta 2018 prejel posebno plaketo Regijskega sveta Mariborske regije za 10 letno marljivo vodenje veteranov.

Njegov prispevek h gasilstvu je nedvomno vreden spoštovanja in je eden redkih, ki je skozi vsa leta dela v gasilstvu bil tako zagnan in požrtvovalen. Seveda je Peter tudi kot osebnost izjemen v vseh pogledih.

Peter, hvala za ves vložen trud in vse čestitke ob prejemu najvišjega državnega odlikovanja, priznanja Matevža Haceta.

Ob tem naj še spomnimo, da je tov. Peter Šipek šele drugi v Občini Šentilj, ki je prejel tovrstno priznanje. Priznanje Matevža Haceta je leta 2016 prejel spoštovani **tov. Valentin Pohorec**, soustanovitelj in dolgoletni predsednik Gasilske zveze Slovenske gorice, poklicno pa kot upokojeni poslanec Državnega zbora R Slovenije.

Samo Vrtin

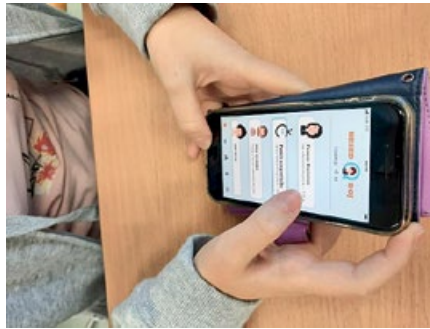
Župančičeva frulica

Župančičeva frulica je literarni natečaj za mlade pesnike in deklamatorje z večletno tradicijo, ki ga organizira ZLK Črnomelj. Pod mentorstvom Iris Strelec so se ga v šolskem letu 2020/2021 udeležili učenci od 4. do 6. razreda in se preizkusili v svojih izjemnih deklamacijah pesmi Ferija Lainščka. Z deklamacijo izbrane pesmi so se predstavili tričlanski komisiji, ki je njihove interpretacije ocenjevala po kriterijih uspešnega deklamiranja. Kot mladi pesniki pa so se preizkusili učenci 8. a razreda, in sicer na temu Daleč je blizu. Komisijo so najbolj prepričale pesmi **Neje Habjanič**, **Mie Krajner Šikar** in **Tamare Vajngerl**, za kar so bile v njihovem zborniku tudi posebej pohvaljene. Veselimo se uspeha vseh sodelujočih in verjamemo, da bodo še naprej negovali govorno slovensko besedo in se predajali lepotam pesniškega izražanja.

Iris Strelec,
mentorica

BESEDOBOJ – igra za slovenščino

Naša OŠ Sladki Vrh je ponosna, da je sodelovala pri nacionalnem projektu izdelave spletnega portala Franček in s tem prispevala svoj kamenček v mozaik. In tudi za šolsko leto 2021–2022 smo sprejeli Starteški dokument, ki nas zavezuje k uporabi spletnega portala Franček pri vseh predmetih. Šolski slovar www.FRANČEK.SI smo na naši šoli uporabljali že v času nastajanja, saj so naši učenci aktivno sodelovali pri njegovem nastajanju. Po slovesnem odprtju (14. 9. 2021) pa se veselimo tudi igre BESEDOBOJ, ki je nastala v okviru projekta, in je odlično orodje za popestritev šolskih ur ali dejavnost po pouku. Z igro smo učence posebej seznanili na

tehničnem dnevu V korak s sodobno tehnologijo. Učence je igra navdušila, saj je uporabna tudi pri pouku ali namesto njega:

»Super, končno igra, ki nam jo boste dovo-

liti pri pouku!«

»Lepo, da je nastala 'prijazna' igra, v kateri ni nasilja.«

»Zanimivo mi je, ko s sošolcem tekmujeva med seboj.«

»Ko ne poznam točnega pomena kakšne besede, jo samo kliknem in mi jo pokaže v Frančku.«

To je le nekaj odzivov naših učencev.

Vanja Jesenek,
 koordinatorica

Kolesarska dirka po Sloveniji

Kolesarska dirka po Sloveniji se je začela 9. 6. 2021 in končala 13. 6. 2021. Sestavljena je bila iz petih etap. Prva etapa je potekala od Ptuja do Rogaške Slatine. V tej etapi so se kolesarji peljali mimo naše šole.

Na dirko smo se vneto pripravljali tudi učenci iz Osnovne šole Rudolfa Maistra Šentilj. Priprave so potekale tako, da smo izdelali različne navijaške plakate, zanimiva kolesa, parkirišče in cesto pred šolo pa smo popisali in porisali s kredami.

Končno je nastopil dan, ki smo ga vsi nestrpno pričakovali. Učenci smo že ob 14. uri z navijaško opremo nestrpno pričakovali kolesarje. Nekateri so imeli zastave, raglje, zelene majice, drugi so si porisali obraze ... V vznemirljivem pričakovanju smo najprej navijali kar za policijsko spremstvo. Zdelo se je, kot da smo prišli na pravo policijsko dirko. Nekateri policisti so z motorjev dajali navijačem petke, češar smo bili zelo veseli. Ko so končno prispeli kolesarji, se je zaslilo bučno navijanje, ki je trajalo ves čas kolesarjenja mimo naše šole.

Vsi smo izjemno veseli, da je naš Pogačar zmagal na celotni dirki, saj smo se zelo trudili z navijanjem.

Anja Podbrežnik, Lara Pregl Breznik,
Zala Pregl Breznik, 7. b
 Osnovna šola Rudolfa Maistra Šentilj

Mednarodno sodelovanje

Vzgojitelji se ves čas dodatno izobražujemo in na različne načine pridobivamo nova znanja. Ena od dragocenih izkušenj je tudi izmenjava znanj s kolegi iz drugih vrtcev. V začetku meseca julija smo imeli v Vrtecu Ceršak to čast, da sta nas obiskali vzgojiteljici iz slovenskega vrtca v Italiji. Sami se prvič podajajo na pot gozdne

pedagogike in prišli so k nam, da vidijo, kako to počnemo mi. Skupaj smo v gozdu preživeli dva čudovita dopoldneva, si izmenjali številne izkušnje in se kar malce žalostni poslovili. Ob priložnosti pa si želimo, da bomo obisk lahko vrnili.

Barbara Škerlec, Vrtec Ceršak

Kolegice iz Italije v Ceršaku

Vrtec Pikapolonica

Vir: <https://www.icgorizia.net/>

Kolesarčki

Vsi se zavedamo, da je prometna vzgoja zelo pomembna in da jo moramo otrokom z različnimi aktivnostmi približevati vsakodnevno skozi celo predšolsko obdobje.

Ena od tovrstnih dejavnosti, ki je v našem vrtcu že tradicionalna, je tudi program Kolesarčki, ki so se ga udeležili predšolski otroci iz skupine Krokodilčki in skupine Levčki. Program Kolesarčki je program prometne vzgoje za najmlajše, ki otrokom omogoča kakovostno spoznavanje pravil in varnosti v cestnem prometu. Otroci preko igre in na neprisiljen način spoznavajo, kako se vesti v prometnem okolju, da postanejo previdnejši.

Otroci so v ponedeljek, 11. 10. 2021, bili postavljeni v vlogo voznika štirikolesnika na nožni pogon in se tako vživeli v dogodek, kot jih opaža in zaznava voznik v pravem prometu. Pravilna vožnja na poligonu je otrokom predstavljala svojevrsten izziv, ki so ga uspešno premagovali ob usmerjenju in pomoči inštruktorice in pedagoških delavcev vrtca. Strokovni delavci smo mnenja, da bodo izkušnje, ki so jih otroci dobili tekom dejavnosti, uporabljali v situacijah, ki jih bodo deležni kot aktivni udeleženci v prometu. Opaziti pa je tudi, da svoje na novo pridobljeno znanje že aktivno prenašajo v svojo igro.

Otroci so ob koncu dogodka prejeli priznanje, ki so ga s ponosom odnesli domov.

Sara Monzalg,
vzgojiteljica

Foto: Aleksandra Krnič

Varna šolska pot

V ponedeljek, 13. 9. 2021, je učence 1. c obiskala policistka Patricija Kurnik in jih seznanila, da jih bo popeljala na učni sprehod po varni šolski poti. Po malici so se zbrali pred šolo in jo. Patricijo z velikim zanimanjem poslušali. Nato so se odpravili na učni sprehod. Na učnem sprehodu jih je navedla na varno hojo po pločniku ali ob robu ceste. Vadili so varno in pravilno prečkanje ceste na prehodu za pešce. Povedala jim

je, kako se morajo obnašati na cesti, ko se vključujejo v promet, da so varni. Pohvalila jih je, da vsi nosijo rutice, ki so jih dobili na prvi šolski dan. Nazadnje so si še z velikim zanimanjem ogledali notranjost policijskega avtomobila z opremo. Za prizadevno sodelovanje so si prislužili pobarvanke, odsevni trak in namizno družabno igro.

Vlasta Grušovnik,
učiteljica

Šola v naravi v CŠOD Ajda v Libeličah

Učenci 8. a in 8. b razreda so se v tednu od 6. 9. 2021 do 10. 9. 2021 udeležili šole v naravi, in sicer v CŠOD Ajda v Libeličah. Spremljali sva jih obe razredničarki, Katja Kocbek in Suzana Grobelšek, ter specialna pedagoginja in sorazredničarka, mag. Smiljana Valcl.

Učenci so skozi odlično pripravljen program zaposlenih v CŠOD v sodelovanju s tremi spremljevalnimi učiteljicami raziskovali naravoslovno pot s pomočjo čutil in s pomočjo IKT tehnologije, ogledali so si okolico z dotikom avstrijske meje, naučili so se izvajati pravilne tehnike z lokom, kanuizmom, spoznali nekaj najpomemb-

nejših dejavnikov preživetja v naravi – postavitve zasilnega bivališča iz materiala v gozdu, pripraviti in zakuriti taborni ogenj s kresilom, naučili so se, kako ravnati pri poškodbah kosti in sklepov, naučili so se temeljnih postopkov oživljanja, skozi socializacijske igre so se med seboj še bolj povezali in se sprostiti ...

Učenci so se v petek, polni pozitivnih vti-

sov, po kosilu vrnili domov.

Vsi zaposleni v CŠOD, od učiteljev, do upravnika, kuharic, čistilke in vodje, so učence zelo pohvalili v vseh pogledih.

Ta naš pouk na prostem pa je seveda potekal s prilagoditvami skladno s smernicami NIJZ.

Suzana Grobelšek,
vodja šole v naravi

Slovo minimaturantov

Ob koncu šolskega leta smo se v Vrtcu Sladki Vrh in Zg. Velka poslovili od še enega, uspešno zaključenega, vrtčevskega leta. V skupinah Zebrice, Opice in Levčki smo obeležili slovo minimaturantov.

Posebne občutke so doživljali predvsem

predšolski otroci, ki so počasi zaključevali bivanje v vrtcu. Vzgojiteljice smo skupaj z otroki priredile poseben dan, namenjen samo njim. Preizkusili so se v različnih športnih igrah, tekmovali v raznolikih gibalnih igrah ter ob koncu zaplesali in

Minimaturanti – Sladki Vrh

Minimaturanti – Velka

zapeli. Prireditev je potekala v skladu z ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe z koronavirusom v lastnih mehurčkih. Vzgojiteljice smo dejavnosti posnele, oblikovale v zanimiv posnetek ter jih posredovale staršem v trajen spomin na čudovite in brezskrbne otroške dni, preživete v vrtcu. Kljub letu, ki je bilo za vse nas drugačno, in kljub vsem ukrepom, v katere nas je pahnil čas in dogodki, povezani z izbruhom epidemije, nam bodo ti dogodki ostali v neprecenljivem spominu. Vsem, zdaj že prvošolcem, želimo vse dobro na novi poti, na poti do znanja.

Maja Breznik,
vzgojiteljica

Nacionalni mesec skupnega branja v Vrtcu Sladki Vrh in Zgornja Velka

»Branje je za duha to, kar je telovadba za telo.« (R. Steele)

Ljubezen do branja se v večini razvija doma, pa vendarle k branju lahko spodbudimo tudi v vrtcu in tako bogatimo besedni zaklad naših otrok. V mesecu septembru in oktobru smo tako vzgojiteljice v vrtcu spodbujale k branju in otrokom pripovedovale različne pravljice in slikanice. Pri pripovedovanju smo uporabile lutke, otroci so po navdihu iz zgodb ustvarjali likovne izdelke in skupaj smo si izdelali knjižna kazala.

Da bi otroke spodbujali k branju in bralni pismenosti, je zagotovo pomembno, da lahko knjigo vzamejo v roke in si jo tudi

sami ogledajo. Zato smo v okviru nacionalnega meseca skupnega branja izvedli zbiralno akcijo, kjer so otroci skupaj s starši v vrtec prinašali knjige, ki jih doma več niso prebirali, in tako smo napolnili naše knjižne poličke in koticke v vrtcu.

Ker se knjižničarka žal ni uspela udeležiti srečanja v vrtcu, je vzgojiteljica v skupnih prostorih vrtca pripovedovala zgodbo za vse vrtčevske skupine. Tako so otroci vseeno doživeli, kako potekajo pravljicne urice v knjižnici.

V Vrtcu Zgornja Velka in Sladki Vrh dajemo velik poudarek na bralno pismenost in tako z vključevanji v projekte ter ostalimi zabavnimi dejavnostmi želimo otrokom

in njihovim družinam približati dobra literarna dela, s katerimi bogatimo tako besedni zaklad kot tudi naše preživljanje skupnega časa.

Nina Ferk,
vzgojiteljica

Mesec požarne varnosti v Vrtcu Sladki Vrh in Zg. Velka

Osrednja tematika letošnjega meseca varstva pred požari je v povezavi s potresi in poteka pod sloganom – **Po potresu lahko tudi zagori!**

Potresov ne moremo preprečiti, lahko pa se nanje pripravimo. Požar lahko nastane kot posledica potresa, zato je namen preventivnih aktivnosti PGD Paloma iz Sladkega Vrha in PGD Zg. Velka s področja požarne varnosti ozavestiti in seznaniti najmlajše, strokovne delavce in širšo javnost, kako se pripraviti na potres, kako ravnati med njim in po njem ter kako ukrepati ob požaru, ki lahko nastane kot posledica potresa.

Zavedati se moramo, da ob upoštevanju preventivnih ukrepov pred potresom, med njim in po njem lahko sami zmanjšamo možnosti za nastanek požara ter s tem preprečimo dodatno škodo.

V petek, 15. 10. 2021, smo se otroci in strokovni delavci Vrtca Sladki Vrh odpravili v »varnih mehurčkih« pred vrtec, kamor so se pripeljali gasilci PGD Paloma, ki so nam v okviru meseca požarne varnosti predstavili svoje delo ter

pripravili dejavnosti, v katerih so se tudi otroci lahko praktično preizkusili. Prav tako so otroci s strokovnimi delavkami obiskali PGD Zg. Velka.

Ogledali smo si njihove gasilske avtomobile, opremo, ki jo uporabljajo pri svojem delu za zaščito, seznanili smo se s klicno številko 112, na katero pokličemo, kadar potrebujemo njihovo pomoč, pogovarjali smo se o temah, ki se navezujejo na aktualno tematiko, ter se preizkusili v vlogi gasilca. Preizkusili smo se v nošnji zaščitne opreme, odsevnih jopičev ter čelad in rokavic. V oddelkih pa smo se zelo radi igrali igro potres ter se tako naučili, kako ravnati in kam se odmakniti, da se čim bolj zavarujemo v primeru, da nas potres preseneti.

Strokovni delavci se zavedamo pomembnosti zgodnjega ozaveščanja otrok o skrbi za lastno varnost pred nesrečami, požari, potresi ... zato bomo v ta namen še naprej izvajali dejavnosti, s katerimi bomo otroke vodili do novih spoznanj s pogovorom ob zgibanki Po

potresu lahko tudi zagori ter z drugimi dejavnostmi, kot je igra potres, s katero bodo otroci skozi praktično izkušnjo doživeli in se naučili ravnati ob morebitnem potresu.

Otroci so skozi lastno izkušnjo doživeli vlogo gasilcev, znali pa so tudi o njihovem delu marsikaj povedati.

PGD Paloma iz Sladkega Vrha ter PGD Zg. Velka se otroci in strokovni delavci Vrtca Sladki Vrh in Zg. Velka iskreno zahvaljujemo.

Andreja Vezjak,
pomočnica ravnateljice za vrtec

Dan slovenskega športa – Množični tek otrok Vrtca Sladki Vrh in Zgornja Velka »ZAČNI MLAD, TEKMUJ POŠTENO«

Glavni cilj strokovnih delavcev s področja gibanja je navduševanje otrok za uživanje v gibalno-športnih aktivnostih, spodbujanje aktivnega učenja za otroke pomembnih in v resnično življenje vpetih športnih zvrsti. Pomembna nam je gibalna pismenost za večjo kakovost življenja in zdrav življenjski slog.

Foto: Mateja Rafolt

Gibanje in šport sta v našem vrtcu del vsakodnevnih aktivnosti. Kljub temu smo se strokovni delavci odločili, da državni praznik obeležimo s priključitvijo v akci-

jo Atletske zveze Slovenije in tako smo v četrtek, 23. 9. 2021, sodelovali v izvedbi Množičnega teka otrok v Sloveniji pod sloganom »Začni mlad, tekmuji pošteno«, katerega namen je spodbujati otroke k atletskemu korakom in ozaveščati pomen zdravega načina življenja.

Vsi mladi tekači so prejeli priznanja Atletske zveze Slovenije.

Sodelovanje v akciji je bilo otrokom v veselje in s ponosom so zaslužena priznanja odnesli domov.

Tek na 100 metrov (mlajši otroci vrtca) oziroma 200 metrov (starejši otroci vrtca) smo izvedli na asfaltnem igrišču. Otroke smo spodbujali k športnemu obnašanju (poštenost pri aktivnosti, spoštovanje dogovorjenih pravil, dostojno prenašanje porazov in zmag, spoštljiv odnos do sotekmovalcev ...).

K dvigu zavesti o pomembnosti športa in zdravega načina življenja lahko pripomočemo vsi, še najbolj pa starši in strokovni delavci, ki otrokom vsak dan privzgapajmo ljubezen do športa in gibanja v naravi.

Sara Monzalgi, vzgojiteljica

Foto: Sara Monzalgi

Zdrav evropski učenec – mednarodni projekt Erasmus+

Po sušnem letu glede mobilnosti učencev v okviru mednarodnega projekta Erasmus+ smo se v tem šolskem letu partnerji iz Slovenije, Slovaške, Latvije, Portugalske in Romunije odločili, da ponovno poskusimo z aktivnostmi učencev v drugih državah. Po uspešno izpeljanih dveh pri nas v Sladkem Vrhu in v Jelgavi v Latviji so učenci skupaj z mentorji odšli v mesto Ponte de Lima na Portugalskem. Tam so predstavili svojo šolo, kraj, občino ter državo. Doma so morali pripraviti tudi tradicionalne slovenske igre in tradicionalne slovenske jedi. Vse to so nato v delavnicah prikazali sovrstnikom iz partnerskih držav. Pri predstavitvah in v delavnicah so bili zelo suvereni in ponosni smo na njih.

Vanja Jesenek,

vodja projekta Zdrav evropski učenec

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Simbioza Giba 2021 v Vrtcu Sladki Vrh in Zgornja Velka »Za zdravje in dobro počutje – gibamo skupaj, četudi smo narazen!«

Življenje v epidemiji je postalo že naš vsakdan in je močno spremenilo naše navade. Vedno znova smo se vsak na svoj način spopadali s svojimi strahovi, negotovostmi in izzivi, ki nam jih je prineslo življenje v epidemiji in covidu-19.

kljub ukrepom in priporočilom smo se v našem vrtcu odločili, da Simbiozo Giba 2021 izpeljemo, vendar na drugačen način kot do sedaj.

Simbioza Giba 2021 je potekala pod sloganom »Za zdravje in dobro počutje – gibamo skupaj, četudi smo narazen!« v mesecu maju, in sicer natančneje od 24. 4. 2021.

Namen največje vseslovenske akcije je bil spodbuditi idejo o medgeneracijskem sodelovanju, prostovoljstvu in gibanju. **Poslanstvo in cilji projekta so bili:** spodbujati zdrav življenjski slog vseh generacij, ustvarjati medgeneracijsko sodelovanje in sožitje, spoznavati nove gibalne, rekreativne in športne aktivnosti ter brezplačna udeležba na različnih vadbah in spodbujati aktiven ter zdrav način življenja v vseh življenjskih obdobjih.

Želeli smo ozavestiti pomen zdravega načina življenja in pomen gibanja vseh strokovnih delavcev, staršev, dedkov, babic in otrok Vrtca Sladki Vrh in Zg. Velke, zato smo v sklopu vseslovenske akcije vse ves mesec spodbujali k sodelovanju v svojem okolju s petimi gibalnimi izzivi.

Prvi gibalni izziv je potekal 26. 4. 2021–3. 5. 2021 in je bil namenjen spodbujanju gibanja v naravnem okolju s ciljem doseči 10.000 korakov.

Drugi gibalni izziv je potekal 3. 5. 2021–10. 5. 2021, s katerim smo širše vabili v naravo v želji, da bi se sprehodili po bližnjem gozdu, da bi opazovali spreminjanje podobe dreves in rastlinja v njem z željo, da bi se sebi poiskali svoj notranji mir in s tem pripomogli k boljšemu duševnemu zdravju.

Tretji gibalni izziv je potekal ob glasbi. Nagovorjene smo spodbujali k plesu z

Foto: Ana Lubej

osebami iz lastnega mehurčka ob priljubljeni glasbi.

Sledil je četrti gibalni izziv, ki je potekal v obdobju 17. 5. 2021–24. 5. 2021. V tem obdobju smo spodbujali vse nagovorjene, da se odpravijo na bližnji hrib ali sprehod po pisanem travniku ter si naberejo pisan šopek pomladnega cvetja in z njim okrasijo svoje stanovanje ter razveselijo svoje bližnje.

V zadnjem, 5. gibalnem izzivu, ki je potekal 24. 5. 2021–31. 5. 2021, smo vabili k sprehodom v gozdu, k opazovanju narave v zelenih odtenkih, k izbiri drevesa, ki jim je bil najbolj všeč, k objemu drevesnega debla z namenom, da vrne izgubljeno energijo in ljubezen.

Tako smo v našem vrtcu v sončni pomladi skozi izzive petih tednov vse starše, stare starše in otroke spodbujali k sodelovanju z navodili na varen način preko elektronske pošte. Otroci, njihovi starši in stari starši pa so nam s poslanimi fotografijami dajali povratne informacije o opravljenih izzivih ter tako tudi v času epidemije aktivno skrbeli za dobro duševno in fizično počutje.

Izzivi so bili pestri in glede na odziv sodelujočih verjamem, da je vsak našel kaj primerne zase. Vsem sodelujočim, ki so pomembno vplivali k ozaveščanju o po-

menu gibanja ter skrbi za psihično zdravje v naši lokalni skupnosti, se na koncu iskreno zahvaljujem za sodelovanje in vas ponovno vabim, da se ne bojite novih izzivov in se nam pridružite v maju 2022.

Do takrat pa vam želim, da del svojega časa namenite gibanju v naravi!

Andreja Vezjak,
koordinatorica projekta

Gozdno mreženje

Vedno več vrtcev se odloča, da otrokom omogoči, da se vrnejo nazaj k naravi. V gozdu se otroci razvijajo na najbolj naraven način. Z gibanjem, raziskovanjem in sodelovanjem. Z vzgojiteljicami Vrtca Fram in Vrtca Kungota smo v mesecu oktobru izmenjale svoje izkušnje in spletle nova prijateljstva. Veseli smo, da so opazile naše delo in si želimo, da se še kdaj srečamo.

Barbara Škerlec, Vrtec Ceršak
Foto: Ines Mohorko Germ

Obiskali smo Regionalno turistično središče v Šentilju

V torek, 5. 10. 2021, so učenci 5. b razreda obiskali Septarijo, Regionalno turistično središče v Šentilju. Pod stro-

kovnim vodstvom g. Korena in g. Tomažiča smo si najprej ogledali razstavo najdenih fosilov v okolici Šentilja, ki ga je približno pred 20 milijoni let prekrivalo Panonsko morje. Učenci so bili najbolj navdušeni nad najdenim zobovjem morskega psa, ki je takrat živel v tem morju. Videli smo tudi velike kamnite tvorbe okroglih, ovalnih in podolgovatih oblik, imenovanih zmajeva jajca, v notranjosti katerih so našli različne minerale. Prav ti razstavljeni mineral so bili za učence izredno zanimivi.

Nato smo si ogledali film o arheološkem najdišču iz časa pred našim štetjem – iz

bakrene in bronaste dobe – na področju Novin, v gozdu, imenovanem Bold. Na filmu so lahko učenci videli delo arheologov na tem področju, izkapanine, ki so jih našli, in predvidevanja, kašen način življenja so živeli Kelti v tistem času.

V pripravljenih igrah so otroci pokazali, koliko zanimivosti so si zapomnili med razlago in ogledom razstave v Septariji.

Na koncu so učenci dobili knjižico, v kateri so zbrane zabavne naloge o poznavanju življenja Kelto in najdenih fosilov na področju našega kraja iz časa, ko je bilo na tem področju Panonsko morje.

Biserka Fiedler, učiteljica RP
Metka Papec, profesorica RP
Foto: Metka Papec

Učenci OŠ Rudolfa Maistra Šentilj so si ogledali superračunalnik

Na deževni petek, 17. 9. 2021, smo se z nadarjenimi učenci in z učenci izbirnega predmeta računalniška omrežja odpravili v Maribor, natančneje v Inštitut informacijskih znanosti Maribor (IZUM). Na inštitut smo se odpravili z namenom, da si ogledamo najnovejšo pridobitev inštituta, to je superračunalnik Vega. Učenci in učenke naše šole so na začetku spoznali osnovno delovanje in namen superračunalnika. Zaposleni na inštitutu so nam predstavili tudi delovanje samega Izuma. Nato smo se razdelili v dve skupini, in sicer si je prva skupina učencev ogledala superračunalnik, druga skupina pa se je seznanila z delovanjem informacijskega sistema COBISS. Učenci in učenke druge skupine so tudi praktično spoznali, kako si lahko rezervirajo knjižno gradivo preko računalnika oziroma mobilnega telefona. Nad vsemi aktivnostmi so bili učenci in učenke zelo navdušeni ter so pridno sodelovali, najbolj pa jih je navdušil superračunalnik.

Uroš Gašpar,
učitelj na OŠ Rudolfa Maistra Šentilj

Valeta – slovo od generacije 2012/2021

Triintrideset devetošolcev se je 15. 6. 2021 poslovilo od osnovnošolskih klopi. Valeta so otvorili s plesom, ki so se ga naučili pod mentorstvom učiteljice Saše Majcenič, temu pa je sledil zabaven, sproščen, a tudi zelo svečan program. V uradnem delu programa je pomočnica ravnateljice Lidija Grubelnik nagovorila vse prisotne in podelila priznanja s tekmovanj in obvestila o uspehu. Prebrala je tudi govor ravnateljice Andreje Košti, ki se žal tega slovesa ni mogla udeležiti. Posebna priznanja so prejeli učenci za odlični uspeh vseh devet let, in sicer so to bili **Vid Breznik, Miha Friš-Cvajdik, Devi Grobelšek** in **Sebastian Germ**. Tem je tudi župan, g. Štefan

Žvab, podelil priznanje – **županovo petko**. Na kulturnem področju so občinsko priznanje **Mladi ustvarjalec** prejeli **Devi Grobelšek, Anže Kvas, Miha Friš-Cvajdik** in **Tina Senekovič**. Na športnem področju sta priznanje **športnika/špor-**

tnice generacije prejela **Matej Majhen** in **Niki Tinauer**. Za izjemno angažiranost in uspehe je **učenec generacije** postal **Miha Friš-Cvajdik**.

Darinka Osojnik in Iris Strelec, razredničarki

Kako čas hitro teče ... 56 let od slovesa od osnovne šole

V tem letu je minilo 56 let, odkar je generacija osnovnošolcev Osnovne šole Sladki Vrh, v letu 1965, končala osemletko. Šola je bila takrat na Vranjem Vrhu. Vodil jo je ravnatelj Franc Sedmak, naša učiteljica v prvem razredu, daljnega leta 1957, pa je bila njegova žena Marija Sedmak. V dolgih osmih letih se je marsikaj spremenilo in menjali so se tudi učitelji. Tako sta se vmes zamenjala tudi ravnatelja, prišel je Marij Tancer, ki je skupaj z ženo ravnateljeval vse do svoje upokojitve.

Torej mi, generacija, ki je šolo obiskovala od leta 1957 pa do 1965, se še vedno dobivamo ... od leta 1965 naprej, ko smo iz šole na Vranjem Vrhu odšli vsak svojo pot. Nazadnje smo se dobili julija letos. Srečanje je bilo prisrčno, obujali smo lepe in ne tako lepe spomine, izpovedovali vsak svoje doživljanje, bili smo veseli, da smo se spet srečali. Bila je to »obletnica«, kjer smo se tudi »preštelili«. Vedno je številka drugačna, manj nas je ... Tako ali drugače ... Ugotovili smo, da moramo srečanja zato organizirati pogosteje, ker »da nas čas ne bi prehitel« ...

Na srečanje nas je bilo tokrat dvanajst in prišel je tudi en naš učitelj, Andrej. Ostali so se odzvali na naše povabilo tako, da so nas poklicali po telefonu, želeli biti zraven, pa čas tega ni dopuščal. Tako je to. »Predelali« smo šolska leta, spomine na dni, ki so bili tako neizmerno lepi, čeprav daleč od vsega tistega, kar poznamo danes. Ampak to takrat ni bilo pomembno, dovolj je bilo, kar smo imeli, za razliko od današnjih razmer. Recimo malice – jabolko in kos kruha, pa kakšni novi ali že od starejših ponošeni čevlji; lepa pa je bila pot v šolo in domov, peš seveda. In lepo je bilo, da smo bili skupaj v šoli in vso pot do šole in domov. Lep je bil vsak odmor, ko smo že dobili malico, ko je v novi šoli na Vranjem Vrhu začela delovati šolska kuhinja. Lep je že spomin, ko smo se zunaj lovili okoli šole. Tone se je ob tem

spomnil, da je na šolski sliki konec leta kazal »dolga« bosa stopala, ker je tisti dan, ko je prišel ob koncu šolskega leta na šolo fotograf, deževalo, pa ni smel obuti čevljev, ker bi jih zmočil ... Pa je vseeno šlo. Mi vsaj imamo spomine na nas. Česa se bodo spominjali sedanji rodovi? Internetnih informacij, igrice na telefonih ...? Škoda, da

jim ne moremo dovolj pričarati našega šolskega življenja.

Torej na tem zadnjem srečanju smo se zbrali Lojzka Unger, Marica Jauk, Rozika Bresnik, Vida Šaupperl, Tone Gačnik, Dragica Kraner, Vera Kauran, Jožica Ivančan, Lojzka Črnčec, Marija Peklar, Marta Muster, Jožek Majerhofer. Pozdrave so nam poslali pa naši učitelji iz tistih let, ki so se sicer vsa prejšnja leta radi pridružili našim »obletnicam«: Marija Sedmak, Marija Tancer, Marija Kocbek, z nami pa je bil Andrej Oberški. Vsem smo hvaležni za pozdrave, želimo jim še zdravja, pa se jih z veseljem spominjamo, saj smo skupaj preživeli lepe dni našega otroštva.

Marta Muster

V Ceršaku še vedno proti kompostarni Ceršak

Civilna iniciativa in krajanje Ceršaka že skoraj štiri leta protestiramo in vlagamo pritožbe pri vseh pristojnih organih, da bi dosegli, da država popravi svoje nezakonite in nepravilne odločitve in zapre kompostarno.

Inšpekcijski in drugi pristojni organi so 2019 končno ugotovili, da gre v primeru kompostarne za napravo, ki lahko povzroča obremenjevanje okolja večjega obsega, zato mora lastnik kompostarne pridobiti novo okoljevarstveno dovoljenje (OVD). In zdaj je znova minilo dve leti, postopek pa naj bi bil v zaključni fazi.

Na zadnjem, že tretjem zboru občanov, smo zahtevali, da država upošteva svoje lastne predpise s področja varovanja in zaščite okolja in ne izda OVD kompostarni, ki ne lahko, ampak dejansko povzroča obremenjevanje okolja večjega obsega. Zahtevamo, da se kompostarna končno zapre ter sanira totalno okoljsko škodo na otoku Mure, ki jo je povzročila kompostarna. Od vodstva Občine Šentilj tudi zahtevamo, da upošteva že sprejete sklepe Občinskega sveta, da nobena prostorska širitev kompostarne oziroma sprememba namenske rabe zemljišča na parcelah na otoku Mure ne pride v poštev.

Takšne so bile namreč ideje lastnika kompostarne, dodatna hala, za še več »svinjarije«. Na to krajanje Ceršaka ne bomo nikoli pristali. Po OVD kompostarna nima omejitve pri količini, ki se lahko nahaja na lokaciji, res pa je, da mora skladiščiti proizvod in odpadke prednostno v zaprtih prostorih.

Več kot 100.000 ton po njegovi oceni, po naši pa več kot 150 000 ton komposta je naloženega zunaj, na zemljišču, ki je po namenski rabi gozd (kjer ni ostalo niti g od gozda, saj ga je več kot 0,6 ha nezakonito uničenega). V pravni državi bi moral upravljalac kompostarne dobiti visoko globo in vzpostaviti prvotno stanje. A ne v naši, dobil je le 700 € kazni, gozd pa uničuje še naprej.

Lastnik trdi, da so ti gromozanski kupi kompost 1. kakovosti, kar pa dokazljivo ne drži. Dejstvo je namreč, da kompostarna prevzema in predeluje tudi mulje iz čistilnih naprav in mulje iz tiskarskih barv pri recikliranju papirja (deinking), ki pa se po Uredbi o predelavi bioloških razgradljivih odpadkov

in uporabi komposta in digestata ne smejo vključevati v kompost 1. razreda kakovosti, ki je namenjen za splošno uporabo.

Leta 2015 je predelal nekaj več kot 2381 ton komunalnega blata, leta 2017 pa skoraj 210 ton (izhaja iz poročila o prevzetih in predelanih odpadkih, ki ga je kompostarna poslala na ARSO). In ta material je še vedno na otoku, saj je iz njihovih poročil razvidno, da so »uradno« prodali v letih 2014–2017 le 1990 ton komposta. Glede na primese »prepovedanih« vhodnih surovin, to kar nastane, ne more biti proizvod (kompost 1. razreda) in ima kot takšen zelo omejene možnosti uporabe – recimo na kmetijskih zemljiščih le po pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja ... ki pa ga lastnik kompostarne seveda nima. Uporaba komposta 2. kakovostnega razreda je prepovedana na vodovarstvenih območjih, na priobalnih zemljiščih, na gozdnih zemljiščih, za sanacijo gramoznic in drugih zemljišč na prepustnih geoloških podlagah. Vse to je tudi lokacija kompostarne. Obe zgoraj omenjeni vrsti odpadkov sta v uredbi navedeni kot dopustni za kompostiranje, vendar nastali material ne more pridobiti status proizvoda, torej ostane odpadke.

Upravljalac kompostarne torej na otoku skladišči tudi »kompost«, za katerega bi potreboval posebno OVD, hkrati pa ga še neustrezno skladišči, saj ga dež spira v zemljo in podtalnico (jasno razvidno iz posnetkov, objavljenih v oddaji Tarča, 21. 10. 2021).

Torej poleg neznosnega smradu in nadležnih muh še ena izmed negativnih posledic obratovanja kompostarne. Dodatna okoljska katastrofa se bi ali se lahko zgodila, če

Mura poplavi, kar je velika verjetnost glede na zadnja vremenska stanja in območje 10 letnih poplavnih voda. In potem se bomo vprašali, kako je z našo pitno vodo.

Podjetje je v preteklih letih dokazalo, da ni sposobno urediti obratovanje brez škodljivih posledic za okolje in življenje ljudi v kraju. Imelo je časa in možnosti 13 let, pa se, kljub stalnim protestom, stanje ni izboljšalo. Edini način, da se ljudem v Ceršaku (in okolici) zagotovo zdravo življenjsko okolje, vredno človekovega dostojanstva, je, da novega OVD ne dobi. Birokratski mlini so očitno namerno tako počasni, da bi se ljudje naveličali, obupali. Pa ne bomo. CI in krajanje Ceršaka bomo izkoristili vse možnosti in poti, da se kompostarna zapre.

Zveza društev Moja Mura, nevladna organizacija, ki ima status delovanja v javnem interesu na področju ohranjanja narave, je vseskozi naša zaveznica in je oddala zahtevo za vstop v postopek kot stranski udeleženec že 28. 7. 2021. Pomagala nam je, da so zahtevo za vstop v postopek oddali tudi Ribiška zveza Slovenija (predvsem Boris Bezjak), pa Andreja Slameršek v imenu DPRS in člani CI kot fizične osebe. Reakcije s strani MOP oz. ARSO pa do danes še nobene. S sodelovanjem v postopku pridobitve OVD kompostarni v Ceršaku moramo dopovedati državi (MOP, ARSO), da zaradi obratovanja kompostarne živimo v nevzdržnih razmerah. Da nam je zdaj tega dovolj. Da je potrebno zapreti kompostarno.

Marija Janžek,
za CI proti kompostarni Ceršak
Foto: Mateja Ferik
Geografski inštitut Antona Melika

Podpirajmo lokalno in domače

Na Razvojni agenciji Slovenske gorice (RASG) že več let z različnimi promocijskimi akcijami in organizacijo dogodkov podpiramo domače ponudnike in spodbujamo lokalno samooskrbo. Že kar nekaj časa opažamo, da so tržnice prazne, zato smo se odločili pripraviti recept za oživitev tržnic in dvig lokalne preskrbe, pri čemer smo se povezali s Kmetijsko-gozdarskim zavodom Maribor. Pripravili smo projekt Na tržnico z Ovtarjem, kamor smo vključili in povezali ponudnike, občine, javne zavode in strokovne službe.

Že od poletja naprej ste lahko spremljali in tudi obiskali tržnične dogodke, ki so se odvijali tudi v občinah, kjer to ni običajen dogodek. Na iniciativo RASG se je v sodelovanju z matičnimi občinami povabilo k sodelovanju domače ponudnike in društva, manjkajočo ponudbo pa smo organizirali iz sosednjih krajev in organizirali tržnični dogodek. Uspešne dogodke smo do sedaj izvedli v Benediktu, Sveti Ani, Dupleku, Jurovskem Dolu, Sv. Andražu, Sv. Trojici, Cerkvjenjaku in na Zgornji Velki. Namen teh dogodkov je omogočiti lokalnim ponudnikom, da se predstavijo tudi izven svoje občine, hkrati pa želimo lokalno ponudbo približati tudi prebivalcem. Tržnica na Zgornji Velki je potekala ob krajevnem prazniku, pri organizaciji pa so nam pomagali Občina Šentilj in predstavniki Turističnega društva Klopotec. Na tržnici ste lahko tako kupili domače sadje in zelenjavo, čaje in zelišča, umetniške izdelke in izdelke domače obrti, različne vrste žganja in likerjev ... poskusili pa ste lahko tudi različne sorte vin in kaj prigriznili. Tržnica tako ni zgolj stičišče lokalne ponudbe, ampak je tudi družabni dogodek. Ugotovili smo, da je za organizacijo takšnih dogodkov potrebna zgolj volja,

Utrinek s tržnice na Zgornji Velki

zato je naša želja, da bi posamezne občine takšne dogodke organizirale tudi same, vsaj nekajkrat letno. Glede na odzive ponudnikov in vodstva občin lahko te dogodke ocenimo zelo pozitivno.

Lokalno ponudbo želimo povezati tudi z javnimi zavodi, ki imajo možnost, da določen odstotek hrane kupijo tudi pri domačih ponudnikih. Tako smo do sedaj obiskali večino šol v Slovenskih goricah, ki jim bo Zadruga Dobrina za spodbudo k uporabi lokalne hrane podarila zabožke z lokalnimi produkti, hkrati pa jim bomo omogočili tudi izobraževanje za uporabo e-kataloga, ki zajema pregleden sistem javnega naročanja za javne zavode. Po razgovorih z ravnateljmi in vodji javne prehrane smo ugotovili, da lahko še precej pripomoremo k poznavanju lokalne ponudbe in poenostavimo naročanje, zato bodo te aktivnosti zagotovo dobrodošle. Višji delež zdrave in domače prehrane v šolah se zagotovo odrazi tudi v spremembi strukture stroškov malice, zato verjamemo, da bodo tudi star-

ši razumeli, da najcenejše ponavadi ni tudi najboljše.

Pri vsem tem nam je v veliko pomoč Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor, kjer se je za sodelovanje izjemno angažirala Miša Pušenjak, ki nam je s strokovnimi nasveti in predavanji popestrila naše tržnice, hkrati pa za zimo pripravlja kar nekaj predavanj na temo zelenjadarstva in vrtičkanja. Udeleženci bodo lahko s pomočjo teh izobraževanj pridobili nacionalno poklicno kvalifikacijo za zelenjadarja, zagotovo pa bodo najbolj veseli njenih praktičnih nasvetov.

Verjamemo, da se bo osveščanje na različnih ravneh odrazilo tudi v višji ravni lastne pridelave hrane, v večji blagovni menjavi, predvsem pa v večji neodvisnosti od veletrgovcev. Če želimo, da se podeželje razvija in da denar ostaja v regiji, bomo morali podpirati lokalno in o tem ozaveščati tudi naše zanamce.

Danijel Zorko, RASG, d. o. o.

Kompostarna Ceršak, grozeča nevarnost!

Da moramo biti skrbni pri ravnanju z odpadki, je vsakomur jasno. Tudi, da potrebujemo podjetja, ki se s to panogo ukvarjajo, namreč namen takšnih podjetij je izboljšanje okoljskega stanja. Za vse ostalo, torej umestitev takšnega obrata v prostor, ki ne bi nikomur škodoval, ga okradel kvalitete življenjskega prostora ali celo nižal vrednost njegove nepremičnine ali pa preprosto onesnaževal okolje, pa je dolžna poskrbe-

ti lokalna skupnost, ki načrtuje umestitev v prostor in država preko zakonodaje in svojih služb. Naša okolijska zakonodaja je stroga in takšnih objektov, obratov, kot je kompostarna v Ceršaku, ob vodotokih, sploh pa na vodovarstvenih območjih ne dovoljuje. Zakonodaja nalaga, da posegi v okolje nikakor ne smejo poslabševati okoljskega stanja, kar za kompostarno Ceršak, ki je umeščena na otok na Muri, nikakor ne

moremo reči. Torej, kako je lahko prišlo do tega, da imamo v Ceršaku največjo depozicijo neskladnega komposta, ki prepogosto oddaja emisije nevzdržnega smradu in roje muh? Zagotovo ne zaradi spoštovanja zakonodaje. Otok, na katerem je kompostarna, ima status naravne vrednote (kot Postojnska jama, nikomur ne pride na misel umestiti kompostarne tja). Otok, na katerem leži kompostarna, je poplavno obmo-

čje z visoko stopnjo poplavne ogroženosti, ob Muri so nešteta črpališča pitne vode, ki oskrbujejo prebivalce SV Slovenije. Očitno odgovorne to ne nagovarja, jih pa bo, ko bo Mura prestopila svoje bregove, kot to naredi vsakih nekaj let. Takrat bodo enormne količine odloženega materiala končale v reki in ogrozile oskrbo s pitno vodo za več 10.000 prebivalcev. Takšno neodgovorno ravnanje kaže prepada med zakonodajo in tistimi, ki jo morajo uresničevati. Preprosto povedano, če greste s svojim vozilom na tehnični pregled in vam odgovorni »pogleda skozi prste«, ker vam ne delujejo zavore, je vozilo uradno tehnično vseeno izpravno. To pa zdaleč ne pomeni, da s takšnim vozilom ne boste imeli katastrofalne prometne nesreče. Isto je z omenjenim objektom v Ceršaku, le da so razsežnosti bistveno večje in da to ne zadeva le prebivalce Občine Šentilj pač pa širše. Zato leži odgovornost

Letalski posnetek kompostarne v Ceršaku na otoku reke Mure.

Fotografija Vir: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso

tudi na plečih občine, ki ima instrumente, da takšno ravnanje prepreči, prevzame del odgovornosti, istočasno pa pritisne na pristojno ministerstvo, da ukrepa. Izgovarjanje o pomanjkanju pristojnosti tukaj ni na

mestu. Gre za zaščito naših osnovnih virov – pitne vode!!!

Boris Bezjak,
podpredsednik Zveze društev Moja Mura

V Muzeju norosti, Trate se trese od aktivnosti

Dragi prijatelji Muzeja norosti, Trate, dragi bralci občinskega glasila. V zadnjem času sem se velikokrat skupaj razveselila z mnogoterimi od vas, ko smo skupaj ugotavljali, da ekipa in številni sotrudniki Muzeja norosti kljub številnim poskusom onemogočanja našega delovanja vztraja s svojim dobrim delom v gradu Cmurek, povečuje možnost njegovega dostopa in bogati skupnost. Muzeju norosti se odpirajo možnosti sodelovanja na drugačnih temeljih s svetoma zavoda Hrastovec oziroma upraviteljem gradu. Ob skrbi, iskanju rešitev, pobud in možnosti za dolgoročno delovanje in razvoj dejavnosti v kulturnem spomeniku na kate-rega bi morali biti ponosni vsi občani, še bolj pa njihovi predstavniki, smo, ko in kakor nam je to dopuščal čas covid-19, izvedli številne aktivnosti.

Tako kot vsako leto smo tudi letos izvajali študijske krožke. V bralnem krožku Prebiranja v Muzeju norosti že vse od leta 2014 promoviramo branje, prebiramo kakovostna literarna dela, usmerjamo k zanimivim, aktualnim temam, prepoznavamo lastne tabuje, ki jih presegamo v razpravljanju z drugimi udeleženci v krožku, se srečamo s pisatelji. Z raznovrstnimi dejavnostmi krožka Krepitev skupnosti smo tudi letos urejali, pospravljali, pripravljali in se veselili tradicionalnih dogodkov. Ustvarjalce umetnike in uporab-

Del ekipe MNT se je skupaj z nagrajencema ponosno in veselo nastavila objektivu

nike (ljudi z izkušnjo institucionaliziranosti) smo v okviru krožka Norost in ustvarjalnost 2.1 usmerili v prepoznavne elemente gradu in delali na tem, kako na osnovi teh pomembnih grajskih znamenitosti izoblikovati umetniške izdelke. Uresničili smo dve leti staro idejo krožka Živimo s kulturno dediščino Cmureka in naredili za ta prostor poveden spominek v obliki tabletk. Vse krožke ste obogatili udeleženci, ki razumete, da različnost uči in bogati. Študijske krožke in aktivnosti za povezovanje, pomoč in podporo ljudi z oviranostjo smo izvajali pod okriljem Andragoškega centra Slovenije in MIZŠ.

V naši sredini smo se zelo razveselili telovadk, ki se najmanj enkrat tedensko pridno razgibavajo v grajskem zavetju. Gospem, ki sicer niso več rosno mlade, je v njihovem tempu menda kar težko slediti.

Dame se rade se družijo tudi v ročnodelskem krožku, kjer izpod spretnih prstov nastajajo ljubki copatki, prtički, kape ... Vendar se njihovi cilji tukaj ne ustavijo, zmorejo, želijo in načrtujejo še veliko več.

V sodelovanju z Večgeneracijskim centrom Štajerska je bilo na gradu Cmurek organi-

zirano zanimivo in aktualno predavanje na temo duševnega zdravja.

Zgroženi nad dejstvom, da je tako rekoč v središču naše skupnosti potekalo trgovanje z ljudmi in v želji naučiti se odziva na tovrstne odklone, smo na grad Cmurek povabili predsednico Društva Ključ. V svojem predavanju je poudarila, da bi v Sloveniji morali slediti »skandinavski in zakonodaji nekaterih drugih evropskih držav ter jasno in učinkovito sankcionirati vse, ki se s stiskami drugih okoriščajo: v primerih prostitucije torej zvodnike, lastnike nočnih lokalov, tako imenovanih erotičnih masažnih salonov, trgovce in trgovke z ljudmi ter tudi vse stranke.« Ker je dejstvo, da nihče na pristane na izkoriščanje, ker bi si to želel, se moramo kot skupnost odzvati in se v primerih, ko zaznamo, da je nekdo izkoriščan, za pomoč in podporo obrnemo na Društvo Ključ ali policijo – lahko na katero koli postajo v državi.

V Regijskem centru za dezinstucionalizacijo, v gradu Cmurek je v okviru projekta Civic Europe, ki ga izvajata platformi MitOst in Sofia platform, financira ga Stiftung Mercator, zaposlena socialna delavka. To predstavlja redko možnost organizacije pomoči v skupnosti. Posameznikom, ki pomoč potrebujejo, se ni potrebno odpravljati v oddaljene centre socialnega dela temveč lahko pomoč poiščejo v domačem kraju. Na

projektu Iz institucij k ljudem, ki ga v okviru programa ACTIVE CITIZENS FOUND financirajo države Islandija, Lihtenštajn in Norveška, je v Muzeju norosti zaposlena kustosinja, ki številne posameznike in skupine naključnih ali najavljenih obiskovalcev, organiziranih skupin dijakov in študentov in druge vodi po številnih razstavah v gradu Cmurek. Osrednjo razstavo Neskončne Trate norosti tudi nadgrajujemo in načrtujemo otvoritev v pomladi 2022.

S SVZH smo se dogovorili, da očistimo in izpraznimo navlake tudi prvo nadstropje gradu. Mi smo pač tisti, katerim spoznanje, kako dober je občutek, ko je delo opravljeno, kako dobro dene zavedanje, da pomagaš ohranjati izjemen spomenik, ki je preživel že skoraj 900 let (!), da je dobro graditi skupnost skupaj, edino šteje.

In seveda, da šteje, potrjuje tudi priznanje prof. dr. Rajku Muršiču in režiserju Amirju Muratoviću, ki jima je bilo letos oktobra na krajevnem prazniku KS Zg. Velka podeljeno priznanje za leto 2020. Prof. dr. Muršič si je priznanje zaslužil, ker Trate raziskuje in spremlja njihov razvoj vse od 80-ih let 20. stoletja, in je na grad Cmurek je pripeljal strokovnjake s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in je prispeval pri zasnovi Muzeja norosti ter pri postavitvi stalne razstave z naslovom Neskončne Trate norosti. Amir

Muratović, režiser dokumentarnega filma o Muzeju norosti, Trate, je prekrasne podobe kraja, zabeležena pričevanja, predstavljen kulturni spomenik, vprašanje meje, jezika, kulture postavil v aktualen družbeno-zgodovinski kontekst. Dokumentarni film je zgodbo o Tratah, o ljudeh, ki so tod delali, živeli ali ustvarjali ponesel širom Slovenije. Kraj in širša skupnost pa smo pridobili še en odličen dokument časa.

Kot ste lahko prebrali, v gradu tako kar brbota od različnosti življenj in številnih aktivnosti. Zagotovo smo kaj tudi izpustili. In ker se bodo še vedno našli nekateri, ki menijo, da je grad potrebno prodati, naj spomnim, da takšna praksa v kraju že obstaja, da pa nikakor ne predstavlja rešitve. Ozrite se na za izjemno grajsko kaščo, mlin in Novi Kinek.

Zato nam ne zamerite, če smo zavihali rokave. Raje se nam pridružite.

Pišite nam na info@muzejnorosti.eu, nas spremljajte na FB <https://www.facebook.com/norostnameji/> in spletni strani <https://www.muzejnorosti.eu/>.

Darja Farasin, mag. medn. in dipl. študij,
predsednica sveta zavoda
Muzej norosti, Trate
Foto: Irena Romih

Zaznamovano otroštvo

Mirko Ploj, naš krajan, je svoje otroštvo preživel v Šomatu, popisal pa v spominih v svoji avtobiografski knjigi – ZAZNAMOVANO OTROŠTVO. Knjigo je izdal letos v samozaložbi. Poleg svoje življenjske poti je v njej, zgodovinsko in poznavalsko, opisal tudi kraje, ki so povezani z njegovim otroštvom, od Šomata, Vranjega Vrha, Sladkega Vrha do Marije Snežne na Zgornji Velki. Odlično spremno besedo je na-

pisal Mirkov učitelj, Tone Partljič. Avtor je svojo delovno dobo oddelal kot miličnik in pozneje policist na širšem mariborskem območju. In ker je v vsakem človeku tudi nekaj pesnika, celo v miličniku – plavem angelu, kot zapiše Tone Partljič, je avtor na koncu knjige dodal tudi nekaj svojih pesmi. Knjigo je že predstavil v okviru Skodelice besed v Knjižnici v Šentilju.

Zanj kraj Šomat ostaja navzven navidezno miren, odmaknjen in neznan. Če je novinarjevo pero po sili razmer kdaj zapisalo vas Šomat med novice črne kronike, pa tega pisateljevo v literarna dela ni nikoli

zabeležilo. Čeprav pravijo, da leži kraj Šomat bogu za hrbtom in je umeščen tam, kjer je vsemogočni s prazno vrečo mahal, je za Marka to lep in izjemno bogat kraj. Bil je tudi od oblastnikov in posvečenih pozabljen kraj, pa je kljub vsemu Marko doživel v njem veliko lepega in nepozabnega ter tudi veliko gorja. Četudi je na koncu sveta in ga marsikdo ne zna umestiti na zemljevid naše države, se Marko rad vrača v ta majhen in nepoznan slovenjgoriški kraj, kraj svojega otroštva in svoje mladosti. Na vsakem koraku ga namreč znova in znova spremljajo nešteti spomini.

Za Mirka je bil in ostaja Šomat izjemen kraj. Njegove oči so ga videle slikovitega in barvitnega, kot bi ga narisal največji slikar. Tu je preživel svoje otroštvo, svojo mladost. Tu je imel mamo, sestre in brate. Tu se je družil s prijatelji, sošolci in znanci. Tu je gledal za prvimi svojimi simpatijami, prvič začutil metuljčke v trebuhu, prvič poljubil dekle in ji povedal, da

Foto: Vasja Šabeder

jo ima rad. Tu se je tudi prvič zaljubil in še hitreje odljubil. Tu so ostali spomini njegovega otroštva in mladosti, ki so ga zaznamovali.

Vsebino knjige pa je na kratko najbolj slikovito predstavila lektorica Katarina Faganel z naslednjimi besedami: Zaznamovano otroštvo je pretresljiva, a hkrati hudomušna in pronicljiva življenjska pripoved in izpoved danes

upokojenega mariborskega policista Mirka Ploja. V njej se podamo na pot pubca Marka, od njegovih najzgodnejših let preko trnovih etap in skozi temne predore v svetlo prihodnost. Z večnim optimizmom ter opogumljajočimi in celo prešernimi povedmi nas nenehno opogumlja in opominja, da se zavemo darov življenja, s katerim pogosto nismo zadovoljni. Pehanje za vedno

več, nezadovoljstvo in površni medsebojni odnosi nikakor ne vodijo v srečo, nam sporoča Marko. Ali kot v spremni besedi izvrstno povzema njegov nekdanji učitelj Tone Partljič: Knjiga ni le dokument nekega časa in krajev in konkretne družine, je več, je neko tiho človeško zadoščenje in pomirjenje (in prav nič krščansko) – odpustčanje.

Zato priporočam, da vzamete njegovo knjigo v roke in jo preberete. Ker je knjiga izdana v samozaložbi, jo lahko dobite pri avtorju.

Mag. Vladimir Maher,
podžupan Občine Šentilj

Farni praznik s snežniškim tednom pri Mariji Snežni 2021

Snežničina nedelja – sejem bil je živ ...

Turistično društvo Klopotec Zgornja Velka, Etno kulturno društvo Snežna in Župnija Marija Snežna, ob podpori Občine Šentilj so bili organizatorji dogodkov v okviru tradicionalnega farnega praznika snežničina 2021, ki so se zaključili na snežniško nedeljo. Trideset navdušencev se je nekaj dni pred pričetkom praznovanja lotilo starodavne tradicije – pletenja vencev iz žingrla in z njim okrasilo farno cerkev, ki je posvečena Mariji Snežni in je bila leta 2009 razglašena za romarsko. Ob cerkvi je obnovljen vodnjak, na katerem lahko preberemo verze tukaj rojenega pesnika **Toneta Kuntnerja**: »Ne boš odšel lačen, ne boš odšel žejen, človek popotni z Marije Snežne. Tu se nauži- ješ lepote in mira, napiješ resnice iz čistega vira,« na kar so domačini zelo ponosni.

Viktor Vajngerl iz Etno društva Snežna pa je bil tisti, ki je pripeljal glasbene goste.

Zadnji sobotni večer v juliju je na idilični lokaciji v Sladkem Vrhu minil ob zvokih uglasbene poezije priljubljene kantavtorice **Ditke** (Ditka trio) iz Koroške, ki je otvorila letošnji farni praznik snežničina. Priljubljena Korošica, ki za konec poletja pripravlja presenečenje skupaj s Ferijem Lainščkom, pa je navdušila občinstvo tudi pri brodu na Muri. Uvod v glasbeni večer sta popestrila duo **Janja Kraner in Žiga Novak** iz sosednjega Jakoba.

Prva avgustovska sobota je minila v znamenju koncerta slovenske glasbene legende **Ota Pesnerja** s pianistom, ki je na slovenski glasbeni sceni že več desetletij, izdal je več kot 40 zgoščenk. Naj spomnimo le na nekaj njegovih največjih uspehov: 1971 zmagovalec Slovenske popevke, leta 1979 in 1980 zmagovalec festivala Melodije morja in sonca, z legendarnimi

New Swing Quartetom je prepotoval ves svet, ob 45. obletnici glasbenega delovanja pa je izšla njegova biografija ... in navdušil je tudi občinstvo, ki je zapolnilo letni oder na Zg. Velki, kjer je nastopal prvič.

Sredi tedna so v župnišču gostili Korošče z duhovnikom **Leopoldom Koratom**, ki je daroval sv. mašo, obiskali pa so tudi Methansovo hišo z muzejem in galerijo. V krajevni hiši so v tednu prireditev gostili motivacijskega govornika **Andreja Pešca**: »Ženske so z Lune, moški so z Marsa«. Ves čas prireditev je bila v Poročni dvorani na ogled 2. samostojna likovna razstava **Nade Tomažič**, članice likovne sekcije KUD Gabrijel Kolbič Zg. Velka, ki so si jo ogledali številni ljubitelji te zvrsti umetnosti.

Zaključek prireditev je bil na snežnično nedeljo s svečano sv. mašo, ki sta jo daro-

vala domači župnik **Boštjan Lenart** in g. **Anton Furer**, ob tem pa je izšla tudi knjižica Šopek živih snežniških korenin. Avtor knjige g. Lenart jo je razdelil v tri tematske sklope; zapisal je zgodbe najstarejših faranov, pridige pok. zlatomašnika Franca Časla in novejšo kroniko. »Snežničani smo trdoživni ljudje. Mnogim so življenje prekalile težke življenjske preizkušnje, a vendar smo vedno ostali pokončni in trdno predani svojemu kraju. Prisluhnite tem zgodbam in boste spoznali, da je Marija Snežna res storila čudež. Marija Snežna je mističen kraj naše dežele, kot ga opisuje naš rojak pesnik in igravec Tone Kuntner v svojih delih,« pa je v uvodniku knjige zapisal umetnik **Leopold Methans**.

Po maši se je na trgu odvijala tradicionalna snežniška nedelja s pestrim sejmskim dogajanjem, ki vsako leto privabi množico obiskovalcev in romarjev od blizu in daleč. Tudi šentiljskega župana **Štefana Žvaba** in podžupanjo **Lidijo Šarić**, ki podpirata tradicijo takih dogodkov, je bilo videti. Člani domačega PGD so organizirali srečelov za potrebe delovanja društva, trlo

Na snežnici vsa leta tudi kulturnika Koren

se je kramarjev, od suhe robe do lectarjev, sejmski utrip pa je s svojo harmoniko popestril ljudski godec **Ratek**. V vroči in sončni nedelji so se ljudje pomikali med stojnicami, pokramljali, si privoščili hladnega piva in v njih je bilo čutiti radost. Ko se je nedelja prevesila v popoldan, se je začela velika vrtna veselica z ansamblom Šestka, organizatorji pa so poskrbeli tudi

za možnost hitrega testiranja na covid-19. In leto se bo hitro obrnilo, ko bo pri Mariji Snežni, ki leži na nadmorski višini 403 m in je najvišji vrh Slovenskih goric ter nudi čudovite razglede daleč naokoli, zopet zvonilo in vabilo na snežnico 2022.

Anita Kirbiš

2. srečanje družine Pohorec

Družina je tam, kjer se življenje začne in se ljubezen nikoli ne konča

Na pobudo nečakov in nečakinj se je 28. avgusta 2021 ob lepem sobotnem popoldnevu zbralo veliko število članov družine Pohorec pri gasilskem domu na Sladkem Vrhu.

Poti nas družijo in ločujejo, ljudje se spoznajo, razidejo, a nikoli ne pozabijo. Je obdobje otroštva, mladosti, zrelosti in vsem skupni spomini ter priložnosti, da jih proslavimo.

Na srečanju se je zbralo okrog 90 članov velike družine med njimi tudi še 6 živečih od 18 članske družine Rudolfa in Ivane in Pohorec.

V kolikor bi se lahko vsi udeležili tega srečanja, bi nas bilo po tem kolenu okrog 300 članov družine. Ob srečanju je bilo poskrbljeno za dobrote in za vsakega udeleženca po en cvet, s katerim smo v krogu zaplesali in jih skupaj zbrali v aranžma, ki smo ga naslednji dan nesli mami in očetu na grob.

Presenečenje tega srečanja je bil obisk voditeljice televizijske oddaje Ujemi sanje,

Tatjana z glasbenim gostom, ki nam je popestril popoldne z glasbo.

Srečanje je bilo zelo srčno in je našo družino še bolj povežalo, tako da to nepozabno srečanje postane tradicionalno vsako zadnjo soboto v mesecu avgustu.

Hvala organizacijskemu odboru: Jasmi-

ni, Petru, Silvu, Valentini, Katici in Karlu za enkratno pripravo srečanja, prav tako tudi uredniku in snemalcu TV oddaje Ujemi sanje – Danilu Pohorcu.

Ivanka Polanec

Foto: Valentina Ošlovnik

Prva mednarodna likovna kolonija Rdečega križa OZ Maribor v Punatu 2021

V mesecu avgustu 2021 je potekala prva tridnevna mednarodna likovna kolonija v Punatu na otoku Krku. Pobudnik zanjo je bil podpredsednik Območnega združenja Rdečega križa Maribor Stanislav Žebela. Strokovno vodstvo likovne kolonije pa sta prevzela Ivo in Marinka As iz Sladkega Vrha.

Kolonija je potekala v mladinskem letovišču Frankopan, ki je last RKS-OZ Maribor. Sodelovali so slikarji iz Slovenije, Hrvaške in Nepala.

V prečudovitem ambientu in okolju ter pozitivnem in prijetnem vzdušju je nastalo osemdeset umetniških del, ki so bila v celoti podarjena Rdečemu križu za humanitarne namene.

Ob praznovanju visoke, 140. obletnice obstoja in delovanja Rdečega križa Maribor, bo konec novembra v Kazinski dvorani SNG Maribor potekala svečana prireditev z dobrodelno dražbo prav teh umetniških slik, ki so bile ustvarjene poleti v Punatu.

Območno združenje RK Maribor bo z zbranim denarjem poskrbelo za izboljšanje bivalnih prostorov v Punatu in s tem omogočilo otrokom še lepše in prijetnejše letovanje.

Veliko dobre volje po opravljenem delu

Hvala vsem in vsakemu posebej, da ste bili del velike zgodbe, ki se bo nadaljevala v letu 2022.

Stanislav ŽEBELA,
podpredsednik RKS-OZ MARIBOR
Foto: Ivo As

Stanovanja in skrito brezdomstvo na podeželju

Stanovanje kot pravica in osnovna življenjska nuja

Pravica do stanovanja je ena temeljnih človekovih pravic vsakega človeka. Vsi rabimo najbolj osnovno streho nad glavo, ki pa v sedanjem obdobju ne pomeni zgolj strehe nad glavo.

Je osnovna potreba, da imamo svoj prostor, kamor lahko pridemo, imamo svoj mir, si lahko spočijemo, lahko si operemo obleko, pripravimo hrano, si lahko opremimo, kot si želimo, lahko shranimo svoje osebne stvari, sprej-

memo obiske, se počutimo varne. Ni mogoče hoditi na delo, v službo brez urejenega stanovanja, kot ni mogoče doseči skrbeti za svoje zdravje, okrevati, se psihično dobro počutiti brez urejenega stanovanja. Stanovanje nam omogoča tudi, da imamo urejeno stalno bivališče, ki je pogoj za ureditev osnovnih statusnih razmerij, zdravstvenega zavarovanja, bančnega računa, sklepanje pogodb, ureditev osnovnih statusov in pravic. Nam omogoča pogodbeno moč v družbi.

Predvsem pa nam stanovanje omogoča tudi, da imamo dom, da smo v svojem domu sam svoj gospodar, to pomeni, da imamo vpliv nad svojim življenjem.

Potreba po stanovanjih v različnih življenjskih obdobjih

Potrebo po ureditvi in pomoči pri ureditvi stanovanja imamo v različnih življenjskih obdobjih različno. Prav tako imamo v različnih življenjskih obdobjih različne zmožnosti in kompetence, da si lahko uredimo stanovanje sami, s

pomočjo bližnjih ali za ureditev rabimo pomoč države, občine, strokovnih služb. Če se ozremo po ljudeh, ki rabijo pomoč pri ureditvi stanovanja, so to najbolj pogosto mladi, ki se osamosvajajo, mlade družine, mladi, ki so živeli v rejniških družinah in se nimajo kam vrniti, ženske, ki živijo v nasilnih odnosih, ljudje s težavami v duševnem zdravju, ljudje z ovirami, stari ljudje.

V Muzeju norosti smo se v okviru Regijskega centra za dezinstucionalizacijo, projekta Civic Europe, ukvarjali predvsem z ljudmi, ki so na robu vstopa v institucijo in si želijo ostati doma, sami ali s pomočjo drugih skrbeti zase ali so se preselili iz institucij.

Nepričakovano smo naleteli na dokaj pogost pojav skritega brezdomstva, ko ljudje nimajo urejenega stanovanja, stanovanjskega razmerja, urejenega stalnega prebivališča oziroma celo živijo v ogrožujočih razmerah.

Hkrati pa si vsi ljudje želijo živeti in ostati v svojem domačem okolju, kjer so živeli dolga leta, vse življenje, imajo mrežo ljudi, sorodnikov, prijateljev, znancev, poznajo poti, kjer so hodili, imajo urejenega zdravnika. To pomeni, da si ne želijo preseliti v institucijo, v dom za stare, čeprav je nov.

Za ljudi, ki so že imeli izkušnjo z različnimi institucijami ali so pragu vstopa, je ureditev stanovanjske politike, tako na ravni občine, kot tudi države izjemnega pomena. Prav tako je že dolgo znano, da do zdaj še nimamo ustreznih ureditev, da bi lahko pomagali ravno tem ljudem, ki najbolj drsijo v brezdomstvo, ogrožujoče rešitve za njihovo življenje ali v institucionalne rešitve proti svoji volji in želji.

Področja dolgotrajne oskrbe in dezinstucionalizacije, ki zavezujejo tudi Slovenijo, sta močno povezani tudi z ureditvijo ustreznih stanovanjskih struktur, prehodnostjo stanovanjskih oblik do končnega cilja, samostojnega življenja z lastnih najemnim razmerjem in zagotovljeno pomočjo v obliki storitev. To pomeni, da imamo urejene stanovanjske zmožnosti za prehodne, krizne razmere, ko nekdo rabi hiter umik, ko se iz bolnišnice nima kam vrniti, ko se mora umakniti od doma zaradi nasilja, do dolgoročnih stabilnih, varnih rešitev, da nekdo ni v stalni negotovosti, kdaj bo izgubil stanovanjsko pravico.

Ljudje na podeželju, njihove potrebe, želje so in morajo biti izenačene s po-

trebami in željami ljudi v urbanih središčih, večjih mestih. Seveda vemo, da stanovanj primanjkuje povsod tako v mestih kot tudi na podeželju, v manjših občinah.

Vemo, da rabimo ustrezno stanovanjsko politiko tudi za najbolj ranljive ljudi, za ljudi, ki so upravičenci do dolgotrajne oskrbe ali so v procesih dezinstucionalizacije.

Socialnovarstveni zavodi, javne službe – socialnovarstveni programi – nevladne organizacije kot soustvarjalci skupnih rešitev

Izkušnja desetletij po drugi svetovni vojni nam je dala določene rešitve, ki še vedno obstajajo. Imamo večino velikih socialnovarstvenih zavodov, ki so na podeželju, izven urbanih središč. Imamo določene socialnovarstvene programe, nevladne organizacije, ki so v glavnem v večjih mestih, na podeželju jih skoraj ni. Obenem je vse bolj razširjena praksa, da določen delež ljudi iz socialnovarstvenih programov na koncu pristanejo v institucijah, čeprav si tega ne želijo.

Hkrati imamo zelo slabo razvito prakso skupnega dela, skupnega iskanja in izvedbe možnih rešitev, ki so v skladu z željami ljudi, pomenijo dobre rešitve za ljudi. Zelo hitro se oprimemo omejenih pristojnosti, ki so razlog prej za to, da nekaj ne naredimo, da človeku, ki rabi ne pomagamo. Moralo pa bi biti ravno obratno. Ker zakonodaja zavezuje občine, da so dolžne plačevati oskrbo ljudem, ki so v institucijah in nimajo zadosti lastnih sredstev za plačilo, je že utečena praksa, da rešujejo stanovanjski problem tudi z odhodom ljudi v institucije. Z urejeno stanovanjsko politiko pa bi lahko reševali neurejene stanovanjske potrebe občanov v svojem okolju, kar bi bil tudi nižji strošek za občino, hkrati pa bi bile rešitve v skladu z željami občanov.

Kako se lotiti ureditve potrebe po stanovanjih?

Dejavnosti in ukrepe bi lahko razdelili na večstopenjske korake, za ureditev ustreznih odločitev imamo različna časovna obdobja. Vsekakor vemo, da se moramo lotiti ureditve področja stanovanj čim prej, takoj. Slovenija je imela in še ima določena sredstva, namenjena za gradnjo novih stanovanjskih struktur v projektih dezinstucionalizacije. Tudi izkušnja zadnjih dveh let z epidemijo nam je pokazala, da so samostojne, manjše

bivalne rešitve bistveno bolj varne za ljudi kot veliki zavodi, domovi. Za boljše počutje ljudi, za razvijanje tolerance in solidarnosti je prav tako bolje, da živimo skupaj različni ljudje, mladi, stari, ljudje z ovirami. To pomeni dolgoročneje načrtovanje v prihodnje.

Imamo pa tudi ljudi, ki potrebujejo stanovanjsko rešitev hitro, takoj, nujno. V teh primerih pa se moramo odzvati takoj in urediti stanovanje v najkrajšem možnem času. Zima je velikokrat usodna za zdravje ljudi in še močnejša spodbuda, da je treba pristopiti k ureditvi takoj. V vsakem lokalnem okolju imamo določeno število praznih stanovanj, zapuščenih hiš, ki so že dlje časa nezasedene in jih je možno zapolniti. S tem preprečimo institucionalizacijo, odhod ljudi v institucije. Praksa, da z odhodom ljudi v institucije rešujemo stanovanjski problem, je pogost pojav v Sloveniji. Čeprav nam smernice Evropske unije narekujejo ravno obratno, preventivne dejavnosti, ki preprečujejo institucionalizacijo.

Tudi socialnovarstveni zavodi bodo morali, če bodo dobili sredstva za gradnjo novih bivalnih struktur, nameniti preventivni dejavnosti, pomoči in sodelovanju pri reševanju stanovanjskih rešitev za ljudi, ki ne želijo biti stanovalci zavoda ali doma. To pomeni razvijati kombinirane stanovanjske rešitve in izvajati storitve pomoči in podpore za ljudi v lokalnem okolju. Le tako bomo lahko verjeli in zaupali, da je proces dezinstucionalizacije pravilen, da ne bodo v manjših bivalnih stanovanjskih enotah nastajale nove, male institucije. Hkrati imamo v lokalnem okolju zelo močan potencial ljudi, ko so se ljudje sami organizirali in pomagali soobčanom v prehodnem času, ko so ljudje iz lokalnega okolja nujno in takoj rabili vsaj začasno urejen stanovanjski problem. Da ima čas in pogoje, da si ureja dolgoročnejšo rešitev.

Vse te strukture, javne službe, ljudi iz skupnosti, neformalna, formalna združenja je treba povezati skupaj, v skupno ustvarjanje osebnih rešitev, konkretnih življenjskih situacij ljudi. Samo tako lahko pridemo do dobrih rešitev za ljudi, do izboljšanja kvalitete življenja in tudi zdravja ljudi.

*Simona Ratajc, univ. dipl. soc. del.,
koordinatorka RCDI,
Zavod Muzej norosti, Trate*

Ambulanta družinske medicine Urška Ferk

Dnevno lahko sledimo vse težjim razmeram v zdravstvu, skrb za zdravje je prisotno bolj kot kdaj koli, veliko je nezadovoljstva glede delovanja našega zdravstvenega sistema. Epidemija covid-19 se je globoko zarezala v naš vsakdan, odkrila je veliko neznank in prinesla mnogo grenkih spoznanj, ki vlivajo še dodatno nezaupanje v naš zdravstveni sistem.

Marsikaj se je spremenilo, čakalne vrste so vse daljše, dostop do osebnega zdravnika pa marsikje nemogoč. In ko v številnih ambulantah telefoni zvonijo v prazno, je pri nas, v Sladkem Vrhu, še vse »po starem«. Prav zato želim v imenu mnogih krajanov izpostaviti našo ambulanto družinske medicine dr. Urške Ferk. V vsesplošnem pomanjkanju družinskih zdravnikov imamo v Sladkem Vrhu prav nasprotno zgodbo. Naša ambulanta je svetla izjema v teh težkih covid časih, saj celotno zdravstveno osebje deluje

usklajeno in prijazno, predvsem pa pacientom vedno dosegljivo. Naš klic nikoli ne ostane neslišen, vedno se najde termin za obisk zdravnika. Zato je prav, da se spregovori o tem, saj je naša ambulanta najsvetlejši zgled družinske ambulante, ki se trudi obravnavo bolnikov dvigniti na kar najvišjo možno raven. S svojim delom in odnosom do pacientov nam tim ambulante vliva optimizem in krepi zaupanje v zdravstvo.

Zdravnica Urška Ferk je dejansko »naša«. Svoje paciente sprejema z zavzetostjo in srčnostjo. Za slehernega izmed nas si vzame čas, nam prisluhne, pomaga, potolaži in seveda s svojo strokovnostjo vliva zaupanje v ozdravitev. Občutek, da bomo pravočasno in pravilno usmerjeni v nadaljnje preiskave, je neprecenljiv. Pacienti smo hvaležni za tople besede, človečnost in zavzetost celotne zdravstvene ekipe. Vsej ekipi želimo mnogo uspehov na njeni strokovni poti.

Verjamemo, da je med nami še veliko zdravnikov, na katere smo lahko ponosni, hvaležni smo, da je med njimi prav naša zdravnica, naša Urška, ki kljub vsem oviram v našem zdravstvu še vedno zmora in želi na prvo mesto postaviti bolnika in narediti najboljše zanj.

Urška Ferk je zdravnica z veliko začetnico in velikim srcem.

*V imenu hvaležnih pacientov zapisala
Sonja Šiker*

Zaključek Beach Lige 21

V soboto, 25. 9. 2021, je na igrišču Športnega in kulturnega društva Selnica ob Muri potekal zaključni turnir občinske lige v odbojki na mivki. Ekipe so se od

meseca maja ob nedeljah srečevale na treh igriščih v Občini Šentilj in na igrišču Sv. Ane ter se borile za vstop v finalni turnir. Tako se je na nanj uvr-

stilo 11 od 15 prijavljenih ekip. Turnir so zaznamovali znoj, tekmovalnost in borbenost. Slednjo je najbolj izkazal Nejc Nerat, ki si je priboril naziv najbolj borbenega igralca. Medsebojni obračuni so bili neizprosni, za gledalce pa izredno zanimivi. Ekipe so se pomerile v sistemu dvojne eliminacije, kjer se je ekipa Pivo Power (Mitja Ferk, Jure Neudauer in Damjan Ploj) po nekaj začetnih težavah prebila vse do finala ter se pomerila z ekipo Nema (Martin Adler in Nejc Nerat) in zmagala. S tem je obranila naslov najboljše ekipe, Jure Neudauer pa je postal MVP. V tekmi za tretje mesto sta se pomerili ekipi Zadne tace (Tomaž Kitel in Michel Nikl) in DG (Martin Ferk in Vid Štuhec). Po napporni tekmi sta slavila predstavnika DG. Finalnega turnirja ne bi mogli izpeljati brez sponzorjev, ki so nam omogočili, da igralci niso bili ne lačni ne žejni in so domov odšli z lepimi nagradami. Zato sponzorjem: Pošta Slovenije, Adi logistika, Okrepčevalnica CaliMery, Simens, Okrepčevalnica Expres Gril, Paloma, Henkel, Messner, Innofreight, RedBull,

Ekipe Pivo Power z organizatorji, Foto: Sara Nikl

Foto: Fotodaka

Pivovarna Laško, Union, Heineken, Julius Mein, Bar Klavdija, Športno društvo Sv. Ana in Fotodaka še enkrat hvala. Zahvaljujemo pa se tudi Občini Šentilj, ki z investicijami v šport omogoča tovrstno dogajanje. Vse zainteresirane rekreativne igralce odbojke na mivki vabimo, da se nam pridružite v Beach Ligi 22.

Sara Nikl,
Športno in kulturno društvo
Selnica ob Muri

Nastja Germ – državna prvakinja v skokih na veliki prožni ponjavi

Učenka 6. razreda OŠ Sladki Vrh **Nastja Germ**, članica Športnega društva Šentilj in članica državne reprezentance mlajših kategorij, je v letu 2021 na športnem področju dosegla največ, kar se lahko na domačih tekmovanjih doseže v kategoriji mlajših deklic. Osvojila je naslov državne prvakinje v skokih na veliki prožni ponjavi, ki je bilo 19. 06. 2021 v Murski Soboti. K temu naslovu je dodala še drugo mesto v skupnem seštevku Pokala Slovenije, tretje mesto na odprtem prvenstvu Renč in drugo mesto na odprtem prvenstvu Bežigrada.

V letu 2020 zaradi epidemije žal ni bilo tekmovanj, ni bilo rednih treningov. Od oktobra do februarja 2021 je bila popolna prepoved treningov, kasneje so bili treningi dovoljeni z omejitvami. V Šentilju ni mogla trenirati celo šolsko leto, tako da je morala to nadoknaditi z dvema odhodom na teden v Mursko Soboto, kjer se je lahko pripravljala na tekmovanja.

Trenutno so razmere glede treningov boljše, Nastja trenira s svojim trenerjem Sebastijanom Štrausom v svojem matičnem društvu dvakrat na teden, enkrat tedensko pa se vozi na dodaten trening v

Mursko Soboto. Do konca leta jo čaka še državno prvenstvo v akrobatiki.

V letu 2022 Nastja prestopi v kategorijo starejših deklic, ki imajo drugačne vaje s težjimi skoki, katerih se že pridno uči. Njena želja za naslednje leto je, da se poleg domačih tekmovanj udeleži vsaj ene mednarodne tekme v skokih na veliki pro-

žni ponjavi.

Ob podpori staršev, prijateljev, šole in v tem letu tudi fundacije Luke Dončiča »URESNIČIMO SANJE«, se ji bodo želje vsekakor uresničile.

Danijel Štraus,
dipl. trener športne gimnastike

Svetovno prvenstvo v kegljanju

V avgustu 2021 se je v Sloveniji odvijalo svetovno prvenstvo v kegljanju, in sicer kadetsko (U18) in mladinsko (U23) ter svetovni pokal za U14.

V maju 2021 smo začeli z izbiro kandidatov in kandidatke za kegljaško reprezentanco. Vabilo med kandidate sta iz

našega Kegljaškega kluba Ceršak prejela tudi **Matic Ferk** (kadet) in **Ama-deja Ferk** (kadetinja).

V maju 2021 so se petdnevne kondicijske priprave realizirale v Kopru. Prvih 5 dni so kondicijske priprave imele

mladinke in kadetinke, naslednjih 5 dni pa so še bolj intenzivne priprave imeli mladinci in kadeti. Kot pomočnica kondicijskemu trenerju in profesorju Bojanu Bajcu sem na teh pripravah vodila relaksacije na osnovi vodenega avtogenega treninga. Kot selektori-

Amedeja Ferk, Jasmina Erjavec in Matic Ferk

ca ženske kadetske reprezentance pa sem hkrati opazovala in spremljala vse kandidatke za kadetsko reprezentanco. Nekaterih kandidatov in kandidatke na teh pripravah ni bilo zaradi šolskih

obveznosti, med katerimi sta manjkala tudi kandidata iz KK Ceršak.

V juniju 2021, ob koncu šolskega leta, pa smo začeli s skupnimi (kadeti in ka-

detinje) vikend treningi na kegljišču v Kranju. Za ta namen sem vsem mojim kandidatkam pripravila vadbeni program treningov za vsak dan do SP 2021. V sodelovanju z njihovimi klubskimi trenerji so se ti vadbeni programi prilagajali vsaki kandidatki posebej.

Kot klubska trenerka pa sem se danega vadbenega programa držala tudi pri Amedeji in pri Maticu. Dejansko smo veliko trenirali, kar pomeni, da smo poleg treningov na kegljišču imeli še obiske v fitnessu, kjer smo krepili mišice in delali vaje za moč. Edini prosti dnevi so bili četrтки in nedelje, ti dnevi so bili namenjeni regeneraciji in sproščanju.

Matic in Amedeja nista nikoli manjkala na treningu, bila sta vztrajna in se s svojimi vikend kegljaškimi nastopi na skupnih treningih borila za mesto v reprezentanci. Kot selektorica kadetinj sem spremljala vse kandidatke iz tedna v teden. V začetku avgusta smo

Ženska kadetska reprezentanca s srebrnimi medaljami

imeli zadnji skupni trening in hkrati izbor 6 kandidatov in 6 kandidatk za kadetsko reprezentanco, zato je polovica kandidatov in kandidatk odpadlo. Med njimi sta bila tudi Matic in Amedeja.

Matic in Amedeja sta v avgustu bila prosta treningov in koristila zaslužen počitek in dopust. Moje obveznosti pa so se z izbranimi kadetinjami nadaljevale.

Na svetovnem prvenstvu ob koncu avgusta, ki je trajalo 6 dni, so se kade-

tinje odrezale zelo uspešno, saj smo kot ekipa zasegle odlično 2. mesto in postale svetovne podprvakinje. Za las nam je ušla zlata medalja (za 7 kegljev), ki so jo osvojile hrvaške reprezentantke. V disciplini sprint in tandem se žal nismo uvrstile na stopničke, v posameznih finalnih nastopih pa je reprezentantka Špela Kunčič osvojila 3. bronasto mesto. V kombinaciji (seštevek ekipnega in posameznega nastopa) pa je Iris Zoran stala na drugi stopnički. Osvojila je srebrno medaljo in postala svetovna podprvakinja v kombinaciji. Svetovna prvakinja je hrvaška

reprezentantka Amela Nicol Imširović.

Tako se je zame več kot uspešno končalo svetovno prvenstvo, moje obveznosti v klubu pa se nadaljujejo, saj nas z mladimi čaka še veliko državnih prvenstev, ker se je s septembrom kegljaška sezona tekem že pričela.

Jasmina Erjavec,
trenerka KK Ceršak,
selektorica kadetske ženske reprezentance

Združitev je rešitev

»Združitev je rešitev«, bi lahko bil slogan združitve NK Šentilj in NK Paloma. V mesecu juniju nam je po dolgih letih uspelo še pred časom nemogoče. Izbrisali smo meje in po veliko sestankih prišli do dogovora in izbrali nov UO, kjer enakovredno odločamo člani iz Šentilja in Sladkega Vrha. Zavezali smo se, da bomo skrbeli za celovit razvoj nogometa v naši občini in da se bo nogomet igral še naprej tako v Sladkem Vrhu

kot Šentilju. V zadnjih letih je bilo sodelovanje slabo, kluba sta se težko dogovorila za prestopne igralcev, zato danes nekateri mladi igralci igrajo v sosednjih klubih, kjer lahko sestavijo selekcijo, trenirajo s svojimi vrstniki in imajo boljše pogoje za razvoj. To želimo spremeniti. Naši največji in najbolj ambiciozni cilji so usmerjeni v nogometno šolo, kjer želimo ponuditi otrokom kvalitetno vadbo, primerljivo oz. boljšo, kot jo

ponujajo okoliški klubi. To je najmanj, kar si otroci zaslužijo. Z izdelanim strokovnim programom dela, izšolanim domačim trenerskim kadrom in kvalitetnim delom pa povečati število vadečih otrok ter jim tako omogočiti napredek in razvoj na poti do članskega nogometa. Obenem pa želimo razbremeniti starše, da otrok ne bo več potrebno voziti na treninge v oddaljene kraje, ampak bodo enake ali še bolj kvalitetne vadbe otroci deležni v svojem okolju. Trenutno imamo v tekmovalnem sistemu 6 selekcij in 3 vadbene skupine v vrtcu, skupaj več kot 100 otrok. Članska ekipa še naprej tekmuje pod okriljem Medobčinske zveze Maribor, veteranski ekipi pa še naprej igra v obeh krajih. Zavedamo se, da smo na začetku poti in da bo potrebno za kvalitetno nogometno šolo še veliko dela in odrekovanja, predvsem pa strokovnega znanja. Ob tej priložnosti bi se radi poleg članov obeh društev zahvalili vsem, ki so vizijo združitve kluba v naši občini podprli. Zahvaljujemo se županu g. Štefanu Žvabu, občinski upravi, predsedniku komisije za šport g. Marjanu Pojbiču, članu uprave Paloma, d. d., g. Jerneju Tovšaku, da je prepoznal našo zgodbo ter kar je najpomembnejše – velika hvala staršem otrok. Zahvaljujemo se tudi vsem akterjem, ki so v preteklih letih ohranjali nogomet v Sladkem Vrhu in Šentilju. Vabimo vse, ki bi želeli kako pomagati k dvigu nogometa v naši občini, da nas kontaktirajo. Prav tako bomo veseli vsakega novega člana v nogometni šoli. Prijavite se lahko na: nspalomasentilj@gmail.com ali 031 393 124 (Bojan).

NK Paloma
Foto: Bojan Pehan

Teniško poletje 2021

Ni veliko klubov, ki premorejo toliko pozitivne energije in dobre volje, kot jo lahko najdete v našem teniškem klubu. To so opazili tudi člani drugih klubov, ki nas vabijo ali pa se zelo radi udeležijo naših druženj in tekmovanj. V našem klubu zelo zavzeto gojimo medgeneracijsko povezovanje (v aktivnosti s(m)o vpeti vsi: otroci, odrasli, moški, ženske, člani, nečlani ...). Ob otroških, ženskih in moških turnirjih vsako leto prav zaradi kvalitetnega druženja priredimo tudi turnir mešanih dvojic, ki se ga je letos udeležilo 16 igralcev in igralk.

Za naše najmlajše člane so se počitnice pričele nepozabno, saj smo takrat organizirali otroški teniški kamp. Udeležilo se ga je 32 otrok. Dobro in predvsem zdravo so jedli po zaslugi profesionalnega kuharja Danila Bračiča, za animacijo pa je skrbela ekipa štirih animatorjev. Ti so ob pomanjkanju teniške infrastrukture odigrali pomembno vlogo za odlično razpoloženje vseh otrok. Tako smo med napornimi treningi našli tudi čas za razne igre, plavalni dan in druge športne vragolije.

Našo teniško šolo obiskuje 30 otrok. Za njih imamo organizirane redne treninge poleti in pozimi. Trud in trdo delo z mladimi se obrestuje z vse večjim številom otrok, z vse boljšimi rezultati na tekmovanjih in predvsem z zadovoljnimi nasmeški otrok, ko usvojijo nove veščine. Oktobra smo se udeležili tudi turnirja teniških šol iz celotnega Podravja in Pomurja, kjer smo se po udeležbi lahko kosali z največjimi klubi v Sloveniji. Med trinajstimi našimi udeleženci so največje uspehe dosegli Lara Polič (MINI tenis), Nik Merčnik (MINI te-

nis) in Aljaž N. Jarc (MINI in MIDI tenis). Ob lanskem uspešno organiziranem turnirju na domačem igrišču smo ga z veseljem pripravili tudi letos. Najmlajši so se pomerili v raznih igrah, malo večji v MINI in MIDI tenisu. Aljaž Kitel in Tim Friš pa sta prvič dobila priložnost tekmovati s starejšimi člani društva. Na ta način si mladi pridobijo prepotrebne izkušnje za bodoča tekmovanja. Iz naše teniške šole lahko izpostavimo zaenkrat še edinega člana, ki tekmuje tako na državnem kot tudi na mednarodnem nivoju. Žan Friš s trdim in zagnanim delom vsakoletne dosežke stopnjuje. Letos je kot 16-letnik nesrečno izgubil v četrtfinalu odprtega prvenstva za igralce do 18 let v Portorožu, avgusta pa se je potegoval za zmago v finalu U-18 v avstrijskem Bad Waltersdorfu.

V začetku septembra smo priredili tradicionalno odprto prvenstvo moških dvojic, kjer smo tudi letos gostili zavidljivo število rekreativnih tenisačev. Vseh 18 igralcev je prikazalo odlično igro ter veliko tekmovalnega naboja.

Že šesto leto zapored smo organizirali tudi teniško ligo, ki pa se je časovno zaradi covid situacije zavlekla in še poteka.

Veseli smo, da vsako leto članstvo v našem klubu veča. Ponosni smo, da so naši člani igralci tenisa, navijači, podporniki, spremljevalci, ljubitelji dobre družbe ... Tako da, vabljeni prav vsi, da postanete naši člani – lahko aktivni, lahko pa samo pridete na pijačo in si ogledate dober tenis. Zahvaljujemo se vsem, ki nesebično pomagata klubu, da lahko kvalitetno delamo in izpeljemo tudi najzahtevnejše projekte. Hvala staršem otrok, da jih pripeljete. Trudimo se, da jim vcepimo zdrav življenjski slog in jim damo neprecenljive življenjske izkušnje. Teniško šolo in treninge organiziramo za vse generacije, tako da še enkrat – VABLJENI !

Info: tksladkivrh@gmail.com
tel. 051 316 906

Tim Friš
Foto: Timotej Jarc

Tatjana Colja zaključila delo fizioterapije v Šentilju

Konec maja 2021 smo se v manjšem številu poslovili od znane fizioterapevtke, ki je več kot 20 let delala prav v naši občini. Najprej je delala na stari lokaciji zdravstvenega doma v Šentilju, odkar pa se je zgradil nov zdravstveni dom, pa so tudi njeni prostori bili v njem. To je bila prijazna, vpljudna, ustrezljiva, marljiva, skrbna in strokovno usposobljena draga oseba Tatjana Colja.

Župan Štefan Žvab se ji je ob tej priložnosti zahvalil za vso pomoč, ki jo je nudila občanom in lajšala bolečine ter ji zaželel, da bi v tretjem življenjskem obdobju uživala, v tistih stvareh, ki ji čas ob službi ni dopuščal.

Prav tako so se od nje poslovili in ji zaželeli vse dobro sodelavci – dr. Damjan Maks ter medicinski sestri Alenka in Irena ter nekdanji pacienti Alojz Poler in Silva, Anton Perko in Marjeta ter Ivo in Marinka As, ki ji je izročila sliko z namenom, da jo spominja na službovanje in za lepe preživete trenutke v Šentilju.

Hvala še enkrat za vse draga Tatjana.

Marinka As

Foto: Ivo As

Zahvala za pomoč družini Hlebič

V šoli smo bili ob tragični novici, da je našemu učencu pogorel dom in da je v požaru izgubil dedka, zelo pretreseni. Takoj smo se odločili, da bomo zbirali prispevke in pomagali po naših najboljših močeh. K zbiralni akciji smo pristopili vsi zaposleni tako v šoli kot v vrtcu in tudi naši starši. Veseli me spoznanje, da znamo v težkih situacijah, kot je bila ta za družino Hlebič, stopiti skupaj, si pomagati, prepoznati stisko sočloveka, kar je v današnjih časih, ko se zdi, da smo se bolj ali manj oddaljili drug od drugega, še kako pomembno.

Vsem staršem šole in vrtca ter zaposlenim OŠ Sladki Vrh se iskreno zahvaljujem za zbrane prispevke, ki bodo družini Hlebič prišli še kako prav.

Andreja Košti,
ravnateljica Osnovne šole Sladki Vrh

Drage občanke, dragi občani,

zelo sem vesel in ponosen na dosežke v naši občini, prav tako na odlično sodelovanje vseh in vsakogar, ki je s svojim delom prispeval k razvoju naše občine. Vsem, ki ste v iztekajočem se letu pomagali razvijati našo občino, iskrena hvala. Še posebej vsem svetnicam in svetnikom, krajevnim odborom, društvom in njihovim vodstvom, županu mag. Štefanu Žvabu ter občinski upravi občine za odlično sodelovanje.

Leto 2021 je bilo zahtevno, zaznamovano z epidemijo covid-19, ki je zarezala v naša življenja, osebne in poslovne odnose, ki je spremenila naš vsakdan in razkrila naše šibkosti. A kljub številnim slabostim je vendarle prinesla nekaj dobrega, spomnila nas je na to, kaj je zares pomembno – zdravje, sočutje, družina, ljubezen do sočloveka.

Naj leto 2022 prinese novo upanje in nas združi v cilju, da dokončno premagamo epidemijo koronavirusa ter se vrnemo v normalno življenje. Ob tem pa ne pozabimo na lekcije, ki nas jih je epidemija naučila. Sodelujmo, pomagajmo si, bodimo dobri drug do drugega. Božični čas pa preživimo v družbi tistih, ki nam pomenijo največ.

Srečno in zdravo 2022!

Vaš poslanec DZ RS in svetnik Občine Šentilj Marijan Pojbič

Spoštovane občanke in občani,

letošnje leto se bliža kraju. Njegova značilnost je bila spet povezana s covid-19 in raznimi omejitvami in težavami pri našem vsakdanjem življenju in delu. Vendar smo leto preživeli in uresničili mnogo naših osebnih in drugih ciljev. Tudi v naši občini imamo pri njenem razvoju kaj pokazati. V vsaki krajevni skupnosti je kaj novega – ali je obnovljena cesta, stoji nova ali obnovljena zgradba, nova igrala za otroke, nova kanalizacija ali čistilna naprava, novi gasilski avto in končno smo dobili nove priključke na optično omrežje in še bi lahko našteval.

Člani NESTRANKARSKE LISTE OBČANOV smo si v iztekajočem se letu v občinskem svetu in svetih krajevnih skupnosti prizadevali, da bi uresničili naše obljube. Zadovoljni smo, da nam je v veliki meri uspelo, tudi s pomočjo vaših mnenj in zahtev. Ob tej priložnosti vam zahvaljujem za vašo pomoč in podporo ter zavezujem, da bomo tudi v bodoče v organih občine in krajevnih skupnosti delovali zavzeto in pošteno.

Želim vam, drage občanke in občani, da v prihajajočem letu 2022 uresničite vaše želje. Naj bo leto za vas uspešno in bodite zdravi.

Mag. Vladimir Maher,
podžupan Občine Šentilj

*Ob vsaki prelomnici
čas je želja,
ki drugim izrekamo jih iz srca.
Vsem dragim privoščimo zdravja,
miru, obilje ljubezni, medu.*

Leto je spet naokrog in veselimo se praznikov, ko bomo umirili naše misli, se posvetili najbližjim in jim voščili najlepše želje.

Prav tako želimo vsem občankam in občanom vesele božične praznike in srečno novo leto 2022.

Franc Polanec,
predsednik občinske organizacije DESUS Šentilj

**Vesele božične praznike in
srečno novo leto 2022**

LISTA ŽUPANA ŽVABA
naprej!

Mladi s težavami pri dokončanju šole ali pri iskanju zaposlitve v PUM-O najdete pomoč

Če niste končali srednje šole in ne najdete zaposlitve ter ste mlajši od 26 let, ni potrebno, da obtičite doma. Program PUM-O vam lahko pomaga do zaposlitve, nadaljevanja šolanja in vam nudi možnost, da se družite z vrstniki.

Že prostori PUM-O vam bodo vlili občutke domačnosti. Veliko dvorišče, na katerem je vrt, ki ga urejajo mladi, prijavljeni v program, in sproščene, zaupanja vredne mentorice, vam bodo omogočile, da se kaj kmalu sprostite. Ne samo, da so prostori domači, mladi, ki se udeležijo programa, pogosto opisujejo, da se tudi v skupini, med vrstniki, počutijo domače, saj se programa udeležijo mladi v podobni situaciji, kar nudi dodatno podporo.

Edina podobnost s šolo je, da ste na PUM-O vsak dan med tednom, do šest ur na dan, med osmo in štirinajsto uro. A ne skrbite, tam ne bo testov – namreč, gre za neformalni program, ki je bolj kot izobraževalen, socialen. Prav tako vam Zavod za zaposlovanje, na katerega prijava je edini pogoj za vključitev v program, nudi 1,20 evra dodatka za aktivnost za vsako uro, ki jo preživite na PUM-O.

V program se lahko prijavijo mladi med 15. in 26. letom, ki nimajo zaposlitve, potrebovali bi pa pomoč in motivacijo pri nadaljevanju šolanja ali da se uspešno vključijo na trg dela. Ne le, da vam v programu mentorji pomagajo sestaviti življenjepis, se pripraviti na razgovor ali na teste in narediti finančni načrt, udeležili se boste tudi skupinskih delavnic, kjer se boste naučili najbolj praktičnih stvari: od kuhanja pa do

tega, da sami izdelate pohištvo. Skratka, v programu boste pridobili znanja in veščine, da ste uspešnejši na svoji nadaljnji poti – za katero koli se pač odločite.

Program izvajajo na Andragoškem zavodu Maribor – ljudski univerzi. In čeprav se Maribor zdi morda daleč, imejte v mislih, da vam potne stroške na Zavodu za zaposlovanje povrnejo. Prav tako imejte v mislih, da je celoten program brezplačen, saj ga financirata Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in Zavod za zaposlovanje iz sredstev evropskega socialnega sklada.

Zakaj je program za mlade dober?

Če ne veste, kaj želite v življenju in kako doseči svoje cilje, tudi če jih imate, ne skrbite – v tovrstnih občutkih niste sami. V programu boste z ostalimi vrstniki v podobni situaciji odkrili svojo pot. Na ta način ne ostanete izključenosti iz družbe in niste prepuščeni sami sebi. Prav tako pa je koristen za tiste, ki jim šolski sistem nikakor ni ugajal in se znajdejo v situaciji brez končane šole, zaposlitve ali socialne mreže. V programu boste odkrili svoje talente, ugotovili, v čem ste dobri in kako svoje prednosti na koristen način uporabljati.

Program vodi Klavdija Mirič, ki prihaja z Vranjega Vrha. Vse mlade občane Občine Šentilj, ki morda ne zberejo dovolj poguma, da bi se v program vključili, nagovarja: »Vem, da imajo lahko mladi pred vpisom v program, ki na prvi pogled zveni precej formalno in šolsko, pomisleke. Želimo jim, da si dajo priložnost in pridejo pogledat, potem pa se na osnovi izkušnje in občutka, ki ga dobijo, odločijo o vključitvi. Naši

Opozorilne table v okviru projekta Mesto za vse, Foto: Romana Čolić

udeleženci namreč pravijo, da se programa PUM-O ne da opisati z besedami in na kratko. Treba ga je doživeti.«

Vse, ki bi vas možnost, da začnete znova, zanimala, vabi, da pokličete na Andragoški zavod Maribor – ljudska univerza na 02 234 11 30, jim pišete na pum@azm-lu.si ali pa jih poiščete na Facebooku (Pum-o Maribor).

Klavdija Mirič še dodaja, da je dve tretjini mladih, ki se vključijo v program, uspešnih. To pomeni da uspešno najdejo zaposlitev, se vrnejo v šolo ali dokončajo šolanje. »So pa še drugi cilji, ki jih naši mladi dosežejo, ki pa so enako pomembni. Veliko mladim pomagamo, da napredujejo v vseh možnih pogledih in po zaključku programa, okrepljeni in z zaupanjem vase, pogumno stopijo korak naprej. Pomembno je, da spoznajo, da znajo in zmorejo,« razlaga.

Nika Vajnhandl

Tabor na Pohorju Zdrav duh v zdravem telesu, Foto: Klavdija Mirič

Foto: Almira Čatović

1 % dohodnine za društva v naši občini

V vednost vsem zavezancem za odmero dohodnine – velja novost, da se je zvišal delež dohodnine, ki jo lahko namenite nevladnim organizacijam v javnem interesu (sindikatom, strankam ali verskim skupnostim, društvom ...) iz sedanjih 0,5 % na 1 %. Tako lahko namenite vaš del dohodnine od 0,1 % do 1 % na obrazcu, ki si ga natisnete in je dostopen na spletni strani Finančne uprave RS (FURS). Obrazec je prikazan na spodnji sliki. V Uradnem listu RS, št. 140/20 in 203/20 pa je objavljen Sklep o določitvi upravičencev do donacij za leto 2020, v katerem je v prilogah seznam nevladnih organizacij. V kolikor ne boste naredili ničesar, se bo vaš del –

1 % dohodnine namenil vsem naštetim organizacijam po določenem ključu. Na seznamu jih boste našli približno 6100. Zato je zelo pomembno, da podpremo organizacije in društva, ki delujejo v naši Občini Šentilj. Kajti mi vsi smo delček tega okolja, kjer delujemo in živimo. Tako jih podpremo, da bodo lahko lažje delovala. Prenekateri občani, znanci, bližnji ... smo člani teh društev. S tem plemenitim dejanjem bomo razbremenili občinski proračun, ker bo nakup npr. zaščitne čelade, žoge ... financiran že iz naše dohodnine. Vse, kar morate narediti, je, da si natisnete ta obrazec oz. zahtevo za namenitev dela dohodnine za donacije (ali prosite znance,

sosede, da vam ga natisnejo), vpišete ime društva, njihovo davčno št. in odstotek, ki jim ga namenjate. Vložite v ovojnico in pošljete na FURS. Tako bomo del težko pridelanega dohodka vložili v okolje, ki smo si ga izbrali za naš dom.

Seznam upravičencev do donacij je objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije.

Vir: https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/openportal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=namenitev_dela_dohodnine_fo

Aleksander Veber

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca	Odstotek (%)

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

Turizem in razvoj podeželja

Širše območje Podravja z vidika splošnega gospodarskega in turističnega razvoja spada pod povprečje Slovenije, čeprav premore ogromno turističnega potenciala. Ponudniki, podjetniki, lokalne skupnosti in drugi deležniki so že večkrat izrazili interes po učinkovitem trženju teh potencialov, vendar do sedaj ni obstajala območna organizacija, ki bi se ukvarjala izključno s trženjem tega prostora.

Prav tako to območje tudi s strani Slovenske turistične organizacije (STO), ki je vodilna institucija s področja turizma v Sloveniji, zaradi svojih edinstvenih specifik, ki jih STO ne uvršča med kredibilne statistične kazalnike, ni prepoznano kot turistična destinacija in ga zato v promocijskih vsebinah STO najdemo premalo pogosto.

Tudi regionalne razvojne organizacije pri svojih turističnih projektih prevečkrat pozabljajo na območje Slovenskih goric in naše ponudbe ne vključujejo v svoje vsebine. Promocija in trženje sta osredotočena predvsem na nekaj vrhunskih produktov in turistično bolj razvita območja, ostali turistični potenciali pa se nimajo priložnosti razviti in so prepuščeni lastni iznajdljivosti.

Skozi komunikacijo med posameznimi lokalnimi akcijskimi skupinami (LAS-i) in ponudniki je zato dozorela ideja, da bi za širše območje Podravske regije in del Prlekije **vzpostavili učinkovit model trženja lokalne ponudbe v obliki agencije, ki bi skrbela za trženje obstoječih in novih integralnih turističnih produktov na območju vključenih LAS-ov.** Tržni model bomo vzpostavili v sodelovanju z vsemi deležniki, ki bi se tako bolje povezali, spoznali in skupaj delovali v razvoju turističnih, gospodarskih, demografskih in drugih potencialov območja.

LAS-i z vodilnimi partnerji predstavljajo povezovalne organizacije za zaključne teritorialne enote (občine), zato so v začetni fazi vzpostavljanja modela trženja dovolj kompetentne organizacije za razvoj turizma v regiji. Tržni model bo v začetni fazi zajemal mikroobmočja z mestnimi središči Lenart, Ptuj, Ljutomer, Slovenska Bistrica in Maribor, skupaj kar 35 občin, čigar število bo v prihodnosti zagotovo smiselno še razširilo.

Projekt, v katerem smo že pričeli z izvajanjem aktivnosti, bo vodila **Razvojna agencija Slovenske gorice iz Lenarta (vodilni partner LAS Ovtar Slovenskih goric)**, vsaka lokalna akcijska skupina pa predstavlja neposredno vključitev vaše občine, ponudnikov in drugih zainteresiranih deležnikov s skupno celoto. Uspešno zgodbo želimo zapeljati od spodaj navzgor, zato je vključevanje lokalnih skupnosti bistvenega pomena.

Vse potrebne aktivnosti in priprave za uspešno poslovanje bodo zaključene v prihodnjih dveh letih, sprejemni organizator potovanj pa bo v polni meri pričel z delovanjem predvidoma konec leta 2022. K sodelovanju bodo povabljene občine, ponudniki, potencialni vodniki in drugi zainteresirani turistični deležniki, ki jih bomo skozi proces razvijanja modela trženja ponudbe z veseljem vključevali v razvijanje turističnega potenciala, v edukativne vsebine ter seveda v neposredno prodajo turističnih produktov in paketov.

Tržnemu segmentu na regionalni ravni pa smo priključili tudi promocijske aktivnosti, ki bodo osredotočene zgolj na območje partnerstva LAS Ovtar in ki bodo vključevale ponudbo v širšem smislu. V projektu Ovtar na rajžo gre se želimo predstaviti kot turistična destinacija Slovenske gorice, pri čemer bomo pripravili promocijske vsebine turistične in lokalne ponudbe, ki bi naj bile pripravljene naslednjo pomlad. K vključitvi vabimo vse ponudnike (turizem, nastanitve, turistične kmetije, vinotoči, domača

obrt, pridelovalci mlečnih, mesnih in rastlinskih izdelkov ...), ki imajo dejavnost registrirano. V teku je priprava turističnega zemljevida vzhodne Slovenije, prav tako pa bomo pripravili spletni portal celotne ponudbe in pa tiskane kataloge oz. brošure (turistična in širša lokalna ponudba). Pri tem ne želimo nikogar izključevati, zato bomo pripravili javni poziv za posredovanje informacij o vaši ponudbi. Spremljajte naše objave na občinskih spletnih straneh, na socialnih omrežjih, za vse informacije pa nas lahko kadarkoli pokličete na 041 371 682 (Danijel, danijel@rasg.si).

Projekta sta naravnana trajnostno in razvojno, glede na odzive javnosti pa verjamemo, da predstavljamo vzorčen primer dobre prakse turističnega razvoja podeželja oz. Slovenskih goric.

Danijel Zorko, RASG, d. o. o.

ZDRUŽENJE SLOVENSKIH KATOLIŠKIH SKAVTINJ IN SKAVTOV
THE SLOVENIAN CATHOLIC GIRL GUIDES AND BOY SCOUTS ASSOCIATION

**PRIDRUŽI SE
SKAVTOM**

KDO SMO SKAVTI?

SKAVTI SMO PROSTOVOLJNA MLADINSKA ORGANIZACIJA, KI SE UKVARJA Z VGOJO MLADIH. NAŠE POSLANSTVO JE, DA S POMOČJO SKAVTSKE VZGOJE IN METODE PRISPEVAMO K CELOSTNEMU RAZVOJU MLADIH, DA BODO ODRASLI V SAMOSTOJNE IN ODGOVORNE POSAMEZNIKE.

PRIDRUŽIŠ SE LAHKO:

VOLČIČEM IN VOLKULJICAM. OD 3. DO 5. RAZREDA OŠ
Ob sobotah ob 18. uri.

IZVIDNIKOM IN VODNICAM. OD 6. RAZREDA OŠ DO 1. LETNIKA SS.
Ob petkih ob 18.30.

POPOPNIKOM IN POPOPNICAM. OD 2. LETNIKA SŠ DO STAROSTI 20 LET.
Vsako drugo nedeljo po dogovoru.

POSEKAJ SVOJE PRVO DREVO IN IZDELAJ NEKAJ POSEBNEGA, STKI NOVA PRIJATELJSTVA, OKOPAJ SE V ŽUBOREČEM POTOKU, PRIPRAVI SE ZA NAJVEČJO AVANTURO TVOJEGA ŽIVLJENJA. SI ZA? PRIDRUŽI SE NAM!

KONTAKT

040 818 806 Blaž Ignatijev
Steg Sentilj 1
skavtisentilj

Vir fotografij: ZSKSS

POMEMBNO OBVESTILO za vse člane
KO RK Sladki Vrh in za vse tiste, ki bi želeli postati člani!

Spoštovani člani KO RK Sladki Vrh – obveščamo vas, da imamo od meseca septembra 2021 uradne ure v prostorih KO RK Sladki Vrh.

Uradne ure bodo **vsaki prvi ponedeljek** v mesecu od **16.00** do **18.00**.

Prosimo vas, da izkoristite to možnost, da se kaj pogovorimo, da bomo lahko bolje pomagali pomoči potrebnim, da na koncu poravnamo svoje obveznosti, ki jih imamo kot člani KO RK Sladki Vrh.

Vljudno vabljeni člani KO RK Sladki Vrh oziroma vsi krajanji KRAJEVNE SKUPNOSTI SLADKI VRH, ki čutite, da bi lahko komu pomagali!

Krajevni odbor KO RK Sladki Vrh

V spomin

In memoriam: Janez Kikl - Janč

***Nisi se izgubil kot zven v tihoto,
nisi odšel v nič in pozabo,
po tebi merim stvarjem pomen
in tvojo pesem skušam peti za tabo.***
(T. Pavček)

Kako težko je v besedo ujeti dušo plemenitega človeka, izpostaviti vse dobro, kar bomo za vedno nosili s seboj tisti, ki smo Janeza poznali ...

„Moj čas življenja je odvisen od zunanjih stvari, ni odvisen od mene. Od mene pa je odvisno, ali v polnosti živim čas, ki mi je namenjen,“ je pred skoraj 2000 leti napisal rimski mislec Seneka v enem svojih pisem Luciliju. In filozof je s temi besedami najbolje označil našega Janeza, ki je v polnosti živel svoj čas, ki mu je bil odmerjen za življenje.

Na svoji bogati življenjski poti je Janez pustil velik pečat. Preselil se je v spomine svojih najdražjih: žene, treh sinov ter hčere in v spomin tistih, ki se jih je dotaknilo njegovo delo. Bil je velik ljubitelj kulture, še posebej petja. Manjkal ni na nobeni vaji, pripravi ali nastopu. Sodeloval je pri Moškem in Mešanem pevskem zboru KUD Mejnik Šentilj kakor tudi v cerkvenem pevskem zboru župnije Št. Ilj. Veliko svojega časa je namenil Društvu Antona Ravšla – DAR, katerega član je bil, predvsem pri organizaciji in izvajanju humanitarnih dejavnosti ter ohranjanju petja slovenskih pesmi. »Da se ne pozabi!« je rad dejal.

Vrsto let je bil svetnik Občine Šentilj, sodeloval je v raznih komisijah in si vedno prizadeval, da izpolni pričakovanja občanov, ki so mu s svojim glasom zaupali to poslanstvo. Svoje naloge je opravljal vestno, pošteno, korektno ter z veliko mero zavzetosti. Nikoli ni delal nikakršnih razlik. Zanj so bili prav vsi enako pomembni. Ni bilo važnih in manj važnih, imel je posluš in odprto srce za vse.

Njegova zapuščina ostaja v spominih in srcih mnogih ljudi. Tisti, ki smo imeli privilegij biti njegovi prijatelji in sopotniki, smo prepričani, da smo zaradi njega in njegovega optimizma tudi sami postali boljši ljudje.

S hvaležnostjo ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Občinska uprava Občine Šentilj

Miranu Altu v slovo

***Pojdem v kraj vseh krajev,
pojdem v maj vseh majev ...***
(T. Kuntner)

Za vedno nas je zapustil naš dragi sodelavec Miran Alt. Z njegovim odhodom je nastala velika praznina, a ostali bodo bogati in lepi spomini.

Hvaležni smo za vse dni, ki smo jih lahko preživeli v njegovi bližini.

Miran, pogrešali te bomo ...

Župan s sodelavci

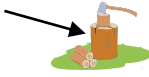

- čistilne naprave
- zbiranje deževnice
- prečrpalni jaški
- lovilci olj in maščob
- ponikalni sistemi

GRAMIKOM
Ranca 2b
2211 Pesnica pri MB

☎ **070 335 860**
✉ **info@gramikom.si**
🌐 **www.gramikom.si**

AKCIJA
-30%
OB NAKUPU BIOLOŠKE
ČISTILNE NAPRAVE

	AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	BLAGAJNISKI POPUST	ŽENSKA, KI NAREDI ATENTAT	UTEŽNA MERA, 1.000 KG	ANTIČNO IME DANAŠNJE LJUBLJANE	ZVIŠAN TON G	LEOPARDU PODOBNA RJAVKASTO LISASTA ZVER	KORITO ZA VODO DO MLINA	IVAN TAVČAR	PESNIK VESEL - KOSESKI	OPERNI SPEV
	SKUPINA, VRSTA, RAZRED										
	PRŠILNIK, RAZPRŠILEC										
	KOSEC								VASILIJ IVANČUK NAŠ RADIJEK (ANDREJ)		
	NEKDANJI GENERALNI SEKRETAR OZN (KOFI)						UNIFORMIRAN SLUGA				
	SHANIA TWAIN				ILUSTRATOR MAVEC NAKIT, OKRASJE			PEVKA SOKLIČ ŽIVLJENJSKI PROSTOR			
	CIMA, POGANJEK					NARKOTIČNO SREDSTVO GL.MESTO ČILA				TEKOČINA ZA POGON VOZIL	EMMA THOMPSON
	ŽULJ, OTISKA							AMERIŠKI KOŠARKAR BRYANT 23.GRŠKA ČRKA			
	ZNAČILNO NARODNO OBLAČILO POSTAVA, RAST						LET, LETENJE STARA PLOŠČINSKA MERA				
											ATA
POMOČ: EKOTOP LESNJAČA OZELOT PARANA	ŠPORTNO TERENSKI NISSAN	ZUNANJI OKVIR, OBROČ	STOLP ZA ŽITO	JAVK IGRALKA RINA		TERCET 14. ČRKA GRŠKE ABECEDE			CARL ORFF SMUČARSKI AVTOBUS		
HRVAŠKA PEVKA LISAC					AKI ČOLN ZA LOVLJENJE TUNOV		PSIČEK GLASBENI INTERVAL				
POTRTOST						MAŠČOBA OKOLI LEDVIC OBŽALOVANJE		NAŠA PESNICA (MAJDA) POSTNO TROBILO			
BELOKRANJSKI PLESALEC KOLEA					OZGANINA HUMORISTKA PUTRIH		TEKOČINA V ŽILAH MESNI IZDELEK			ZDRUŽENOST, ENOTNOST	AMERIŠKI FILMSKI JUNAK
BOSANSKI RAPER MAAJKA				PEVKA TURNER REKA V JUŽNI AMERIKI		DESETI MESEC RUMENO RJAVA BARVA					
	ZAČETEK, IZVOR						PLITEV ZALIV ČLOVEKU PODOBEN STROJ				
TOŠE PROESKI	PETI DAN V TEDNU		OBER RAZMNOŽEVANJE RIB			PALUBA LADJE OKVARA, KVARNJE			BRKATA SLADKOVODNA RIBA PRITISK		
PRSI, NEDRJE					CIRKUŠKI ARTIST PLOD, SADEŽ					SANDRA BULLOCK BRITANSKA PEVKA (RITA)	
RIMSKA NASELBINA NA KRAJU DANAŠNJIH TROJAN					ČRV NA TRNKU 4. IN 6. ČRKA			IGRA NA SREČO, LOTERIJA KAREL ČAPEK			
SAMORASLA, NECEPLJENA JABLANA, LESNIKA						AMERIŠKA FILMSKA NAGRADA					
GEOMETRIJSKO TELO, OSMEREČ						MAJHNA TACA					

Pravilno geslo iz prejšnje križanke se je glasilo POLETJE OB BAZENU. Nagrajenka je gospa **Sabina VOGRINEC**. ČESTITAMO! Nagrajenka bo nagrado prejela po pošti.

Rešeno križanko ali geslo nam s svojimi podatki pošljite na naslov: Občina Šentilj, Uredništvo GLAS-ila (nagradna križanka), Maistrova ulica 2, 2212 Šentilj v Slovenskih goricah do 28. 2. 2022, ali pošljete na elektronski naslov: urednistvo@sentilj.si. Izžreban/-a nagrajenec/-ka bo objavljen/-a v naslednji številki GLAS-ila.